OPERAŢIUNEA „Barry"

108

Scenariu: C. ANTON şi O. ZOTTA **Desene: V. MIHĂESCU**

9

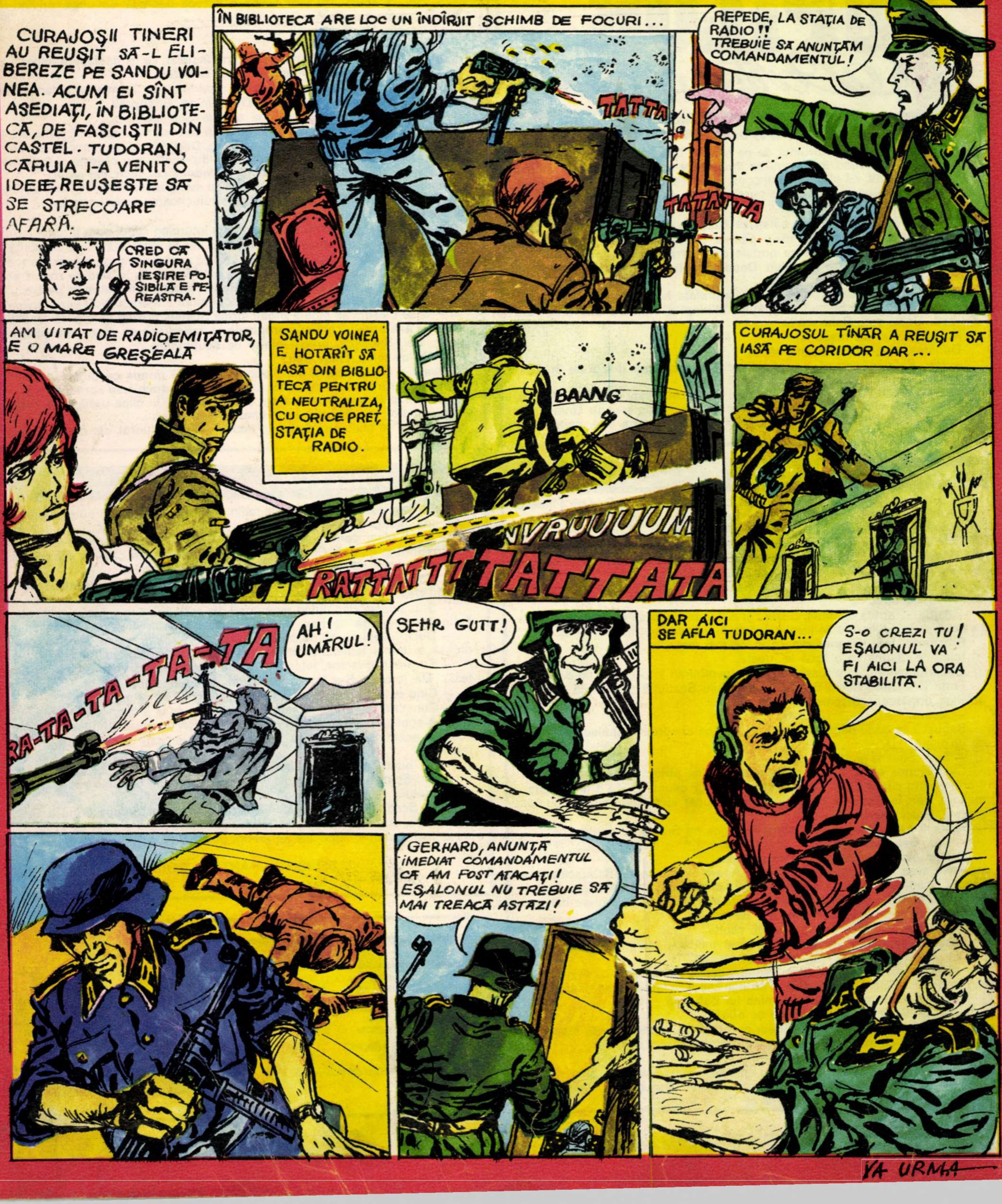
CURAJOŞII TINERI AU REUŞIT SĂ-L ELIBEREZE PE SANDU VOINEA. ACUM EI SÎNT ASEDIAŢI, ÎN BIBLIOTECĂ, DE FASCIŞTII DIN CASTEL. TUDORAN, CĂRUIA I-A VENIT O IDEE, REUŞEŞTE SĂ SE STRECOARE AFARĂ.
CRED CĂ SINGURA IEŞIRE POSIBILĂ E FEREASTRA.
ÎN BIBLIOTECĂ ARE LOC UN ÎNDÎRJIT SCHIMB DE FOCURI...
TATTA
TATATTA
REPEDE, LA STAŢIA DE RADIO!! TREBUIE SĂ ANUNŢĂM COMANDAMENTUL!
AM UITAT DE RADIOEMIŢĂTOR, E O MARE GREŞEALĂ
SANDU VOINEA E HOTĂRÎT SĂ IASĂ DIN BIBLIOTECĂ PENTRU A NEUTRALIZA, CU ORICE PREŢ, STAŢIA DE RADIO.
BAANG
NVRUUUUUM
RATTATTTTATTATA
CURAJOSUL TÎNĂR A REUŞIT SĂ IASĂ PE CORIDOR DAR...
RA-TA-TA-TA-TA
AH! UMĂRUL!
SEHR GUTT!
DAR AICI SE AFLA TUDORAN...
S-O CREZI TU! EŞALONUL VA FI AICI LA ORA STABILITĂ.
GERHARD, ANUNŢĂ IMEDIAT COMANDAMENTUL CĂ AM FOST ATACAŢI! EŞALONUL NU TREBUIE SĂ MAI TREACĂ ASTĂZI!

VA URMA

Biblioteca municipală
Tîrgu

108

16 pagini, 1 leu

14

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

PRIMUL GONG AL FESTIVALULUI REPUBLICAN DE TEATRU SCOLAR pag 7

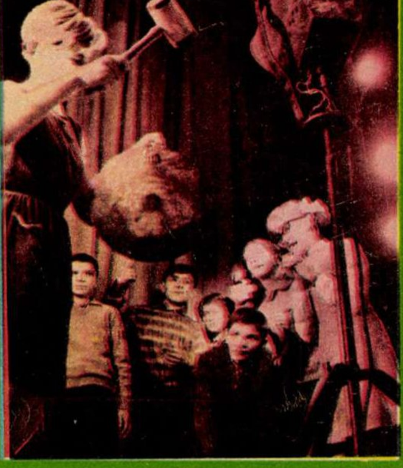

ÎN ALTE PAGINI:

- * **PRIETENII UZINEI**
- * DE LA JOC, LA MARILE INVENȚII
- * SCRIITORUL **Constantin Chiriță** DESPRE **FOTBAL**

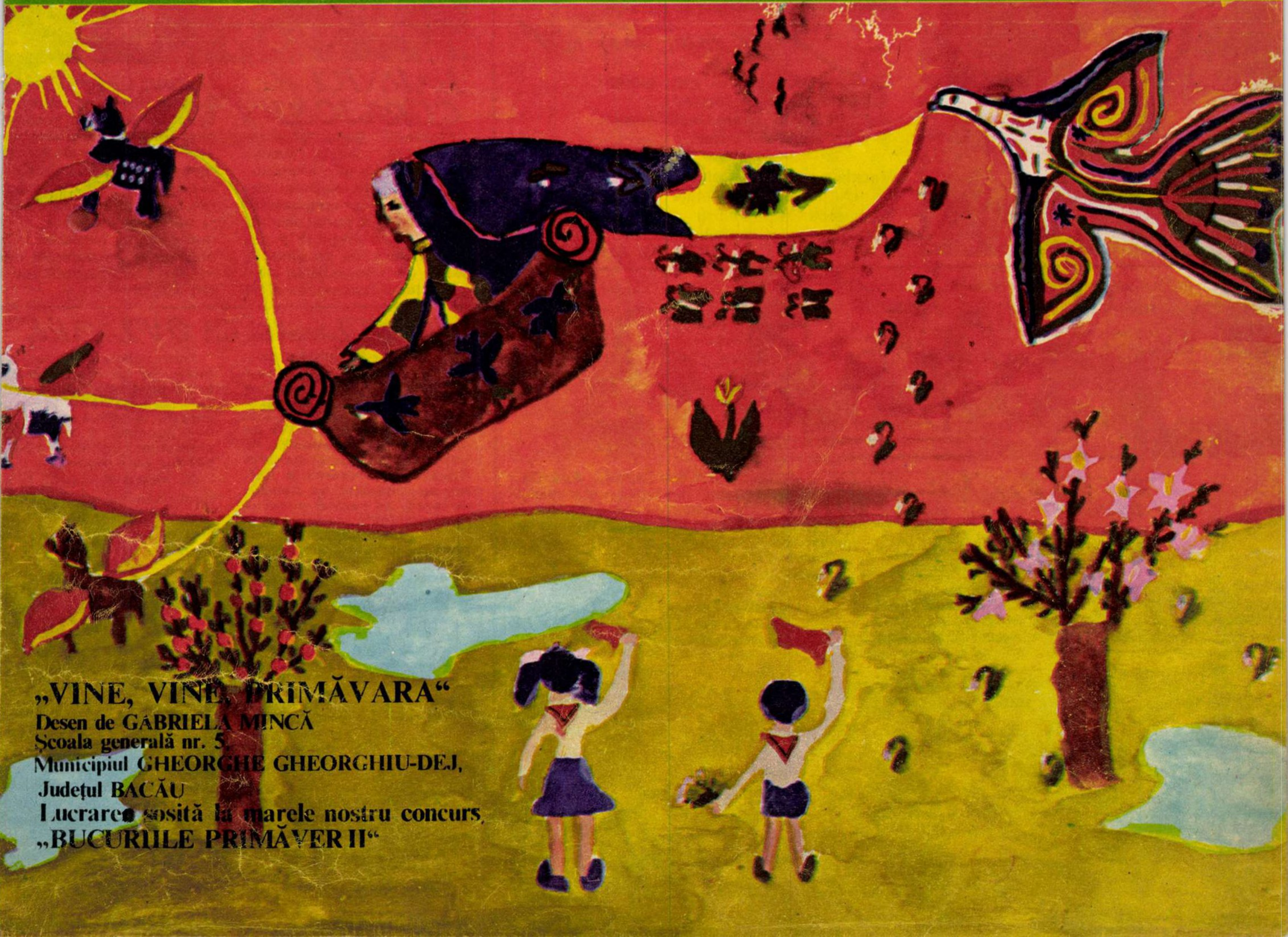

„VINE, VINE, PRIMĂVARA“
Desen de GABRIELA MINCĂ
Școala generală nr. 5,
Municipiul GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ,
Județul BACĂU
Lucrarea sosită la marele nostru concurs,
„BUCURIILE PRIMĂVERII“

a

ACTUALITĂȚI
«CUTEZĂTORII»

VIZITA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU PE CONTINENTUL AFRICA

Continuînd șirul de vizite pe continentul african, tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu au fo oaspeții Republicii Unite Tanzania și Republicii Democratice Sudan, sosind apoi în Republica Arabă Egipt, la invitaț președintelui acestei republici și președinte al Uniunii Socialiste Arabe, Anwar Sadat.

Cel mai mare stat din Africa orientală — Republica Unită Tanzania — a primit pe tovarășul Nicolae Ceaușesc și pe ceilalți înalți oaspeți români, cu aceeași căldură și prețuire cu care solii poporului român au fost primiți și înco jurați pretutindeni pînă acum în cadrul călătoriei pe continentul african. Atmosfera cu care solii poporului român au fo întîmpinați pe aeroportul din Dar Es Salaam — «Portul păcii» — manifestările cordiale cu care populația i-a întîmpina pretutindeni în timpul prezenței în Tanzania, reprezintă o expresie a sentimentelor de solidaritate pe care cele două popoa ale noastre le nutresc reciproc și constituie o mărturie grăitoare a legăturilor trainice de prietenie existente între Republic Socialistă România și Tanzania.

Și la Khartum — capitala Republicii Democratice Sudan — înalții oaspeți români s-au bucurat de o primire cordial prietenească, de înaltă considerație. Dînd expresie politicii României, de dezvoltare a relațiilor de colaborare cu noi state independente, vizita președintelui Nicolae Ceaușescu în Republica Democratică Sudan a prilejuit contacte uti pentru bunele raporturi reciproce, pentru înțelegere și colaborare internațională.

Primirea la Cairo — plină de căldură, cordialitate și stimă — desfășurată în zilele cînd revista noastră intră în tipa a pus în evidență dorința comună de a adînci prietenia și colaborarea româno-egipteană.

Republica Arabă Egipt este ultima etapă a călătoriei în cele opt țări africane a conducătorului partidului și statulu nostru. Pretutindeni, vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu a reprezentat un moment de cea mai mare însemnătate în evo luția ascendentă a relațiilor de înțelegere, prietenie și cooperare dintre țara noastră și statele vizitate, de afirmare a unităț de acțiune în lupta pentru pace și progres social a popoarelor care alcătuiesc marele front antiimperialist.

Zilele trecute, în unitățile Ministerului Forțelor Armate, ale trupelor Consiliului Securității Statului și Ministerului Afacerilor Interne a avut loc solemnitatea depunerii jurămîntului militar. Tinerii ostași ai noului contingent, într-o emoționantă manifestare a dragostei față de patria socialistă, față de Partidul Comunist Român și secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, comandantul suprem al Forțelor noastre Armate, s-au legat să nu precupețească nici un efort pentru a deveni braț de neînfrînt, pavăză de nădejde în apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului român, ale integrității teritoriale și suveranității naționale a României socialiste. Alături de alți invitați, la solemnități au participat și pionierii.

Jurămînt

Cuvînt vibrînd de vis, mari gînduri
Săltate-n spații de recruți,
Sub steag de strămoșești avînturi
Și crez, al marilor virtuți.

Vocale-n sunetul prelung
Și ochi de veghe pe cetate
Aici, unde Carpații curg
Spre adevăr și demnitate.

NICOLAE DUMBRAVĂ

Întîlnire ÎNTRE GENERAȚII

În cadrul manifestărilor închinate sărbătoririi Semicentenarului U.T.C., la Școala generală nr. 15 din Capitală a avut loc o **«Întîlnire între generații»**, între foști, actuali și viitori U.T.C.-iști. Au participat, ca invitați, tovarășii: general-maior **Nicolae State,** adjunct al ministrului afacerilor interne, **Ion Popescu,** secretar al C.C. al U.T.C., lectorul universitar **Octavian Nistor,** secretar al Comitetului de partid al Sectorului 1 din Capitală, **Ana Cazacu,** președinta Consiliului Pionierilor din sectorul 1, corpul didactic al școlii, pionieri și elevi. Oaspeții au prezentat copiilor momente din viața și activitatea uteciștilor. Întîlnirea s-a desfășurat într-un cadru sărbătoresc fiind încheiată cu un scurt program artistic prezentat de pionierii școlii.

Agenda C.N.O.P.

Comitetul Executiv al Consiliului Național al Organizației pionierilor a hotărît ca în acest an Ziua pionierilor **să se sărbătorească la data** de 18 iunie.

HARNICI și CURAJOȘI *

Pionierii Școlii generale Dumbrăvița, județul Brașov **și-au adus din plin contribuția la apărarea avutului obștesc. În apropierea satului Vlădeni, focul, purtat de vînt, amenința să distrugă o pădure. Fără a sta pe gînduri, băieții din fotografie au alergat la locul incendiului aflat la peste 3 km și, înarmați c topoare, lopeți și ramuri c cetini au localizat focul s pînd un șanț de protecție apoi cu ramuri au stins focu Muncind fără răgaz timp de ore au reușit să salveze pădu rea, iar mîndria lor este acu și mai mare, deoarece, în c rînd pădurea înverzită le v oferi un cadru minunat pe tru desfășurarea unor activ tăți atractive.**

„DOLJUL nostru CA O FLOARE"

De la corespondentul nostru Mihai Mihălcioiu **aflăm că pionierii și școlarii claselor a V-a, a VI-a și a VII-a de la Liceul «Frații Buzești» din Craiova au depus peste 500 de ore de muncă patriotică la înfrumusețarea curții din jurul Grădiniței și Creșei nr. 30. Astfel, au amenajat un delușor de joacă, au curățat pomii și i-au împodobit cu căsuțe pentru păsărele. Urmează amenajarea aleilor, plantarea florilor și a trandafirilor.**

Toate aceste dovezi ale hă niciei lor se înscriu într-u bogat program de acțiuni pr care pionierii unității răspun entuziastei chemări a Cons liului județean al Organizați pionierilor, intitulată «Dolj nostru, ca o floare».

Duminică, 26 martie, la a țiuni asemănătoare desfăș rate în întreg județul au pa ticipat peste 50 000 de pi nieri.

RĂSPUNS LA „ȘTAFETA CRAVATELOR ROȘII"

Pionierii **Sorin Mogoșan, Mariana Verde, Dan Băbuș, Aida Mihai** *și alți școlari din* **Cîmpulung — Muscel** *ne anunță o nouă și frumoasă inițiativă apărută în aceste zile de primăvară:* **«Am aflat cu admirație de interesanta acțiune «Ștafeta cravatelor roșii» a pionierilor constănțeni. Răspundem la această chemare alăturîndu-ne îndemnului lor de a ne înfrumuseța școlile, parcurile, bazele sportive, orașul...»**

Răspunzînd acestei inițiativ pionierii din Cîmpulung-Musc se alătură tot mai mulți la «Ch marea florilor», deviză sub ca au și început să planteze fl de-a lungul a 4 km, să întreți parcurile și monumentele ist rice din oraș, iar cu sprijin Ocolului Silvic să împădureas cu brazi o suprafață de 10 h

Inițiativa pionierilor vine înscrie noi rezultate în acțiun prin care județul Argeș a fo declarat județ al hărniciei, cinst onoarei și demnității socialis

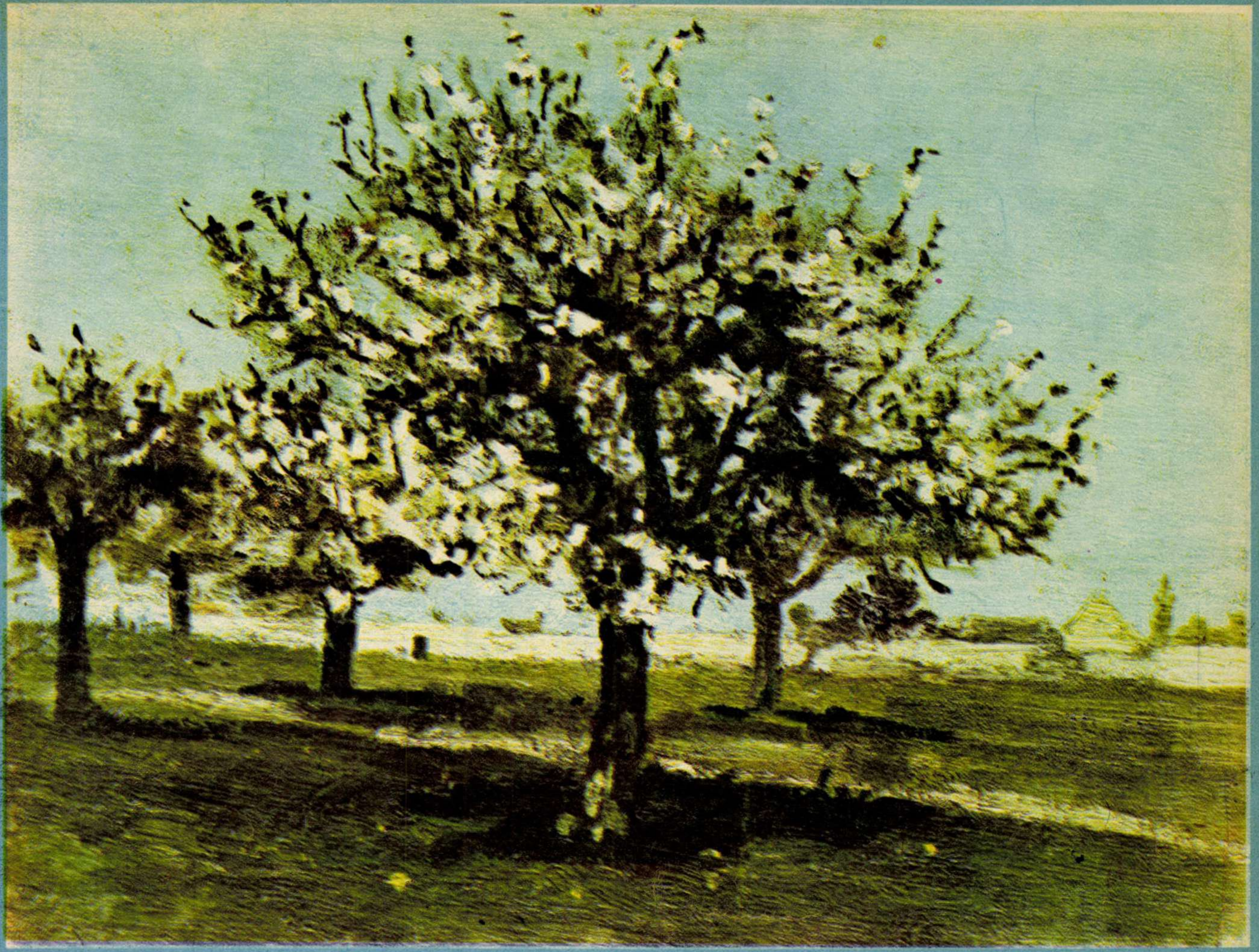

ION ANDREESCU „POMI ÎNFLORIȚI“

ROZETA SĂPTĂMÎNII

MÎNUNATA LUME A COPILĂRIEI

O mînă fermă trage șnurul cortinei și în sală se face deodată liniște. Pe scenă a apărut el, povestitorul, un moș cu ochi gînditori și mustață stufoasă. Se înclină politicos și rostește apoi cu glas molcom, adresîndu-se spectatorilor din sala devenită neîncăpătoare:

— Bună ziua, copii! Am să vă spun o poveste!

Și-apoi, urmînd firul ce se deapănă parcă invizibil din barba moșului, ca dintr-un caier încîlcit, povestea prinde viață. Pe scenă apar păpuși cu înfățișare hazlie sau tristă, cu ochi veseli sau meditativi, care își rostesc replicile cu seriozitate, făcînd ca totul să se împletească într-un spectacol atractiv și amuzant.

Să-i lăsăm însă pe spectatori să urmărească în continuare spectacolul și să pătrundem pentru cîteva clipe în culisele scenei unde se află, de fapt, adevărații artiști. Pe fețele lor se citește încordarea și seriozitatea. Privindu-i, îți dai seama că micii păpușari de la Casa pionierilor din Cîmpulung-Moldovenesc — căci despre ei este vorba — trăiesc intens acțiunea la care iau parte păpușile mînuite cu iscusință. Recunoaștem printre ei pe cîțiva dintre cei mai pricepuți: **Mariana Cristoloveanu, Cornel Pisarciuc, Angela Ion, Elena Suciu, Rodica Boguș, Elena Bodnărescu** și **Rodica Stancu,** elevi la școlile generale din oraș.

Emoția se mai citește însă pe chipul cuiva. Retrasă, în umbră, profesoara **Maria Toxin,** conducătoarea cercului, supraveghează atentă mișcările micilor învățăcei. În sfîrșit, aplauze puternice au marcat sfîrșitul spectacolului, constituind dovada cea mai grăitoare a reușitei lui.

Acum, cînd pe fețele tuturor se citește bucuria, mă pot apropia pentru a consemna cîteva date din activitatea păpușarilor. Am aflat cu acest prilej că cercul înființat în toamna anului 1971 continuă de fapt o veche tradiție, de afirmare a unor tinere talente, de îndrumare a celor peste o sută de membri, fetițe și băieți din clasa a III-a pînă la a VII-a.

Glasuri ce se întrerup grăbite unele pe altele în dorința de a spune cît mai mult mă încredințează că cele trei piese puse deja în scenă — «De la 1 la 5», «Scufița Roșie» și «Capra cu trei iezi» — nu reprezintă decît un prim pas. Visul lor este ca la începutul anului viitor să poată prezenta în premieră «Legenda Cîmpulungului», primind în acest scop și sprijinul cercului de creație, al cineclubului și al cercului de cusături naționale.

O ultimă întrebare și un ultim răspuns, dat de profesoara **Maria Toxin,** conducătoarea cercului:

— Consider ca o realizare frumoasă și de mare importanță faptul că prezența noastră la concursul organizat la nivelul județului a fost apreciată. În viitorul apropiat ne vom deplasa în localitățile vecine pentru a da spectacole cu piesele puse în scenă de noi.

Ștefan Tiță,
Liceul «Dragoș Vodă»,
Cîmpulung-Moldovenesc,
județul Suceava

PIONIER în FIECARE CLIPĂ!

Sînt membră a «Clubului presei pionierești» și aș dori să aduc la cunoștință cititorilor revistei «Cutezătorii» fapta pionierului **Mitruț Dunca,** *elev la* **Școala generală nr. 9 din Hunedoara,** *care a salvat de la moarte un copil în vîrstă de trei ani, pe nume* **Dănuț Rus.**

Iată cum s-au petrecut lucrurile:

Era după ora prînzului. Cîțiva copii au plecat spre pădurea din apropiere. Printre ei se aflau și doi copii mai mici, unul în vîrstă de trei ani, iar celălalt de cinci ani.

În apropiere de pădure se afla o groapă cu gudron. Cei doi copii mici au rămas puțin mai în urmă și, întîlnind groapa cu gudron, au încercat s-o sară. Dănuț, copilul de trei ani, în loc să ajungă de cealaltă parte a gropii, a căzut în gudron. Neputînd ieși, băiețelul i-a strigat pe cei mari să-i dea ajutor. S-a întors în grabă pionierul Dunca Mitruț. A încercat să scoată copilul din gudron, a făcut eforturi mari, dar nu a reușit prea repede, rămînîndu-i pantofii acolo. Ceilalți se depărtaseră foarte mult și nu l-au auzit pe Mitruț, cînd acesta i-a chemat să-i vină în ajutor. Văzînd că nu reușește astfel, s-a dezbrăcat și cu un ultim efort a reușit să-l scoată pe Dănuț, leșinat.

Cînd l-a dus acasă, părinții copilului, cu lacrimi în ochi, i-au mulțumit curajosului pionier.

L-am întrebat ce l-a determinat să facă această faptă și el mi-a răspuns cu sinceritate și modestie:

— Orice pionier ar fi făcut la fel. Mi-am făcut datoria de pionier!

Marioara Olteanu,
Școala generală nr. 9,
Hunedoara

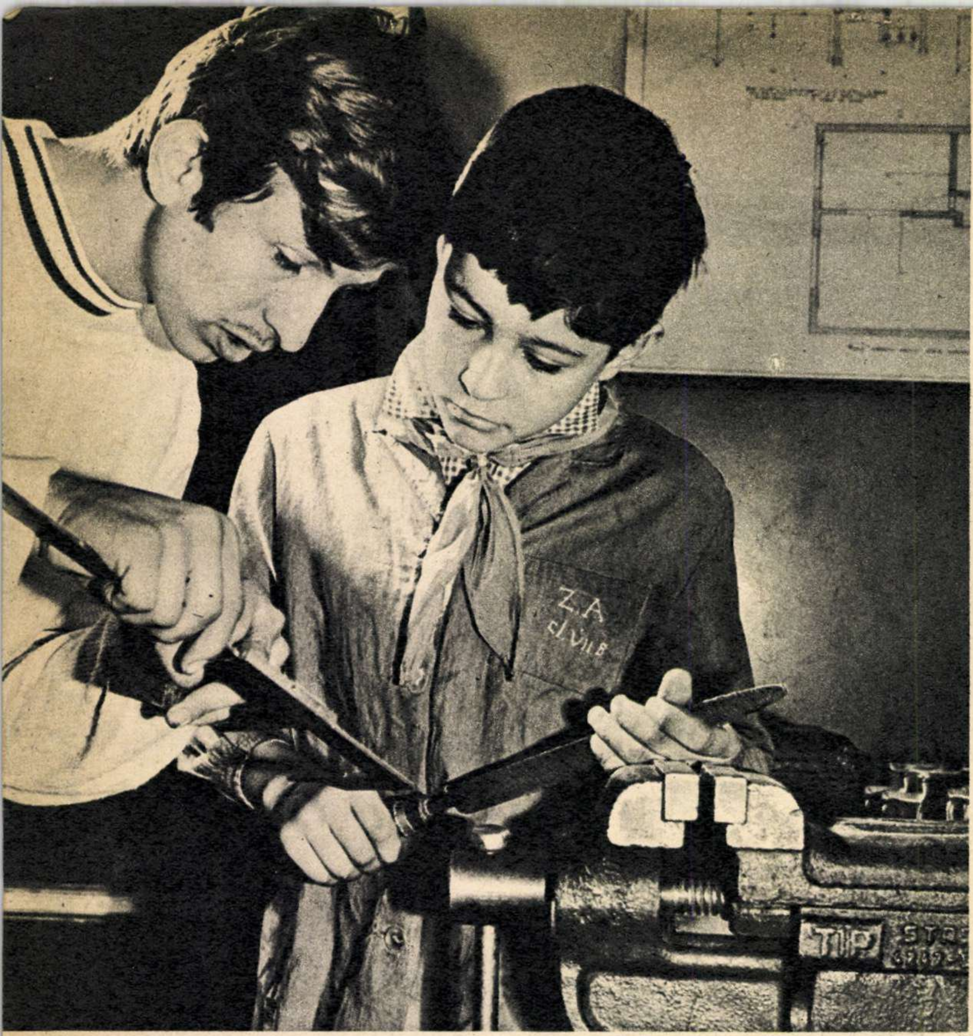

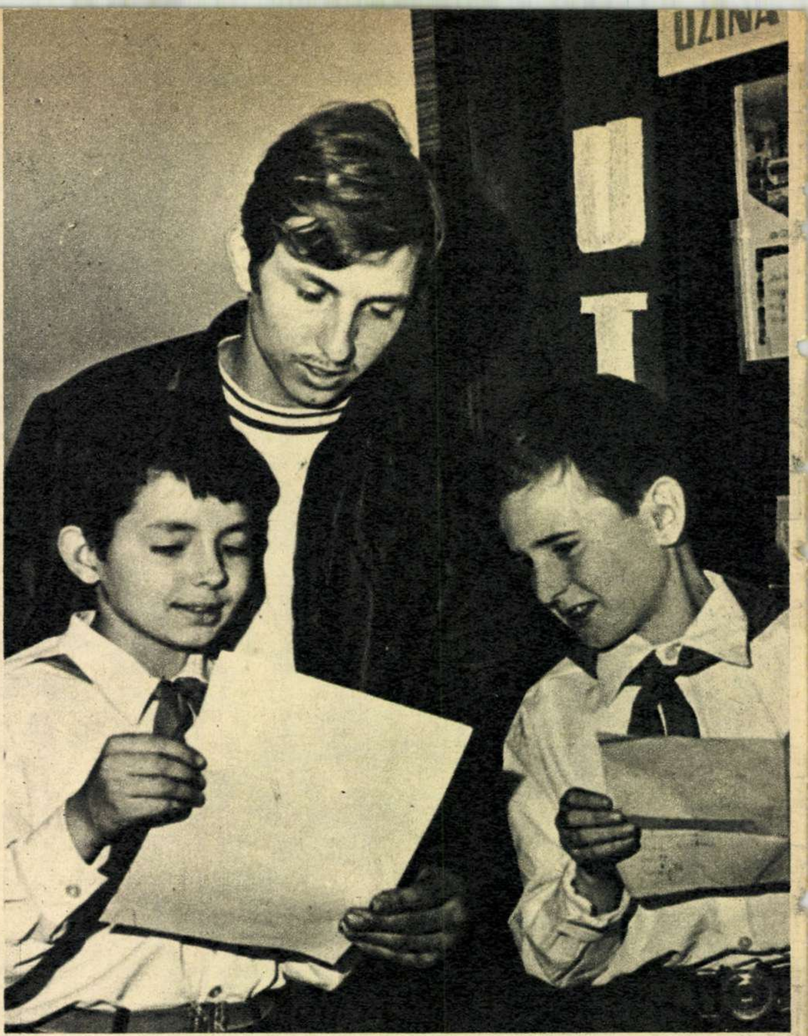

PRIETENII UZINEI

> **«Trebuie să vă pregătiți pentru a urma noile școli profesionale, liceul, mulți dintre voi institute superioare. Totodată trebuie să vă fie permanent vie în minte necesitatea ca încă de pe băncile școlii generale de 10 ani să vă însușiți bogate cunoștințe practice, să vă deprindeți cu munca productivă, creatoare de bunuri materiale și spirituale. Nu trebuie să uitați că, indiferent ce meserie sau profesiune vă veți alege, trebuie să fiți atît din punct de vedere al cunoștințelor generale științifice cît și al deprinderilor practice la înălțimea uriașelor exigențe pe care le ridică epoca revoluției tehnico-științifice în fața fiecărui tînăr, în fața fiecărui om.»**
>
> (din cuvîntarea tovarășului **NICOLAE CEAUȘESCU** la cea de a II-a Conferință Națională a Organizației pionierilor)

Era o zi de mari pregătiri. În școală, printre pionierii care dădeau zor cu înfrumusețarea claselor, a laboratoarelor erau și cîțiva tineri muncitori. Veniseră aici pentru că prietenii lor mai mici le ceruseră ajutorul. Aveau nevoie de o mînă mai puternică, mai pricepută la repararea catargului, la aranjarea unor panouri. Și, cum prietenul la nevoie se cunoaște, tinerii n-au întîrziat să sosească. Peste cîteva zile începeau cursurile .

După cîteva săptămîni, la poarta Uzinei «23 August»...

...SOSESC OASPEȚI!

Un grup de pionieri și utecişti vin să-i viziteze, să-i vadă la locul lor de muncă pe tinerii din secția motoare. Hala imensă, cu mașini și utilaje îi primește la început, plină de secrete. Avîndu-l alături însă pe Mihai Șurup, secretarul Organizației U.T.C. și pe

- **UN DAR DE... 180 KG**
- **REPER 01**
- **PESTE 1 000 DE ACE PENTRU MAȘINILE DE DUBLAT**
- **...ȘI MECANICUL ȘEF DĂ CALIFICATIVUL «FOARTE BINE»**

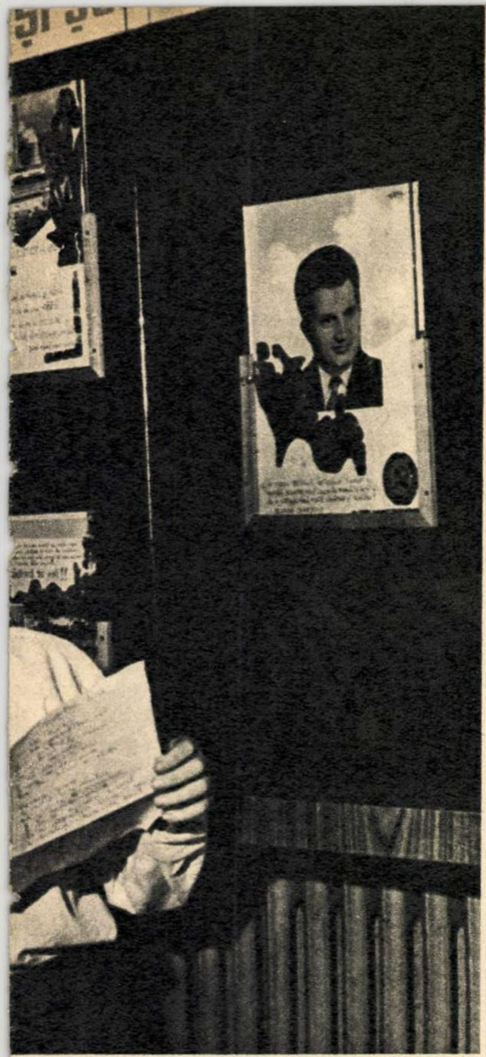

alți tineri, reușesc să înțeleagă multe lucruri despre specificul producției, despre perspectivele dezvoltării viitoare a secției, a întreprinderii.

Cît de bucuroși sînt școlarii cînd în mijlocul lor sosește un erou — muncitorul Vasile Iscru, Erou al Muncii Socialiste! Ascultîndu-l,au învățat o emoționantă lecție despre bogatele tradiții de luptă revoluționară ale uzinei, despre biografia ei pînă la uriașa dezvoltare de azi.

Clipe de neuitat au urmat apoi pentru Marian Manu, Mihaela Pîrvu, Mihai Duca și alți cîțiva școlari. În urmă cu cîteva zile, mai purtau cravata de pionieri, iar acum, în uzină, primeau carnetul de membru al U.T.C.

«Dăruiți-vă muncii, ca fii ai patriei! i-a îndemnat muncitorul comunist. Calitatea de pionier, de utecist vă pretinde aceasta. Prin fapte, prin muncă și învățătură să faceți din tinerețe un titlu de glorie.» Iar ei, pionieri, utecişti îi urmează îndemnul.

În fiecare zi, în atelier, în muncă se pregătesc pentru preluarea schimbului de mîine. La orele de practică îi vezi lucrînd cu sîrguință. Fiecare obiect ieșit din mîna lor trebuie să treacă un control sever înainte de a fi trimis în fabrică, de a intra în producție.

EXAMEN LA MATERIA MUNCĂ

În atelierul școlii zgomotul bomfaierelor, al pilelor și al ciocanelor fac aproape imposibilă vreo comunicare. Pionierii Atanase Mădălac, Adrian Zaharescu, Mihai Garcea, Daniel Pitulică și alții lucrează pe întrecute. Într-o pauză de cîteva minute tovarășul maistru Teodor Stoian răspunde curiozității noastre:

— Lucrăm druguri reper 01 pentru Fabrica de lînă pieptănată. Pînă acum am livrat peste 2 250 de bucăți.

— **Ce spun beneficiarii?**

— «Foarte bine» este calificativul pe care îl dă cel mai adesea șeful atelierului mecanic, tovarășul Florică Buzatu. Muncitoarele sînt, de asemenea, mulțumite de piesele ieșite din mîinile harnicilor elevi.

În apropiere, tovarășul Dumitru Lazăr, maistru la secția preparație de la Fabrica de stofe «Postăvăria română» ține să adauge:

— Prin munca pe care o depun copiii, a fost eliberat un muncitor care acum execută lucrări mai complicate. Această piesă, acul conducător de fir, este necesară la mașina de dublat. Rolul său este deosebit de important; întrerupe imediat mecanismul, dacă cumva, pe undeva, vreun fir s-a rupt...

— **Cîte piese au executat pînă acum școlarii?**

— Peste 1 000 de bucăți.

— **Înțeleg că sînteți mulțumiți de munca lor...**

— Da, categoric, da! Aceste piese le comandam înainte la Întreprinderea «Flaro» din Sibiu. Adesea, trebuia să facem cereri de urgentare a comenzilor. De cînd colaborăm cu școala, acele conducătoare nu ne mai lipsesc. De asemenea, dacă intervine vreo schimbare de dimensiune a piesei o rezolvăm rapid, aici, pe loc, din mersul producției.

Pauza se termină. Copiii reiau lucrul.

ÎN STUDIOUL ARTISTIC

...se face lectură. Se citește articolul «Laudă tinereții» apărut în gazeta de perete «Viața uzinei» de la Uzinele «23 August» despre reușitul program artistic prezentat de pionierii și uteciștii școlii în fața muncitorilor. Dintr-o sală de clasă se aud fragmente de melodii, comenzi de reluare a pasului de dans. Cine sînt artiștii? Matilda Mătulescu, Nicolaie Scăiețeanu, Cornelia Rotaru, Viorica Vieru, Sorin Cioca, Doina Andriescu, Iacob Valentin, Mihai Bucurică și alți pionieri și tineri muncitori, membri ai echipei comune de dansuri. În aceeași sală, în ultimele bănci, cîțiva pionieri și cîțiva strungari duc discuții aprinse asupra poeziei. S-au citit multe. Pînă la urmă însă trebuie alese doar două și se hotărăsc: poezia semnată de pionierul Marc va apărea la gazeta de perete a uteciștilor de la uzină, iar alta semnată de strungarul Ion Ovidiu va apărea la gazeta școlii. Dansatorii saltă încă în ritmurile unei suite oltenești, recitatorii repetă un montaj literar, cînd îi părăsim pentru că aflăm o veste extraordinară: la atelierul de lăcătușărie cuptorul duduie...

SE PREGĂTEȘTE O NOUĂ ȘARJĂ

Aici, sub atenta supraveghere a profesorului Petre Moise, pionierul Liviu Balcsok, echipat cu ochelari și mănuși de oțelar, toarnă în forme aluminiu strălucitor care se transformă în lămpi de laborator, spirtiere, suporturi pentru veioze, alte și alte obiecte ornamentale, de uz gospodăresc. Toate acestea vor apărea curînd într-o expoziție permanentă, cu vînzare.

— **Cum de ați reușit asemenea performanțe, tovarășe profesor?**

— În primul rînd cu ajutorul Comitetului U.T.C. de la Uzina «23 August», apoi, cu hărnicia copiilor, cu entuziasmul tinerilor muncitori Ion Bițoi, Ion Luca, Mihai Grigore, Gelu Anton și alții, care într-o zi ne-au adus un dar de... 180 kg.: truse cu scule pentru lăcătușărie. Mulțumirile noastre nu vor întîrzia. Le pregătim cîteva dintre cele mai frumoase obiecte ornamentale lucrate de noi.

— **N-am prea văzut fete, ele ce lucrează?**

— Bobinează. Toate știu să lucreze la mașina de mare productivitate pe care o avem aici.

— Mai avem și o mașină de tricotat, adaugă o elevă de lîngă noi.

— **Și?**

— ...și nu tricotăm...

— **De ce?**

«Nu avem cu ce tricota, nu avem suficientă materie primă nici pentru bobinat, spun copiii». Păcat! spunem noi, gîndindu-ne la hărnicia acestor școlari.

Nu încheiem rîndurile de față înainte de a formula...

O DORINȚĂ CARE SE VREA REALIZATĂ

O dorință, o invitație mai bine-zis, adresată tovarășilor directori, conducerilor de la Fabrica de stofe «Postăvăria română» și de la «Fabrica de lînă pieptănată, întreprinderi care patronează școala: **Pionierii și uteciștii Școlii generale de 10 ani nr. 85 vă așteaptă în mijlocul lor. Poftiți printre ei să le cunoașteți hărnicia, entuziasmul, dorința de muncă. Veți căpăta mai multă încredere în ei și îi veți îndrăgi cu siguranță!**

LIDIA NOVAC
Foto:Gr. PREPELIȚĂ

TURN cu CEAS

povestire de **MIHAI NADIN**

La ieşirea de la şcoală, Petrică avea obiceiul să facă un scurt ocol prin oraşul vechi. Mai precis, pînă la impunătorul turn de la poarta de intrare în fosta cetate. Îl atrăgea aici, ca pe atîţia alţii, fie ei doar turişti în trecere pe aceste meleaguri sau chiar localnici, ceasul din turn, ceasul acela cu figurine care la fiecare oră înfăţişa un spectacol al păpuşilor sale rigide, un dans ciudat, mereu acelaşi, acompaniat de o aceiaşi melodie, stranie, parcă, dacă nu cumva caraghioasă. Uneori băiatul îşi găsea motiv să rămînă de la o oră la alta, anume ca să vadă de două ori dansul figurinelor şi să audă de două ori melodia care anticipa bătăile grave de clopot. Aşa s-a întîmplat şi astăzi, o zi atît de frumoasă încît n-aveai cum să rezişti tentaţiei de a intra în jocul cu mingea al unor copii ce locuiau, desigur, prin apropiere. Dar oricît de pasionant ar fi fost acest joc, ochii lui Petrică s-au simţit atraşi de ceas. Şi aşa, a descoperit că uşa mereu zăvorîtă a turnului cu ceas s-a deschis, semn că cineva tocmai intrase acolo. Petrică a ieşit brusc din joc, fără ca măcar să spună cuiva ceva şi atras magnetic de uşa deschisă i-a păşit pragul.

Un gînd mai vechi, dorinţa de a intra în joc el însuşi cu toate personajele acelea de poveste, astronomi cu bărbi lungi ţinînd în mîini lunete cum se mai văd doar prin cărţi, alchimişti caraghioşi gesticulînd inutil lîngă retorte desenate parcă de un caricaturist, fizicieni, un poet înalt ţinînd la piept o carte, o cîntăreaţă, apoi geometrii, vraci şi cîţi alţii, promitea să se realizeze acum. Era emoţionat, cuprins de o înfrigurare ce-l făcea să nu mai fie destul de precaut.

Scara urcase destul de mult, acum era întuneric pe platforma pe care se afla şi pur şi simplu nu mai ştia încotro să se îndrepte. I se păru că aude un fîlfîit de aripi de pasăre, se gîndi că în turnurile vechi îşi găsesc loc de odihnă liliecii, dar nimic nu-l putea speria acum. Decît, poate, posibilitatea de a fi descoperit aici şi împiedicat în realizarea planului său. «Chiar aşa. Ce aş putea să răspund dacă m-ar întreba cineva ce caut aici?!»—chibzui el, dar nu se decise asupra nici unui răspuns. Cel puţin în intervalul de o oră dintre cele două apariţii consecutive ale figurinelor, putea să le examineze, să se joace chiar cu ele, putea încerca să descopere taina mişcărilor lor—şi astfel să o şi schimbe—să vadă de unde provenea muzica aceea ciudată în ritmul căreia dansau şi dacă nu cumva şi acest ritm putea fi schimbat şi el. În fond îl supăra totuşi faptul că nu ştiau decît acelaşi dans, aceiaşi paşi mereu, cînd orele i se înfăţişau lui tot timpul altfel, zilele şi ele mereu altele...

Deasupra sa se deschise, pentru o clipă doar, o uşă, apoi se auzi un om coborînd. Paşii erau grijulii, probabil ai unui om în vîrstă. Petrică aşteptă îndepărtarea acestuia. Apoi urcă spre locul unde văzuse, pentru o fracţiune de timp, lumina. Căută zăvorul, îi plăcu sunetul vechi de mecanism complicat şi se găsi pe o altă platformă, în vecinătatea unor roţi dinţate imense, una intrînd în carnea de metal a celeilalte şi toate strunite parcă de imense greutăţi atîrnînd neajutorate peste prăpastia ce se deschidea la capătul odăiţei. Un zgomot egal, secunde citite leneş pe pagina imensă a timpului de către un bunic-mecanism cu ochelari de alamă pe nas, veşnic treaz, şi ziua şi noaptea, şi vara şi iarna.

Dar unde erau figurinele? Căută atent, la început metodic, apoi înfrigurat. Fu cît pe-aci să cadă pe lîngă resoartele întinse, dar se salvă prinzîndu-se de o clapă lungă, aplicată peste o lamelă subţire, liberă la un capăt. Se auzi un sunet, ca de pian ar fi zis, dar oarecum dezacordat. Da, era ceva din muzica ce însoţea dansul figurinelor. Acestea se aflau undeva mai jos, le descoperi întîmplător, pe un podeţ intermediar, îngrămădite pe un semicerc metalic, obosite dacă nu chiar adormite. Coborî acolo. Erau murdari şi astronomii şi fizicienii, şi toţi cîţi se mai aflau, poetul caraghios care se înclina recitînd versuri, cîntăreaţa , geometrii... Şi parcă trişti. Îl atinse prudent pe unul din ei, descoperi că se roteşte în jurul axului său, apoi atinse altul... Mişcă (rotind o manetă) semicercul pe care se aflau şi descoperi că fiecare începe mişcarea ce depindea de locul pe care-l ocupa, fără ca muzica să se fi auzit încă.

*

Trecu vremea şi cei care aşteptau să revadă spectacolul cu figurine de la turnul cu ceas, sau cei care veniseră anume, atraşi de faima sa, deschiseră ochii mai mari ca oricînd. Priviră spre scena de sub cadranul imens, convingîndu-se încă o dată că arătătoarele impunătoare marchează ora exactă. Figurinele au apărut parcă înnoite, cu mişcări schimbate, unele preluînd mişcarea altora după cum le fusese schimbat locul pe semicercul lor. Iar muzica, s-a auzit mai vie, cu ritmul mai clar pronunţat.

Petrică îşi încheiase jocul, dar murdar pe mîini asculta totuşi trist. Înţelesese că, orice ar fi făcut, figurinele nu se puteau juca de-a devăratelea, la fel ca prietenii lui, ca aceia pe care îi lăsase jos cu mingea fără ca cel puţin să le fi spus că el iese din joc. Ori visul său acesta fusese să se joace cu astronomii şi cu poetul, visul lui fusese ca la fiecare oră să audă un alt cîntec şi mişcarea să fie alta.

Coborî. Găsi uşa deschisă şi ieşi fără să se ascundă de nimeni. Din spate îl urmări cu privirea un om mai în vîrstă şi nu-l scăpă din ochi decît atunci cînd îl văzu lovind iarăşi mingea. S-ar fi zis că a vrut să se convingă de faptul că Petrică nu uitase să se joace după scurta sa aventură printre personajele-figurine. Încuie uşa grea, şi privind ceasul din turn ca pe propriul său ceas zîmbi mulţumit. Peste o oră, adică ceva mai puţin, alţii vor veni să vadă dansul figurinelor, acum, după atîţia şi atîţia ani, schimbat puţin, dar mereu acelaşi, de fapt în acelaşi ritm al timpului egal cu sine în trecerea sa.

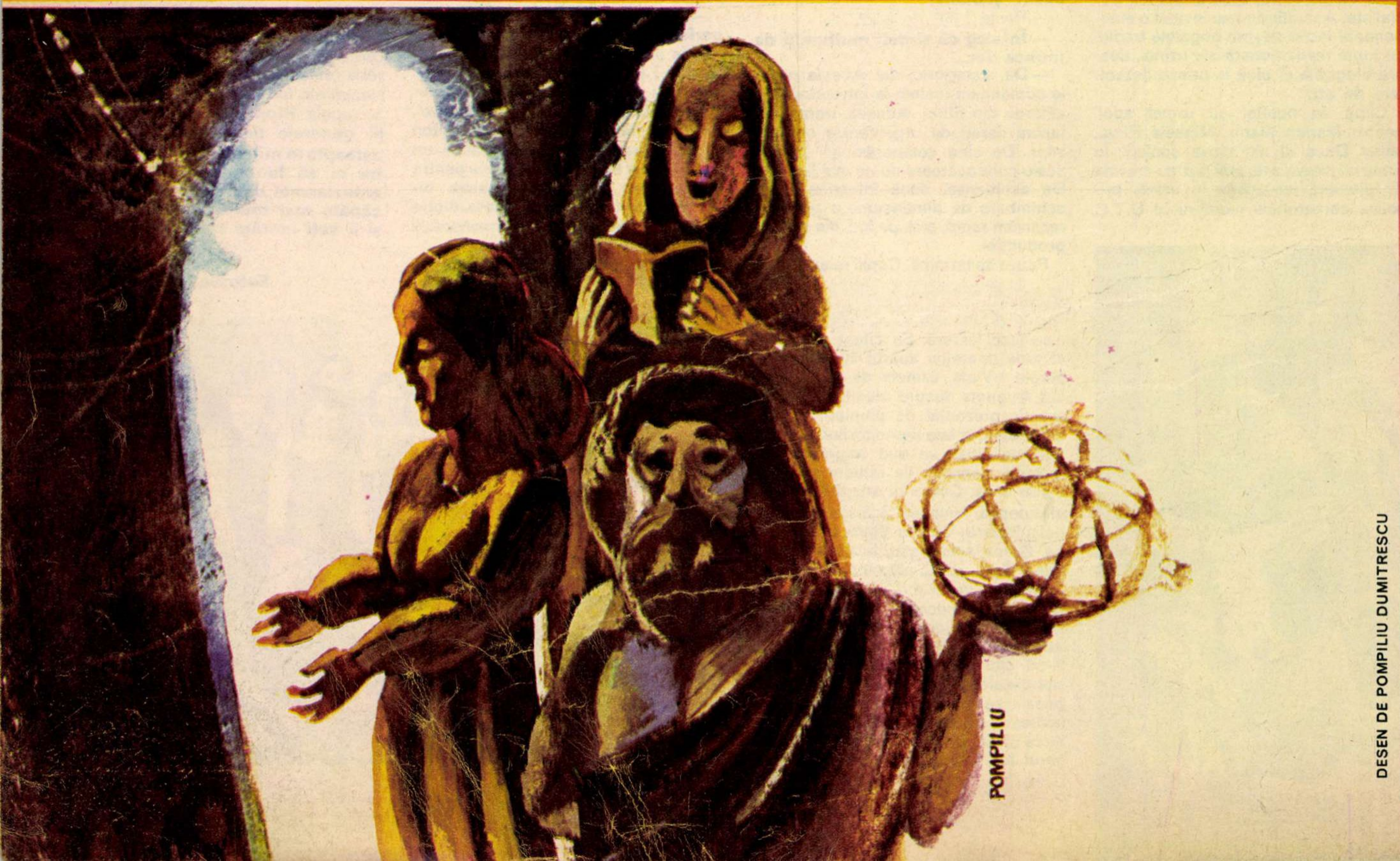

DESEN DE POMPILIU DUMITRESCU

FESTIVALUL REPUBLICAN DE TEATRU ŞCOLAR

COPIII PE SCENĂ

INTERVIU CU ARTISTA EMERITĂ *Dina Cocea*

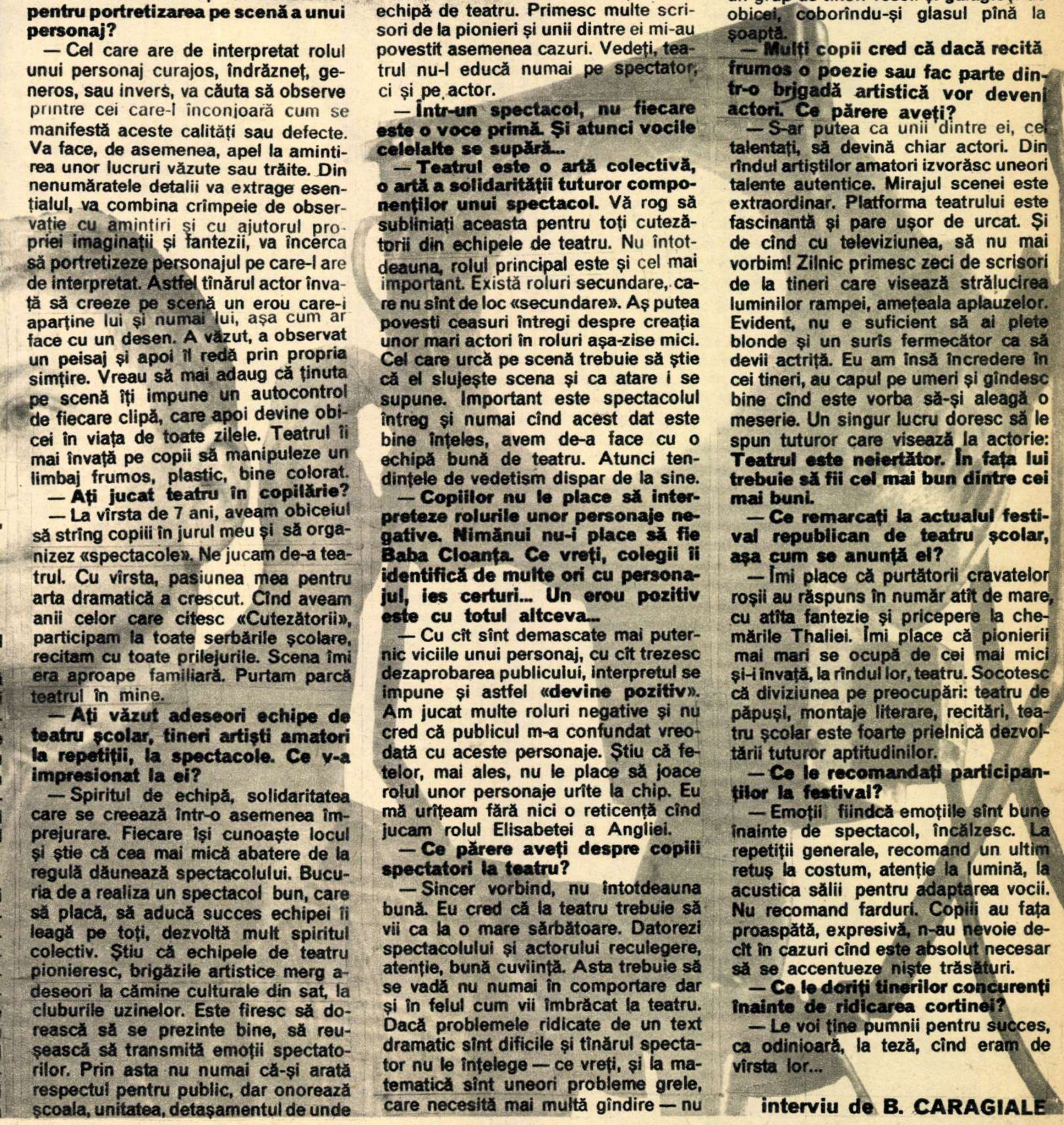

Astăzi bate primul gong al vacanţei de primăvară. Şi tot astăzi bate primul gong al Festivalului republican de teatru şcolar. La **Bucureşti** (estradă, brigadă, montaj literar-muzical), **Braşov** (teatru de păpuşi) şi **Piatra Neamţ** (teatru şcolar) se vor întîlni la luminile rampei echipele pionereşti selecţionate la întrecerile interjudeţene. Aşadar, pentru Thalia din şcoală se vor arbora în zilele festivalului toate culorile primăverii, se va înaripa toată fantezia pionierească.

Luînd cunoştinţă de acest eveniment, artista emerită **Dina Cocea**, pe care cutezătorii au îndrăgit-o şi mai mult, urmărind-o pe micul ecran în rolul Doamnei Maria, din serialul de teatru «**Muşatinii**», a avut amabilitatea să răspundă la cîteva întrebări ale redacţiei.

— Ce părere aveţi despre teatrul şcolar?

— Sînt om de teatru şi ştiu că dacă teatrul vrea să aibă viitor, trebuie să-şi pregătească spectatorii, să şi-i formeze. Nu există o cale mai bună de a trezi dragostea şi interesul pentru teatru decît aducînd-o pe Thalia în şcoală ca să dezvăluie copiilor tainele scenei. E foarte bine că pionierii vin pe scenă şi joacă. Devin astfel buni spectatori.

— Numai atît?

— Evident, nu. Este doar un unghi de vedere. Alegîndu-şi o piesă şi interpretînd rolurile unor personaje, celor de vîrsta cutezătorilor le sînt transmise informaţii despre oameni, caractere, despre idealuri ale societăţii noastre socialiste, despre caracteristicile unor epoci istorice. Luînd contact cu un text dramatic, vrei să afli cît mai mult despre opera unui scriitor, contextul perioadei în care a trăit şi atunci capeţi gust pentru lectură. Apelînd la imaginaţie, fantezie, facultate de observaţie, teatrul ajută la dezvoltarea personalităţii şi mai ales dezvoltă capacitatea de a extrage esenţialul.

— Ce recomandaţi cutezătorilor pentru portretizarea pe scenă a unui personaj?

— Cel care are de interpretat rolul unui personaj curajos, îndrăzneţ, generos, sau invers, va căuta să observe printre cei care-l înconjoară cum se manifestă aceste calităţi sau defecte. Va face, de asemenea, apel la amintirea unor lucruri văzute sau trăite. Din nenumăratele detalii va extrage esenţialul, va combina crîmpeie de observaţie cu amintiri şi cu ajutorul propriei imaginaţii şi fantezii, va încerca să portretizeze personajul pe care-l are de interpretat. Astfel tînărul actor învaţă să creeze pe scenă un erou care-i aparţine lui şi numai lui, aşa cum ar face cu un desen. A văzut, a observat un peisaj şi apoi îl redă prin propria simţire. Vreau să mai adaug că ţinuta pe scenă îţi impune un autocontrol de fiecare clipă, care apoi devine obicei în viaţa de toate zilele. Teatrul îi mai învaţă pe copii să manipuleze un limbaj frumos, plastic, bine colorat.

— Aţi jucat teatru în copilărie?

— La vîrsta de 7 ani, aveam obiceiul să strîng copiii în jurul meu şi să organizez «spectacole». Ne jucam de-a teatrul. Cu vîrsta, pasiunea mea pentru arta dramatică a crescut. Cînd aveam anii celor care citesc «Cutezătorii», participam la toate serbările şcolare, recitam cu toate prilejurile. Scena îmi era aproape familiară. Purtam parcă teatrul în mine.

— Aţi văzut adeseori echipe de teatru şcolar, tineri artişti amatori la repetiţii, la spectacole. Ce v-a impresionat la ei?

— Spiritul de echipă, solidaritatea care se creează într-o asemenea împrejurare. Fiecare îşi cunoaşte locul şi ştie că cea mai mică abatere de la regulă dăunează spectacolului. Bucuria de a realiza un spectacol bun, care să placă, să aducă succes echipei îi leagă pe toţi, dezvoltă mult spiritul colectiv. Ştiu că echipele de teatru pionieresc, brigăzile artistice merg adeseori la cămine culturale din sat, la cluburile uzinelor. Este firesc să dorească să se prezinte bine, să reuşească să transmită emoţii spectatorilor. Prin asta nu numai că-şi arată respectul pentru public, dar onorează şcoala, unitatea, detaşamentul de unde vin. Toate acestea contribuie la întărirea unor colective frumoase, tinereşti. Am cunoscut cazuri cînd tineri cu comportări urîte s-au schimbat foarte mult în cadrul activităţii într-o echipă de teatru. Primesc multe scrisori de la pionieri şi unii dintre ei mi-au povestit asemenea cazuri. Vedeţi, teatrul nu-l educă numai pe spectator, ci şi pe actor.

— Într-un spectacol, nu fiecare este o voce primă. Şi atunci vocile celelalte se supără...

— **Teatrul este o artă colectivă, o artă a solidarităţii tuturor componenţilor unui spectacol.** Vă rog să subliniaţi aceasta pentru toţi cutezătorii din echipele de teatru. Nu întotdeauna, rolul principal este şi cel mai important. Există roluri secundare, care nu sînt de loc «secundare». Aş putea povesti ceasuri întregi despre creaţia unor mari actori în roluri aşa-zise mici. Cel care urcă pe scenă trebuie să ştie că el slujeşte scena şi ca atare i se supune. Important este spectacolul întreg şi numai cînd acest dat este bine înţeles, avem de-a face cu o echipă bună de teatru. Atunci tendinţele de vedetism dispar de la sine.

— Copiilor nu le place să interpreteze rolurile unor personaje negative. Nimănui nu-i place să fie Baba Cloanţa. Ce vreţi, colegii îi identifică de multe ori cu personajul, ies certuri... Un erou pozitiv este cu totul altceva...

— Cu cît sînt demascate mai puternic viciile unui personaj, cu cît trezesc dezaprobarea publicului, interpretul se impune şi astfel «**devine pozitiv**». Am jucat multe roluri negative şi nu cred că publicul m-a confundat vreodată cu aceste personaje. Ştiu că fetelor, mai ales, nu le place să joace rolul unor personaje urîte la chip. Eu mă urîţeam fără nici o reticenţă cînd jucam rolul Elisabetei a Angliei.

— Ce părere aveţi despre copiii spectatori la teatru?

— Sincer vorbind, nu întotdeauna bună. Eu cred că la teatru trebuie să vii ca la o mare sărbătoare. Datorezi spectacolului şi actorului reculegere, atenţie, bună cuviinţă. Asta trebuie să se vadă nu numai în comportare dar şi în felul cum vii îmbrăcat la teatru. Dacă problemele ridicate de un text dramatic sînt dificile şi tînărul spectator nu le înţelege — ce vreţi, şi la matematică sînt uneori probleme grele, care necesită mai multă gîndire — nu trebuie să-şi manifeste nerăbdare foindu-se, mestecînd bomboane sau seminţe. Mi-ar place ca de la intrarea în teatru, chiar de la garderobă, să văd un grup de tineri veseli şi gălăgioşi de obicei, coborîndu-şi glasul pînă la şoaptă.

— Mulţi copii cred că dacă recită frumos o poezie sau fac parte dintr-o brigadă artistică vor deveni actori. Ce părere aveţi?

— S-ar putea ca unii dintre ei, cei talentaţi, să devină chiar actori. Din rîndul artiştilor amatori izvorăsc uneori talente autentice. Mirajul scenei este extraordinar. Platforma teatrului este fascinantă şi pare uşor de urcat. Şi de cînd cu televiziunea, să nu mai vorbim! Zilnic primesc zeci de scrisori de la tineri care visează strălucirea luminilor rampei, ameţeala aplauzelor. Evident, nu e suficient să ai plete blonde şi un surîs fermecător ca să devii actriţă. Eu am însă încredere în cei tineri, au capul pe umeri şi gîndesc bine cînd este vorba să-şi aleagă o meserie. Un singur lucru doresc să le spun tuturor care visează la actorie: **Teatrul este neiertător. În faţa lui trebuie să fii cel mai bun dintre cei mai buni.**

— Ce remarcaţi la actualul festival republican de teatru şcolar, aşa cum se anunţă el?

— Îmi place că purtătorii cravatelor roşii au răspuns în număr atît de mare, cu atîta fantezie şi pricepere la chemările Thaliei. Îmi place că pionierii mai mari se ocupă de cei mai mici şi-i învaţă, la rîndul lor, teatru. Socotesc că diviziunea pe preocupări: teatru de păpuşi, montaje literare, recitări, teatru şcolar este foarte prielnică dezvoltării tuturor aptitudinilor.

— Ce le recomandaţi participanţilor la festival?

— Emoţii fiindcă emoţiile sînt bune înainte de spectacol, încălzesc. La repetiţii generale, recomand un ultim retuş la costum, atenţie la lumină, la acustica sălii pentru adaptarea vocii. Nu recomand farduri. Copiii au faţa proaspătă, expresivă, n-au nevoie decît în cazuri cînd este absolut necesar să se accentueze nişte trăsături.

— Ce le doriţi tinerilor concurenţi înainte de ridicarea cortinei?

— Le voi ţine pumnii pentru succes, ca odinioară, la teză, cînd eram de vîrsta lor...

interviu de B. CARAGIALE

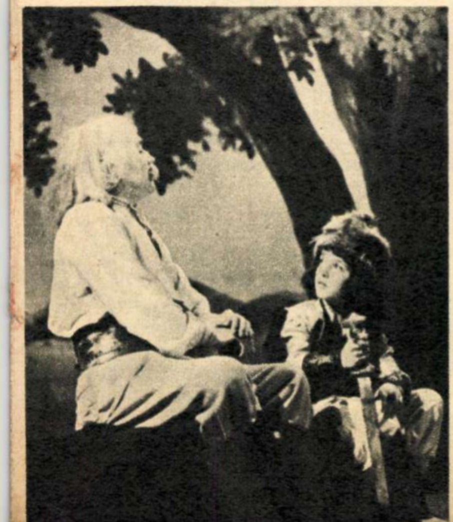

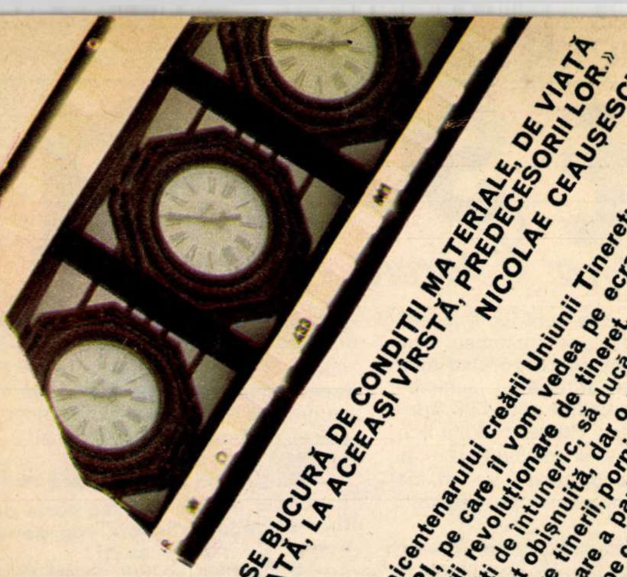

«TINERII DE AZI AI PATRIEI NOASTRE SE BUCURĂ DE CONDIȚII MATERIALE, DE VIAȚĂ ȘI DE INSTRUIRE CUM N-AU AVUT NICIODATĂ, LA ACEEAȘI VÎRSTĂ, PREDECESORII LOR.»

NICOLAE CEAUȘESCU

Pentru ei, pentru tinerii de azi, la sărbătorirea semicentenarului creării Uniunii Tineretului Comunist din România a fost creat documentarul **AMINTIRI**, pe care îl vom vedea pe ecrane. Filmul reconstituie, din amintirile unor vechi militanți ai mișcării revoluționare de tineret, ceasuri de luptă; ceasuri de noapte tîrzii, cînd tinerii se strecurau, ocrotiți de întuneric, să ducă un mesaj de luptă al partidului; ceasuri petrecute într-o casă cu înfățișare aparent obișnuită, dar o casă conspirativă, unde de multe ori se luau hotărîri istorice; ceasuri decisive în care tinerii, pornind pe un drum, își hotărau pentru totdeauna destinul, un destin închinat luptei revoluționare a partidului.

Despre unele din aceste episoade grăiesc fragmentele de film pe care le veți urmări în paginile de față — nu însă înainte de a discuta cu autorul, cu regizorul **Mirel Iliesu**, binecunoscut pentru documentarele sale distinse cu nenumărate premii internaționale (**CÎNTECELE RENAȘTERII, FURNALUL, TENSIUNE ÎNALTĂ LA BECHET** și filmul **ÎNTÎLNIRE CU PRIETENII MEI**, dedicat semicentenarului partidului).

REGIZORUL MIREL ILIEȘU *prezintă un film dedicat* UTC/ului

Imaginile din aceste pagini sînt reproduse din filmul «Amintiri». Operator; Doru Segal. și Constantin Theodorescu.

Cutezătorii l-au vizitat pe Mirel Ilieșu la Studioul Cinematografic «Alexandru Sahia» în chiar ceasurile de muncă înfrigurată cînd lucra la montajul ultimelor secvențe ale filmului.

— Am dorit mult să fac un film despre utecişti, ne-a spus Mirel Ilieșu, și mă bucur că l-am realizat. Mă simt legat de organizația de tineret, eu însumi am fost utecist și toate amintirile mele vin din anii aceia.

— Documentarul dumneavoastră va fi o istorie a U.T.C.?

— Nu am intenționat să cuprindem întreaga istorie a U.T.C. De altfel, într-un documentar, nici n-ar fi fost posibil. Am dorit doar să sugerăm profilul moral al utecistului în condițiile activității ilegale, așa cum se conturează din noianul faptelor povestite de cei care le-au trăit. Filmul se bazează exclusiv pe fapte și documente și se caracterizează, ca orice documentar, prin exprimare concisă.

— Cum ați obținut materialul din care este lucrat filmul?

— Am stat de vorbă cu mulți militanți ai mișcării revoluționare de tineret, care atunci, în anii aceia de început, erau doar cu puțin mai în vîrstă decît cutezătorii de azi. Orele amintirilor pe care le-am înregistrat pe bandă de magnetofon pot alcătui zile, dar din ele am extras 20 de minute de film. Am filmat la Iași, la Timișoara, la Cluj, la Brașov, la Ploiești, am trecut pe străzi care odinioară au purtat pașii uteciștilor, locuri pe unde ei au lipit manifeste, au înfruntat teroarea regimului trecut. Am intrat în case în care în anii aceia grei s-au ținut ședințe ilegale, s-au tipărit manifestele partidului. Aparatul a trecut prin celulele unor foste închisori, care au fost martorele voinței și dîrzeniei tinerilor comuniști. Prin procedee cinematografice pe care le veți urmări în film, am încercat să dau viață întregului material documentar.

— Cu permisiunea dumneavoastră, derulăm filmul, alegînd pentru cititorii noștri cîteva secvențe. Să lăsăm deci amintirile să vorbească.

Povestește Ștefan Theodorescu: Conferința generală a tineretului socialist din România s-a ținut în zilele de 19, 20 martie 1922, într-o mică sală, pe locul în care se află astăzi blocul «Romarta». Am avut cinstea să particip deschizînd chiar eu ședința. Conferința generală a tineretului socialist ținută în acele zile a pus bazele organizației marxist-leniniste de tineret din România — Uniunea Tineretului Comunist. Mișcarea revoluționară de tineret a urmat neabătut linia politică, indicată încă de la crearea sa de către partidul comunist, dînd dovadă de spirit ascuțit de clasă, eroism și dăruire.

Povestește Alexandra Sidorovici: Încă de la începuturile sale, mișcarea revoluționară de tineret a folosit presa ca una din cele mai eficace arme de luptă. Comuniștii au găsit de fiecare dată soluții de a asigura editarea și răspîndirea ziarelor și manifestelor cu toate represiunile îndreptate împotriva lor. Au tipărit, au scris cu mîna, au dactilografiat, au tras la masina de multiplicat. În fabrici, în școli, în universități existau corespondenți care scriau despre brutalitățile la care erau expuși, despre exploatare, despre împotrivirea tineretului. Uneori, un material de partid se multiplica în felul următor: se băteau la mașină 20 de exemplare, aceste 20 de exemplare erau încredințate unor tehnici, cum le

spuneam noi, care mergeau la 20 de mașini și fiecare multiplica de încă 20 de ori, și așa mai departe, pînă obțineam un tiraj. Toate acestea cereau un efort considerabil și se făceau de multe ori cu prețul vieții.

Povestește Simion Fucs: Cînd s-a ținut Congresul Sindicatelor Unitare din Timișoara, în anul 1929, din fiecare localitate și regiune au fost trimiși tineri. Atunci s-a constituit o formație a tineretului care a reușit să introducă în ordinea de zi a Congresului un punct dedicat special problemelor de tineret. Dar chiar în zilele Congresului a murit de tuberculoză, în Inchisoare, unul dintre militanții de frunte ai mișcării revoluționare din țara noastră, Ion Fonaghi. Atunci s-a hotărît ca la înmormîntare să rămînă delegația de tineri. Sicriul lui Ion Fonaghi a fost depus la Căminul muncitoresc, dar autoritățile opriseră intrarea noastră acolo sub pretextul că este primejdios pentru sănătatea publică. Ne-am adunat totuși în fața intrării, cu toate că fuseseră masate trupe care aveau ordin să ne atace.

Povestește Nicolae Moraru: Atunci am hotărît să cîntăm **Internaționala.** Am dat tonul și cum holul era plin de muncitori, **Internaționala** a răsunat dintr-o dată puternică, într-o singură voce.

Povestește Simion Fucs: Era însă o **Internațională** cîntată înaintea armelor, care se puteau descărca în orice moment împotriva noastră.

Povestește Nicolae Moraru: Tinerii răspundeau cu însuflețire la chemarea partidului de a răspîndi manifeste care chemau muncitorii la luptă. Îmi amintesc de un Întîi Mai, la Ploiești, la rafinăriile «Vega». Tinerii au găsit atunci un mijloc ingenios de răspîndire a manifestelor. Le-au pus într-un coș de fum al uzinei și apoi au dat drumul la ventilatoare. În scurt timp, tot Ploieștiul a fost împînzit de manifeste comuniste. Au urmat bătăi și arestări. «Cine le-a pus?» «Cine se ocupă de treaba asta?» întreba turbată Siguranța. Băieții însă n-au scos o vorbă.

Povestește V. Lixandru: La 2 februarie 1933, 7 000 de muncitori de la Atelierele C.F.R. Grivița au hotărît să declare grevă. Alături de organizația de partid s-au aflat nenumărați uteciști care au sprijinit mobilizarea familiilor greviștilor și a oamenilor din cartier pentru a veni în ajutorul muncitorilor. În acele zile ale lui februarie '33 a căzut răpus de gloanțe tînărul Vasile Roaită.

Povestește Alexandra Sidorovici: O acțiune la care uteciștii participau foarte des în timpul războiului, în timpul cumplitei terori fasciste, a fost aceea a răspîndirii de fluturași, cum le spuneam noi celor mai mici manifeste. Mai se păstrează și azi unele exemplare la **Muzeul de Istorie a Partidului Comunist, a mișcării revoluționare și democrate din România.** Erau din cele mai diferite feluri. Unele scrise de mînă, sau cu litere de tipar, altele făcute cu șablon, unele bătute la mașină, altele scrise cu cerneală colorată.

Povestește Tatiana Bulan: Aș vrea să povestesc despre felul în care învățau uteciștii într-o închisoare de provincie, în care condițiile erau foarte grele. Mă refer la închisoarea Galata, din Iași. Acolo se învăța în grupe de cîte trei uteciști. Într-un grup puteai fi profesor predînd filozofia sau istoria, apoi puteai trece în altă grupă, ca elev, și să studiezi o limbă străină. Totul se învăța verbal, se transmitea oral din gură în gură.

Povestește Gheorghe Dumitrache: La închisoarea Doftana se făceau predări de istorie și de marxism-leninism, se puneau întrebări și se primeau răspunsuri, se puneau calificative. Cum se țineau aceste ore de curs? Cineva apărea la o fereastră a celulei și începea lecția. Altul, de la ferăstruica alăturată, prelua și spunea mai departe. Și așa se transmitea din gură în gură. Sîmbăta seară era dedicată de obicei unui program cultural. Atunci se cîntau cîntece de-ale noastre, revoluționare, cîntece populare, se recitau versuri, se povesteau din amintire, cărți. Jandarmii și gardienii ne întrerupeau adeseori cu amenințări. Dar, uneori, le plăceau și lor cîntecele și ne spuneau: «la mai zi, măi, pe ăla cu Nană, Nană!»

Povestește Nicolae Cioroiu: L-am cunoscut pe Filimon Sîrbu în 1936. Dar chiar atunci a fost arestat pentru prima oară pentru activitatea sa revoluționară. Îmi amintesc că l-am văzut pe «Lițu», așa îi spuneam noi, după cercetările din beciurile Siguranței. Era plin de sînge și abia se tîra. Mi-a spus atunci: «N-au scos nimic de la mine.» Radia de mîndrie că rezistase și nu dezvăluise legăturile sale cu partidul. Mai tîrziu, a devenit secretar al Consiliului județean U.T.C. Constanța. La 22 iunie 1941, chiar în ziua declanșării războiului antisovietic, Filimon Sîrbu a fost arestat cu încă alți patru uteciști. Deși știa că-l așteaptă condamnarea la moarte, el a demascat cu curaj, în fața curții marțiale, dictatura militară-fascistă. «**Nu recunosc decît o singură instanță care poate să-mi judece greșelile: clasa muncitoare și partidul ei**». La 19 iulie 1941 a fost adus în fața plutonului de execuție. N-a lăsat să fie legat la ochi. A spus atunci: «**Primesc moartea cu ochii deschiși, mor pentru o cauză dreaptă**».

Povestește Alexandra Sidorovici: Eu l-am cunoscut pe Vasile Tudose, ceferist, o figură de un intens romantism revoluționar, de neuitat. A murit la vîrsta de 28 de ani, în timpul bombardamentului din 4 aprilie 1944. La data aceea se afla într-o casă conspirativă a unor ceferiști. Avea atunci sarcina, în principal, de a stabili puncte de sprijin pentru insurecția armată care se pregătea. În ziua aceea urma să aibă o întîlnire cu mai mulți ceferiști după ieșirea lor din schimb, spre seară. Era o acțiune foarte importantă și dat fiind condițiile terorii fasciste, foarte primejdioasă. De aceea, Vasile Tudose primise indicația să nu iasă în timpul zilei din casa conspirativă, orice s-ar întîmpla. În acel 4 aprilie a fost un bombardament groaznic. Un covor de bombe a căzut asupra Căii Griviței. Întreaga familie a ceferistului unde se afla Tudose plecase în adăpost, scăpînd astfel cu viață. Vasile Tudose a rămas pe loc și a pierit.

Ne oprim aici. Alte și alte secvențe istorisesc despre activitatea unor tineri care și-au închinat cei mai frumoși ani luptei revoluționare. Cu deosebire este subliniat în documentar rolul tovarășului Nicolae Ceaușescu în organizarea și conducerea tineretului comunist din România.

Vom urmări scurt-metrajul «Amintiri» cu ochii mari deschiși pentru ca profilurile acelor tineri evocați în film să ne rămînă întipărite în întreaga lor frumusețe și putere.

DE LA JOC, LA MARILE INVENȚII

Analizînd natura jocului, numeroși specialiști au văzut în el și în jucăria care se naște din acesta o «piatră de încercare» a marilor invenții. Afirmația nu pare a fi lipsită de adevăr căci, de-a lungul timpului, s-a dovedit că mari invenții ca telefonul, cinematograful, avionul și multe altele au fost, la început, simple jocuri care i-au amuzat pe copii. Chiar oameni mari care mai tîrziu și-au cîștigat faima de inventatori, și-au realizat invențiile pornind de la un simplu joc.

Cînd Leonardo da Vinci a imaginat și a conceput, pe hîrtie, automobilul nu a făcut altceva decît să se joace. La fel s-a întîmplat și cu Antoine van Leeuwenhocek, grefierul camerei comunale din Delft (Olanda) atunci cînd a inventat, în 1676, primul microscop din lume. Căutînd să observe îndeaproape o picătură de apă, a «fabricat» aparatul care, peste ani, avea să devină nelipsitul instrument al laboratoarelor. Tot dintr-un joc s-a născut și ideea paratrăsnetului.

Jocul și jucăriile copilăriei, emoțiile produse de acestea, au lăsat urme profunde în imaginația a numeroși copii, condiționîndu-le visele de mai tîrziu și chiar viitorul. De pildă, atunci cînd s-au gîndit la conceperea și construirea avionului, doi dintre pionierii aviației — **Gabriel Voisin** și **Santos Dumont** — și-au adus aminte de plăcutele clipe petrecute în copilărie cînd se agățau de coada zmeului și «zburau».

Deci, nu întotdeauna jocul este doar un simplu joc. Forța și fantezia lui au darul de a aprinde imaginația, de a transforma ceea ce la început pare un simplu mijloc de amuzament într-o treabă cît se poate de serioasă care se poate încheia cu rezultate nebănuite.

Iată, pe scurt, împrejurările în care s-au născut cîteva dintre marile invenții, precum și felul cum au fost ele primite de publicul acelor timpuri care le-a numit pe drept cuvînt...

Datorită observațiilor făcute de Franklin, în 1752, cînd s-a jucat cu zmeul pe timp de ploaie, astăzi pot fi evitate, anual, cu ajutorul paratrăsnetului, nenumărate incendii.

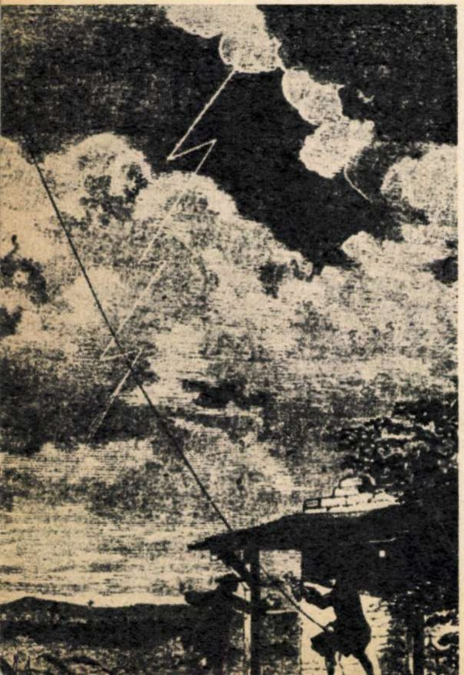

PREMIERE EXTRAORDINARE.

Afișe mari, litografiate în trei culori, se răsfățau pe toate zidurile orașului, anunțînd că, în ziua de 20 octombrie 1892, la Muzeul Grevin, cetățeanul **Emile Reynaud** va prezenta publicului parizian un spectacol extraordinar: «**Sărmanul Pierrot**», pantomimă în trei acte.

Sala era arhiplină, în ziua premierei. Se aflau de față oameni de știință, scriitori și ziariști precum și o seamă dintre cei mai iluștri ingineri și fizicieni ai timpului. Ce provocase acest interes cu totul deosebit? Cronicarii vremii, consemnînd marele succes înregistrat în acea seară, arătau că această premieră deschide o nouă perspectivă în arta spectacolului. «Mașina» inventată de Emile Reynaud, «avînd darul de a însufleți imaginile moarte». Ce era, în fapt, mașina care a entuziasmat într-atît publicul parizian încît directorul muzeului a încheiat un contract «pe viață» cu inventatorul? Reynaud născocise o ingenioasă instalație care prefigura cinematograful. Pe un ecran — sala fiind cufundată în întuneric — se proiectau o serie de desene: datorită vitezei cu care se succedau în cîmpul vizual, ele dădeau impresia unei mișcări bine coordonate. Lanterna magică — jucărie pentru copii și amuzament pentru cei mari — oferise pînă atunci spectatorilor doar imagini fixe. Iată de ce născocirea lui Reynaud stîrnește admirația unanimă. Îmbogățind ideea inițială, cîțiva ani mai tîrziu, inventatorul va oferi spectatorilor noi proiecții animate, folosind o bandă perforată pe care erau lipite fotografiile «**primilor actori de film**» — doi clovni iubiți mai ales de copiii parizieni: **Chocolat și Tootit.** Aceste spectacole premerg, cu mulți ani, primelor realizări în domeniul cinematografiei ale fraților Lumiere.

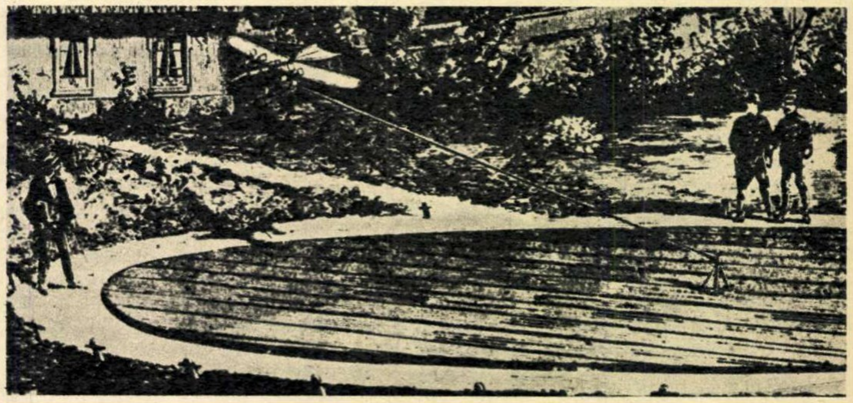

Macheta de avion realizată de Victor Tatin a «zburat», în 1879, cu ajutorul aerului comprimat.

Raynaud — un pionier ignorat al cinematografiei — nu făcuse de fapt decît să perfecționeze o serie de jucării optice, realizate cu ani în urmă în Belgia și Anglia. Încă în 1830, un belgian, Plateau, inventase un interesant dispozitiv: pe un disc plat, crenelat, era înfățișat un animal alergînd, mișcările acestuia fiind descompuse în douăsprezece faze și în tot atîtea imagini. Dacă discul se rotea cu o anumită viteză, desenele se reflectau rapid într-o oglindă. Privitorul avea iluzia că vede alergînd iepurele, cîinele sau calul, reprezentat pe discul rotativ.

Jucăria lui Plateau a încîntat o întreagă generație de copii, dar ideea fiind apoi reluată și dezvoltată de o serie de inventatori, discul dispare; e înlocuit cu un cilindru de sticlă crenelat, care are în interior douăsprezece oglinzi; în ele se reflectă figurinele desenate pe o bandă mobilă. Iată cum aceste jucării pentru copii au constituit un punct de plecare al revoluționarelor descoperiri de mai tîrziu în cinematografie.

NAVE CU REACȚIE ȘI AVIOANE CU AER COMPRIMAT ACUM UN SECOL?

Tot o jucărie — realizată încă pe la mijlocul secolului trecut — prefațează modernele nave cu reacție. Era o barcă liliputană ce înainta pe apă, propulsată de forța reactoare a aerului cald generat de o minusculă lampă cu alcool montată «la bord». Copiii vremii organizau spectaculoase curse de întrecere pe întinsul apelor... din cadă. Cînd n-aveau la îndemînă o lămpiță era la fel de bun și un simplu opaiț.

O machetă jucărie păstrată în Muzeul de Aviație din Chalais Mendon (Franța) aduce o mărturie surprinzătoare: în urmă cu aproape o sută de ani — în 1879 — mintea iscoditoare a unui mecanic, Victor Tatin, născocise prototipul primului avion cu aer comprimat din lume. Această jucărie propulsată de două elice ce se roteau în sens invers au permis navei pitice să efectueze zboruri circulare cu excepționala vite-

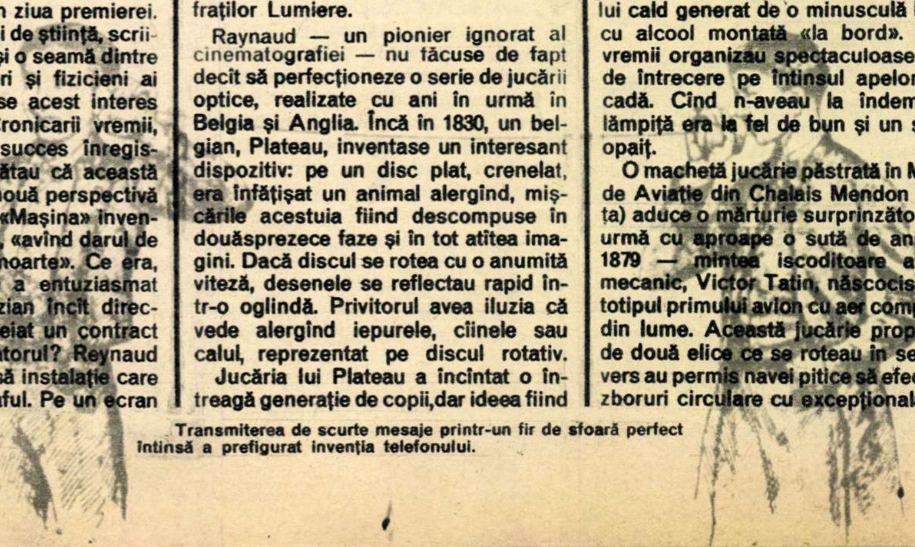

Transmiterea de scurte mesaje printr-un fir de sfoară perfect întinsă a prefigurat invenția telefonului.

Motorul de avion inventat și construit de Vuia,

Traian Vuia, o strălucită figură din galeria pionierilor aviației.

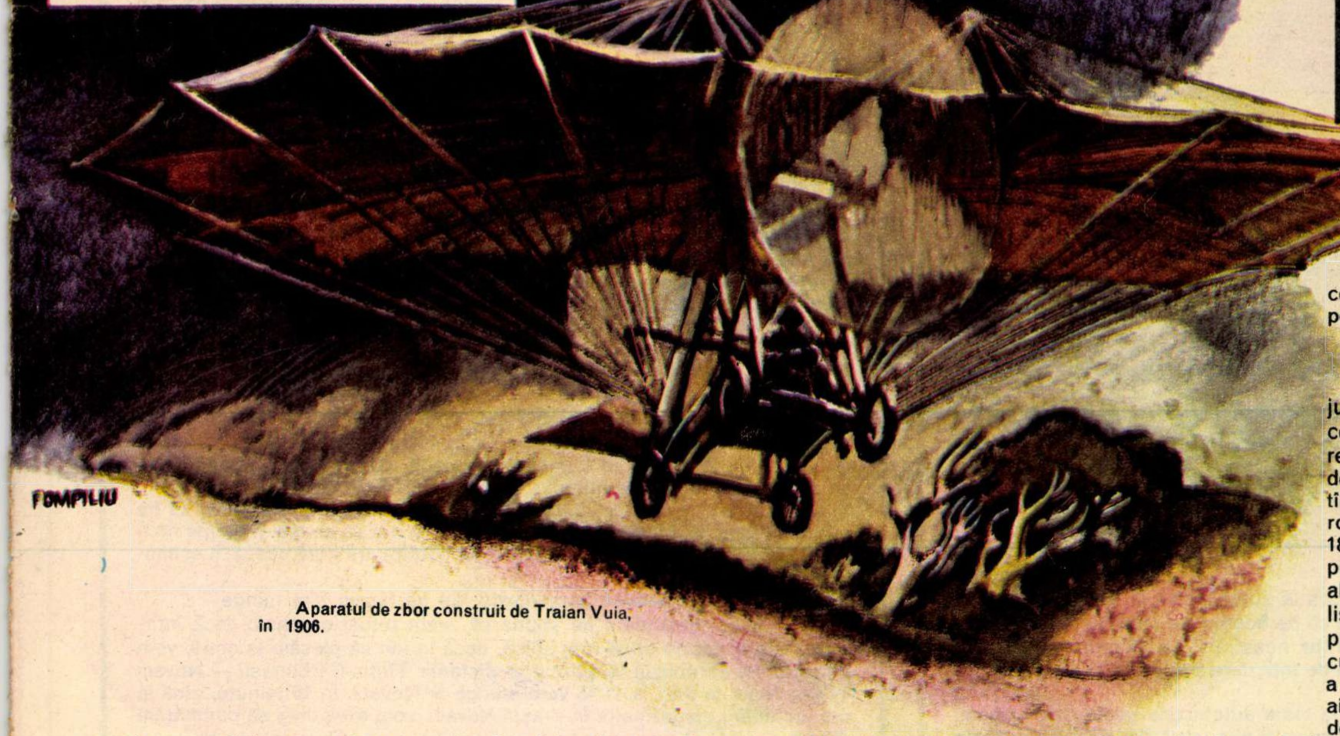

Aparatul de zbor construit de Traian Vuia, în 1906.

ză (pe atunci!) de ...8 metri pe secundă.

Dar străbunul telefonului n-a fost doar o simplă jucărie? Cu mulți ani înainte ca **Graham Bell** să-și patenteze instalația concepută de el pentru a transmite prin fir mesaje vorbite, școlarii se amuzau copios dialogînd prin intermediul unui fir de sfoară, bine întins, ce avea la capete, două căpăcele — pîlnii de tinichea. Această «sfoară acustică» permitea să telefonezi dintr-o încăpere într-alta la o distanță de 6–8 metri.

Zmeul — jucărie ce pare să-și aibă obîrșia în China și a cărui vîrstă numără două milenii — a inspirat o serie de invenții în domeniul aeronauticii. Celebrul aviator brazilian **Alberto Santos Dumont** s-a înălțat deasupra pămîntului în anul 1906 cu un aeroplan biplan construit după formula zmeului celular și tot după acest model își vor realiza aparatele alți ași ai zborului.

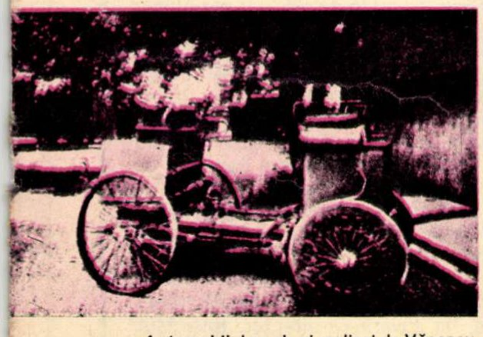

Automobilul cu aburi realizat de Văsescu, în 1880.

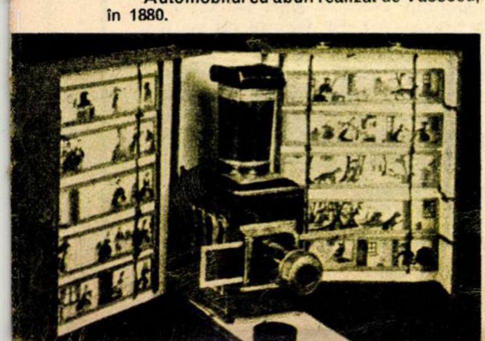

Așa arăta străbunicul aparatului de filmat.

Traian Vuia — una dintre cele mai strălucite figuri ale galeriei pionierilor aviației mondiale — învață să pătrundă tainele zborului urmărind voltele și zmuciturile spre înalt ale zmeelor meșteșugite de el din șipci subțirele, hîrtie colorată și zbîrnîitori. Tot privind spre evoluțiile jucăriilor zburătoare el învață să observe cum acționează, invizibil, curenții aerieni și cum reacționează fragila sa «navă».

Această ucenicie începută în anii fragezi ai adolescenței îl va conduce, la capătul unor lungi ani de studii și experiențe la izbînzile lui de mai tîrziu. Știm doar că românul Traian Vuia a fost primul pilot din lume care a izbutit — la 18 martie 1906 — să se înalțe deasupra solului, la bordul avionului construit de el, fără a avea nevoie de vreo instalație auxiliară montată pe pămînt.

LILIACUL MECANIC ȘI AUTOMOBILUL CU ABURI

«Privește lumea din jur cu ochi mari, deprinde-te să înveți singur lecția ce ți-o dă cerul și pămîntul și jivinele lui» l-a povățuit pe **Aurel Vlaicu,** Moș Onu, bătrîn înțelept al satului. Și băiețandrul n-a pregetat să-l asculte. Îl minuna mult îndeosebi zborul lin, mătăsos, al liliecilor. Și-a stat ore de-a rîndul, urmărind lunecarea lor prin cerul nopții. Și mai apoi, prinzînd «soarecii zburători», le-a studiat îndelung încheieturile oaselor, lungimea și amploarea aripilor. După o vreme, maistorașul Aurel a întocmit, din surcele și fir de mătase, un liliac cu aripi ușoare care, lansat în aer, plana purtat de vînt. Încă în primii ani de liceu, se deprinsese să repare zăvoare înțepenite și curînd, după ce a demontat un ceas stricat al tatălui său și a pătruns rostul rotițelor și resoartelor, se vădește a fi destul de priceput pentru a repara ornicul unuia dintre profesori, care îl laudă, în fața întregii clase, pentru destoinicia și stăruința cu care a dus la bun sfîrșit o asemenea dificilă reparație.

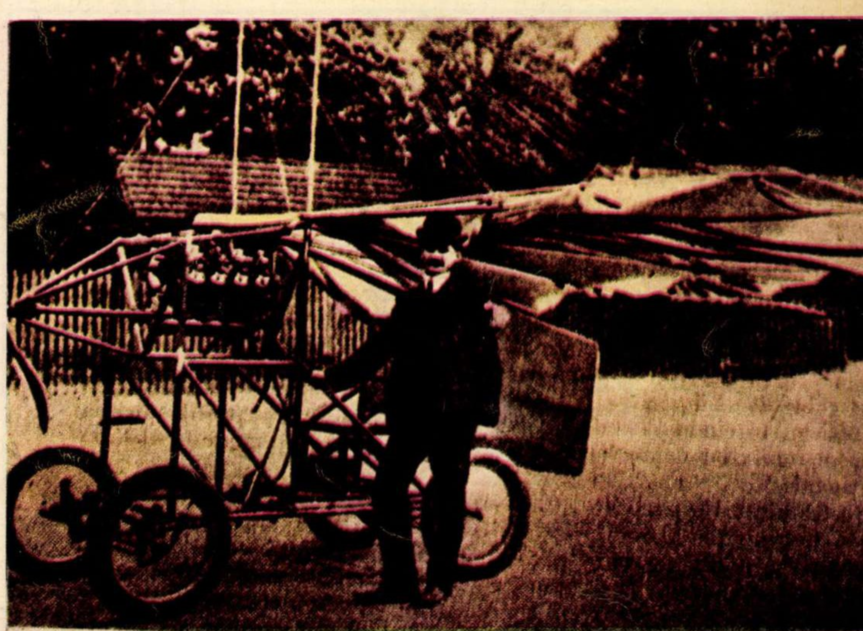

Traian Vuia și aparatul său de zbor.

Perfecționîndu-și mereu deprinderile tehnice, studiind cu sîrg, Aurel Vlaicu ajunge să se numere printre cei mai celebri aviatori ai țării noastre. Visurile din copilărie nu l-au părăsit nici o clipă și după ani de meditație el a construit — după o concepție proprie — avioane ce se puteau compara cu cele mai bune realizate, în acel timp, pe plan mondial.

*

Tot meșterind, în anii copilăriei, jucării mecanice — căluți de lemn ce-și scuturau coama, datorită unor resorturi abil ascunse — își va deschide drum spre drumurile tehnicii și tînărul elev al Școlii Centrale din Paris, românul **Dumitru Văsescu,** care în 1880 construiește, într-un atelier improvizat, un ingenios automobil cu aburi ce stîrnește admirația specialiștilor francezi. Acest vehicul, propulsat de forța aburilor, cu roți articulate într-un sistem elastic și rezistent, a fost considerat de valoroși tehnicieni ai vremii ca «cea mai perfectă mașină de acest gen» construită în acel timp, în Europa.

Iată cum, jucîndu-se, dar mobilizîndu-și totodată atenția și spiritul de observație, stăpîniți de o curiozitate nobilă, o seamă de copii, încă din anii cei mai fragezi, au izbutit să-și ascută mintea și să se pregătească pentru a cuceri fortărețele necunoscutului. Munca lor stăruitoare, ingeniozitatea lor sporită de un studiu temeinic le-au deschis drumuri noi care i-au condus spre realizări de prestigiu și au îmbogățit astfel tezaurul științei și tehnicii mondiale.

ECATERINA ROȘCA
AUREL LECCA

3

„Temerarii”

JURNAL DE BORD AL ECHIPAJULUI DE LA ŞCOALA GENERALĂ DIN PLOPŞOR Judeţul Gorj

Autoarea jurnalului — ELISABETA POPESCU,secunda echipajului «Temerarii».

5 august 1971

La ora 6, tovarăşul comandant a dat deşteptarea şi ne-a spus că la 7 şi 15 minute avem autobuz spre Tîrgu-Cărbuneşti, de unde vom lua un alt autobuz spre Rînca.

A fost prima noastră echipare, cu strîngerea sacilor de dormit, cu înviorare pe măsura spaţiului în care fusesem găzduiţi, cu spălare, dar şi cu gălăgie.

Nu ştiu cît timp ne-a luat fiecare fază, dar cred că toate le-am făcut foarte repede. Aceasta pentru că toţi eram foarte veseli, foarte voioşi, aşa cum Alecsandri spunea:

...«Voioşi ca şoimii cei uşori
Ce zboară de pe munte»...

N-am mai servit masa. Am ajuns la autogară pe la ora 7. Autobuzul însă nu se arăta la peron. Probabil că personalul de serviciu nu se grăbea ca noi şi nici nu ţinea cont de graba noastră. Cele 15 minute au trecut cum au trecut, dar cele 10 minute de întîrziere peste ora programată, au trecut foarte greu.

Toţi ne uitam în toate părţile, la toate autobuzele goale care trăgeau la peroane, încercam să ghicim care va fi al nostru, dar dădeam greş de

4

fiecare dată.

Mi-am pus întrebarea: de ce oamenii care au anumite obligaţii nu se achită de aceste obligaţii? Cred că nu sînt destul de disciplinaţi, destul de conştienţi de rolul lor social.

M-am gîndit atunci că dacă noi am fi mers nu în expediţie, ci la o muncă oarecare, la o acţiune rapidă — de exemplu dacă am fi fost pompieri şi am fi fost chemaţi să stingem un incendiu, ar fi ars totul fără ca noi să putem interveni...

Sau, dacă am fi lucrat într-o uzină, am fi pierdut 120 de minute de producţie, ceea ce cred că este destul de mult.

Şi-am zis atunci că dacă eu voi ajunge vreodată într-o muncă de care să depindă timpul altora, niciodată n-am să consum timpul celor ce vor depinde de mine.

Dar iată că a venit şi autobuzul. Am plecat spre Tîrgu-Cărbuneşti cu un şofer tînăr care ne-a întrebat unde mergem şi parcă a căutat să recupereze minutele întîrziate, mărind viteza.

I-a plăcut de noi, de voioşia noastră, de cîntecele noastre pentru că la Tîrgu-Cărbuneşti ne-a spus că îi pare rău că ne despărţim şi că dacă ar fi după el ar merge cu noi să ne ducă măcar pînă la Rînca.

Îl chema Corobea şi era din Săcel-Gorj. A fost singurul om binevoitor întîlnit astăzi, căruia îi mulţumim pe această cale. Acum, aci, la Rînca, îmi pare rău că nu ne-am fotografiat împreună cu el. Am să-l rog pe tovarăşul comandant ca atunci cînd mai întîlnim asemenea oameni, să ne fotografieze împreună cu ei.

Am spus că a fost singurul om binevoitor de azi, pentru că la Cărbuneşti ne aştepta o surpriză: autobuzul de Rînca era defect şi impiegatul credea că va avea cel puţin două ore întîrziere. Iată deci «că păşisem cu stîngul la plecare». Două ore ce puteam să facem?

Am ieşit la marginea oraşului sub pomi, la umbră, să ne jucăm cu mingea. Dar ia mingea de unde nu-i. Căpitanul nostru, Coandă, o uitase la Tîrgu-Jiu. Am vrut să cumpărăm repede alta, dar în Cărbuneşti nu se găseau nici un fel de mingi.

Ce trişti am fost! L-am muştruluit pe căpitan zdravăn că putea să fie atît de uituc şi el, bineînţeles, ne-a promis că n-o să se mai întîmple niciodată. Rămîne de văzut. Dacă o să fie în continuare gură cască, îl schimbăm imediat.

Însă problema rămîne nerezolvată. Ce ne facem fără minge?

Tovarăşul comandant ne spune că avem totuşi o şansă: dacă întîrzierea era exact de două ore, adică, dacă în loc să plecăm la ora 9, vom pleca la 11, autobuzul va parcurge distanţa Tîrgu-Cărbuneşti — Novaci în 45 minute şi deci la 11,45 vom ajunge la Novaci. În 15 minute, pînă la ora închiderii magazinelor în oraşul Novaci, vom avea timp să cumpărăm minge.

5

Dacă ar fi fost aşa!... Întîrzierea însă a depăşit două ore şi noi am trecut prin Novaci ca şi cînd ar fi fost pustiu. Vai, oamenii ăştia care încurcă treburile ar trebui aspru pedepsiţi!

Acum pentru că noi, mici cum sîntem, tot nu putem să le facem nimic, să-i părăsim cu toată antipatia noastră, cu gîndul că noi nu vom face aşa cînd vom fi mari şi să scriem impresiile noastre despre priveliştile întîlnite în cale.

Autobuzul, de data aceasta, este un autocamion amenajat pentru oameni, aşa că ne dă posibilitatea să admirăm priveliştile în voie.

Oraşul Tîrgu-Cărbuneşti rămîne repede în urmă. Reţin însă strădania locuitorilor săi de a-l face cît mai plăcut, cît mai frumos. Străzile, umbrite de salcîmi ornamentali sau împodobite cu trandafiri pe margini, lasă să se vadă mîna unor buni gospodari, iubitori de frumos şi doritori de confort.

Am urcat un deal după care în faţa noastră se întinde o cîmpie pînă departe la orizont. E Dealul Mare. Printre cele două rînduri de plopi ce mărginesc şoseaua se profilează siluetele combinelor argintii, lucrătoare harnice care seceră, seceră... În alte părţi, tractoarele ară printre sondele ce se înalţă din brazdele roşiatice ale fostelor holde de grîu. În dreapta noastră, ne spune tovarăşul comandant, e Valea Albenilor, iar în stînga, Blahniţa de Jos.

Undeva, departe, departe, cerul se sprijină pe vîrfurile munţilor şi-mi vine să-i dau crezare colegului nostru Dogaru că dacă am avea o scară s-ar putea ajunge laLună. Bineînţeles că şi eu, ca şi el desigur, ştiu că e doar o impresie vizuală irealizabilă.

Şoferul acesta, care conduce autocamionul, cred că e foarte grăbit pentru că nici n-am apucat bine să ne uităm în stînga sau în dreapta şi iacă ne-am şi trezit în Bengeşti, apoi în Ciocadia care se întinde de-a lungul unei ape cu nume frumos Ghia. Am urcat o pantă la ieşirea din Ciocadia care s-a terminat în Huluba, am coborît alta ce ne-a dus în Pociovaliştea şi iată, urcăm spre Novaci.

Pe măsură ce ne apropiam de Novaci, siluetele munţilor se conturau tot mai mult, vîrfurile lor apăreau din ce în ce mai clare, cerul se înălţa ca un perete de cristal deasupra lor. Şi vai, cît de albastru era cerul! Dar nu acel albastru pe care îl văzusem eu la mare, ci o nuanţă care dădea impresia de depărtare, o depărtare nesfîrşită.

Trecem prin Novaci după ora 12 şi speranţa că vom avea minge se spulberă.

De vină cred că sîntem toţi membrii echipajului, pentru că dacă unul şi-ar fi adus aminte, nu ni s-ar fi întîmplat nimic. Dar preocupaţi cum eram

6

fiecare de a ne vedea plecaţi odată, am scăpat din vedere acest amănunt.

Am început să urcăm. Maşina a luat în piept ca un uriaş din poveste pantele Măgurii care ne închid vederea spre înălţimile munţilor. Doar Parîngul,cu vîrful său semeţ ne mai priveşte din cînd în cînd. Undeva, pe traseu, ne-am oprit la o fîntînă din care beam apă rece şi limpede şi din care şoferul ia apă să răcească motorul.

Pornim pe sub o boltă verde de fagi seculari, pe sub care şoseaua şerpuieşte ca un balaur uriaş. Pornim şi cînd privim înapoi, nu ne vine să credem că am urcat pe acolo, pentru că pantele se văd atît de abrupte încît avem impresia că maşina ar putea în orice clipă să se dea peste cap.

Eu n-aş avea curajul să conduc pe aici o maşină chiar dacă aş stăpîni bine meseria de şofer. Dar nu toţi colegii sînt ca mine. Urcăm pe marginea unor prăpăstii adînci. Strîng cu putere bara peste care se pune prelata şi-mi este necaz cînd îi văd pe cei din jurul meu că stau nepăsători ca şi cînd ar fi o călătorie obişnuită. Oare lor nu le e frică sau vor numai să pară că nu le e frică?

Dar am să fac şi eu în aşa fel, încît să înving senzaţia aceasta care mă ruşinează. Vreau să devin şi eu o româncă bravă ca Ecaterina Teodoroiu, sau ca altele tot aşa de curajoase. Voi putea oare?

Maşina s-a oprit. Tovarăşul comandant ne spune că am ajuns la Rînca. Se dă ordinul de coborîre. Primim fiecare bagajul. Luăm rucsacii în spate şi plecăm spre nord. Se vede un vîrf destul de înalt, despre care aflu că e Păpuşa. Acolo, la poalele Păpuşei va trebui să ne plasăm tabăra.

Nu fac nici cincizeci de metri şi simt cum rucsacul se îngreunează. Am impresia că cineva mă apasă de umeri. Dar nimeni nu face treaba aceasta. Îmi strîng dinţii să nu cumva să spun că e greu şi merg în rînd cu ceilalţi. Toţi mergem şi nici unul nu vorbeşte. Oare celorlalţi colegi le-o fi tot aşa de greu? Cred că da, dar nimeni nu spune nimic. Nici eu n-am să spun. Toţi avem aceeaşi greutate, iar tovarăşul director, tovarăşul comandant şi căpitanul au corturile. Ceilalţi avem în plus un binoclu, două căldări de aluminiu, aparatul de fotografiat. Şi drumul nu se mai termină. Voi putea oare să ajung sus?

Acuma cînd scriu, îmi vine să zîmbesc. Mă gîndeam că n-am să pot rezista, dar iată-mă ajunsă în cort, odihnită. Deci totdeauna trebuie voinţă. Greutăţile oricît de mari, pot fi învinse. Aşa am să fac de-acum încolo.

Nu ştiu cum au fost aşezate corturile. Ştiu însă că şi eu am cules cetină de brad şi abia am adus cîteva braţe. Le-am aşternut sub pături. Să văd mîine cum o să fie, pentru că azi a fost o zi grea.

De n-ar fi şi mîine tot aşa! Noapte bună tuturor! (Va urma)

RUSALIN MUREŞANU

EROII

Tot ce-i frumos rămîne pe vecie,
De-aceea fără moarte sînt eroii.
Priviţi arzînd la marginile ploii
În chip de curcubeu fără prihană
Numele lor intrat în veşnicie.
Tot ce e demn rămîne totdeauna
Transfigurat în creşterea spre soare.
Eroii suie-n spice pe ogoare
Străluminînd al patriei pămînt
Mereu eterni ca Soarele şi Luna...

Desen de IOAN DONCA

Iancu

Munţi de dureri şi ura a închis
În sufletul ce ei l-au vrut ucis.
Şi cînd crezură că l-au fost răpus
Munţii din el s-au ridicat mai sus!

ION IUGA

Partidului

Partidul e în toate,
ctitor şi temei
de omenească fire pămîntului
şi drum tăiat în sfera marilor idei.
Pe lucruri scrie ziua solarele-i marame
şi-n raza de aramă istoria cuvîntă:
marş de lumini înalte este ziua
prin vetrele ce-n suflet cîntă.
De-s vers aprins şi zbor curat
arbore viu pe românescul plai,
Partidului rămîn îndatorat
celui ce scrie ţării înaltul grai.
În inimi e partidul, şi-n zare-i vocea lui
verbul e crez şi împlinită faptă
şi viaţa mea, jur, aparţine lui,
luminii ce mă-nvaţă calea dreaptă.

CONSTANTIN CHIRIŢĂ

Gînduri pentru cireşari

ÎN NUMELE FOTBALULUI

Mai mulţi cititori craioveni *(fără îndoială că printre ei se află şi prietenii mei de la Liceul «Fraţii Buzeşti») mă întreabă ce părere am despre noul sezon de fotbal, adică despre returul campionatului naţional A. Aş putea să răspund prin cîteva glume, dar eu întotdeauna cînd vorbesc despre fotbal devin serios, aşa cum mi se întîmplă în general cînd vorbesc despre sport. De ce? Pentru că eu văd în sport nu numai ceea ce spune de obicei: sănătate, recreare, educaţie, etică, sinceritate, o preocupare sine qua non a omului modern, ci şi o parte din condiţia şi din definiţia omului, pentru că dintre toate vieţuitoarele de pe pămînt numai omul face sport. Acesta e un adevăr care mă determină să vorbesc despre sport cu oarecare responsabilitate. Dar să revin la părerea mea despre reluarea campionatului. În orice zonă umană violenţa e odioasă, darămite în sport, care trebuie să fie prin excelenţă o întrecere sinceră între forţe, inteligenţe, talente şi valori. Dincolo de întrecerea curată, sinceră, sportul încetează să existe. Dacă te-am driblat trebuie să înveţi să suporţi acest eşec, pentru că te-am depăşit prin mijloace corecte. Nu-mi pune piedică, nu mă apuca de tricou, nu mă lovi pe la spate, nu te arunca asupra mea, încearcă să mă neutralizezi printr-un procedeu tehnic curat, ca al meu. Iată o virtute care s-ar dori cultivată, pentru că e vai de omul incapabil să treacă de momentele sale de eşec. Brutalitatea, sălbăticia nu lovesc doar într-un oarecare adversar, ci într-o valoare sportivă, în patrimoniul superior, în patrimoniul naţional al fotbalului nostru, în naţionala noastră pe care am dori-o învingătoare în toate întrecerile, toţi, chiar şi cei care-şi trimit adversarii (colegi de naţională) în spitale. Atunci cum se împacă una cu alta?... Sînt pentru ambiţie, pentru perseverenţă în urmărirea adversarului, pentru efort şi dăruire sportivă, dar totul sub semnul celei mai curate întreceri, dacă se poate sub semnul eleganţei şi cavalerismului. Vi-l amintiţi pe Beckenbauer în meciul Bayern – Steaua? Dar pe Fachetti? Dar pe Lereter al nostru?*

Deci, luptă împotriva violenţei, în numele sportului, în numele nobilei idei de sport, asupra căreia nu se poate să nu cădem de acord.

Un bărbat, un om plin de vigoare, de forţă, de îndemînare, depăşeşte cu aceste calităţi datele medii, este, ca să zic aşa, proiecţia unui vis al nostru, mai ales al tinerilor, al adolescenţilor. De aceea îmi place să-l văd comportîndu-se pe teren ca un mare bărbat, ca un adevărat bărbat. Şi se întîmplă de multe ori asta. Dar tot de multe ori asişti, pe terenurile de fotbal, la scene cu totul penibile, care te închircesc şi-ţi amărăsc sufletul. Vezi ditamai vlăjgani tăvălindu-se pe jos după o ciocnire oarecare, poate-poate vor obţine de la un arbitru slab de înger un cadou de 11 metri. Simulările acestea care infectează uneori un meci de fotbal şi aduc furie nedreaptă şi proteste de dinamită în tribune ies cu totul din zona bărbăţiei cu care înzestrăm un sportiv, transformîndu-se în tot ceea ce poate fi mai urît în sport: în milogeală, în cerşetorie, în ceea ce anulează sportul ca întrecere curată, sinceră, viguroasă, bărbătească. Aţi văzut la televizor echipe mari. Asemenea simulări şi acte de milogeală aproape că lipsesc cu desăvîrşire.

Acestea, dragii mei, sînt racile mai mari, rămase încă în fotbalul nostru. Dacă nu le-aş mai vedea pe stadioane aş fi, credeţi-mă, foarte fericit, pentru că marea învingătoare ar fi ideea superbă a sportului.

Cum scriem, cum vorbim

DIN NOU DESPRE NEOLOGISME

Conf. univ. dr. Gr. BRÂNCUŞ

«Cum se zice corect: **excavator** sau **escavator?»** — m-a întrebat deunăzi un vecin de-al meu, şcolar. Ca să-i explic mai clar, a trebuit să pornesc mai de departe şi cu exemple mai multe. Grupul de sunete **ecsc** — (scris **exc-**) este redus adesea în vorbire la **esc-,** adică primul **c** dispare din componenţa grupului. Astfel, **exclamaţie** devine **esclamaţie, excursie** se reduce la **escursie, excavator, a excava** la **escavator, a escava.** Cum vedeţi, dispariţia lui **c** din **x** (rostit **cs**) se datorează prezenţei celui de-al doilea **c.** E vorba deci de un grup de trei consoane, **-csc-,** dificil de pronunţat. Dar reducerea lui **ecs-** (scris **ex-),** la **es** — se întîmplă şi în cazurile în care acestuia îi urmează altă consoană decît **c: experienţă** se rosteşte, greşit şi **esperienţă, explozie** se aude şi cu forma **esplozie** şi, la fel, **a esprima, estaz, estras, estremitate, a espedia, espediţie** etc., faţă de formele corecte: **a exprima, extras, extremitate, a expedia, expediţie.** Mai mult chiar, fenomenul acesta ne întîmpină şi atunci cînd după **ecs-** (scris **ex-)** urmează o vocală. Aţi auzit, cred, la mulţi pronunţări ca **ezamen,** în loc de **examen, ezact** pentru **exact, ezemplu** pentru **exemplu** etc.

S-a întîmplat însă un fapt şi mai interesant: unii vorbitori, avînd conştiinţa că **es-** în loc de **ex-** este o greşeală, pronunţă cu **ex-** şi cuvintele a căror formă corectă este cu **es-.** De exemplu cuvîntul **escroc,** care, la origine, este francezul **escroc,** se aude frecvent (unii şi scriu) cu forma **excroc.** La fel **a estompa, escortă,** împrumutate tot din franceză, se aud ca: **a extompa, excortă.**

Cum vedeţi, sînt greşeli provenite chiar din teama vorbitorului de a nu greşi, din tendinţa de a corecta şi acolo unde nu e nimic de corectat.

Iată acum un alt grup de fapte care ilustrează observaţia aceasta. Sînt nenumăraţi vorbitori care pronunţă **spicher, şpicheriţă,** cu **şp,** deşi formele corecte sînt cu **sp spicher, spicheriţă.** Tot aşa, se rosteşte **ştrand, ştand** (de cărţi), **ştat** (de plată), **ştart, ştoc, ştofă, glaşpapir** etc., în loc de: **strand, stand, stat, start, stoc, stofă, glaspapir** etc. Formele corecte sînt cele cu **sp, st,** pentru că aceste cuvinte ne-au venit din franceză sau, unele, din engleză, unde se vorbesc cu **sp, st.** Cei care zic însă **şpicher, ştrand, ştart** etc. au sentimentul că ele sînt de origine germană şi le rostesc cu **şp, şt,** aşa cum se rostesc aceste grupuri consonantice în germană.

Reţineţi, dragi copii, din cele discutate aici, că unul din avantajele pe care vi le oferă învăţarea limbilor străine de mare circulaţie este şi însuşirea corectă a neologismelor din propria noastră limbă.

Misterul Roboților

Desene și scenariu de **MARIAN RADU**

2.

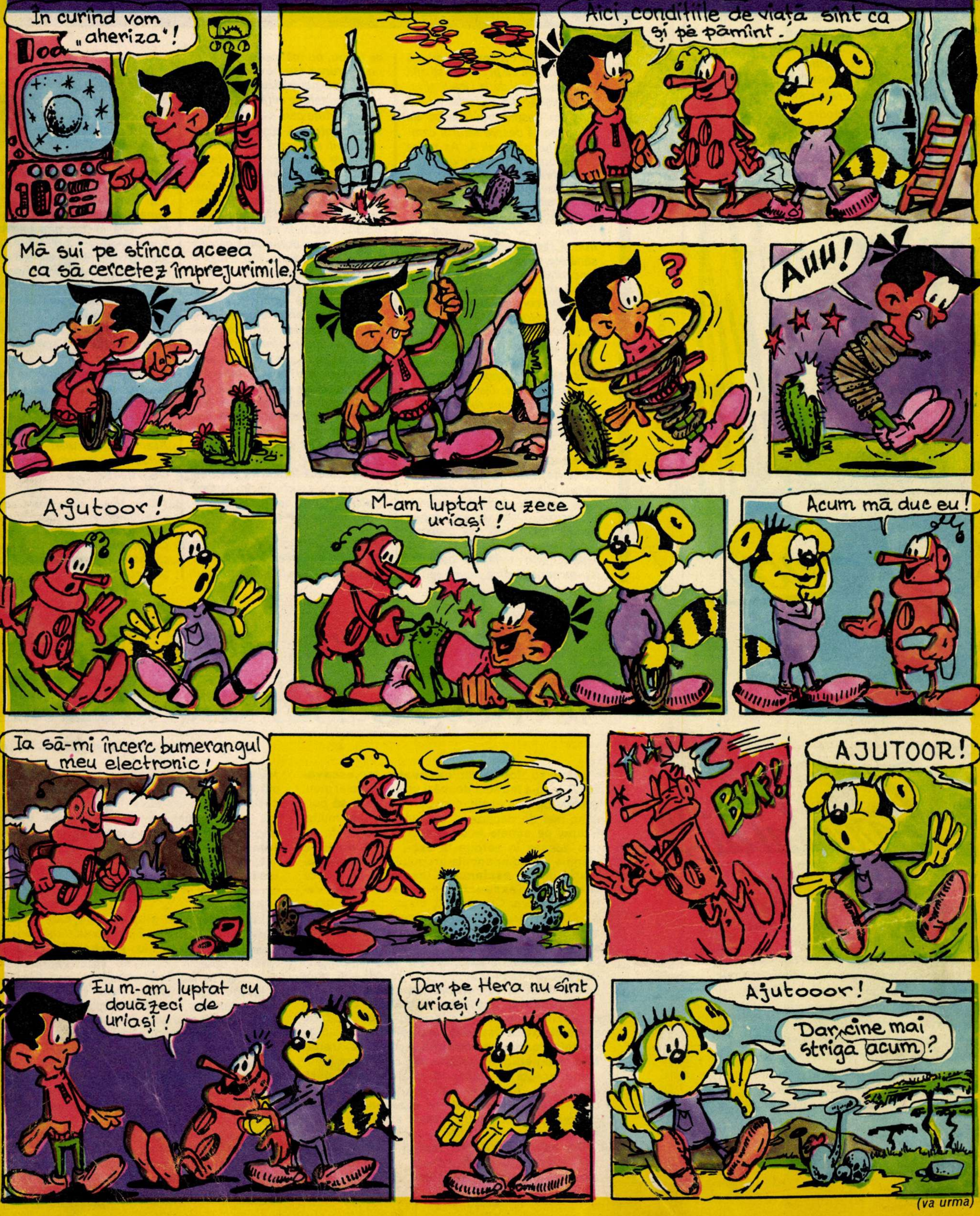
În curînd vom „aheriza"!
Aici, condițiile de viață sînt ca și pe pămînt.
Mă sui pe stînca aceea ca să cercetez împrejurimile.
?
Auu!
Ajutoor!
M-am luptat cu zece uriași!
Acum mă duc eu!
Ia să-mi încerc bumerangul meu electronic!
BUF!
AJUTOOR!
Eu m-am luptat cu douăzeci de uriași!
Dar pe Hera nu sînt uriași!
Ajutooor!
Dar cine mai strigă acum?

(va urma)

ECOURI LA CAZUL I.C.

Dragă I.C. sper să nu te superi pentru întîrzierea cu care îți răspund la scrisoare. Problema asupra căreia îmi cereai sfatul, știi și tu de altfel, este foarte delicată, de aceea îți redau cîteva dintre părerile prietenilor noștri:

Melania Mănăilă Liveni — Botoșani: «... eu aș fi de părere că I.C. trebuie să spună neîntîrziat despre fapta prietenului său. De ce? Pentru că este vinovat! În primul rînd nu a avut curajul să recunoască greșeala pe care a făcut-o, necăjind profesorul și colegii. Apoi, dacă a vrut să facă o experiență trebuia să ceară cel puțin părerea dacă nu chiar ajutorul tovarășului profesor, mai ales că era vorba despre o experiență cu clor și știm ce combinații periculoase se pot obține. Eu așa socot...»

I.D. Lucia, Bodești — Neamț: «...prietenul lui I.C. este vinovat! Totuși, sînt convinsă că el e un băiat bun. Înțeleg că îl mustra conștiința, de aceea a simțit nevoia să se destăinuie celui mai apropiat — prietenul său, dar, greșeala este greșeală. Acum, pentru că I.C. știe adevărul, trebuie să-i spună profesorului cine este vinovatul, să-l roage însă să-i ierte prietenul...»

Victor Tolbuș, Tr. Severin: «...I.C. și-a dat cuvîntul de onoare, deci, nu poate fi el acela care să-l spună! Cred că cel mai bun lucru ar fi să-și ajute prietenul, să-și capete încrederea, puterea necesară pentru a mărturisi tovarășului profesor greșeala, părerea sa de rău pentru «rezultatele» acelei experiențe nereușite. Cred că este cel mai bun sfat».

Așteptăm și alte păreri de la cititorii noștri.

Alui Gheorghe Adrian, Topolița — Neamț: «...stimate Emile, dă-mi voie să nu fiu de acord cu această părere. Voi uitați că I.C. și-a dat cuvîntul de onoare? Acesta nu poate fi călcat. După mine, cuvîntul de onoare este mai presus de orice!»

CUVÎNTUL DE ONOARE NU POATE FI CĂLCAT!!!

În încheiere, vreau să mulțumesc prietenilor Paul Sandulache, Bacău; Ecaterina Zorilă, Brașov; Teofil Irimia, Cotușca, Botoșani; Eugen Birtu, Craiova; Lenuța Cireașă, Brăila, pionierilor detașamentului nr. 1 de la Școala generală din Sebeșul de Sus, Sibiu și tuturor acelora care mi-au trimis păreri asupra cazului I.C.

Emil

„EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII"

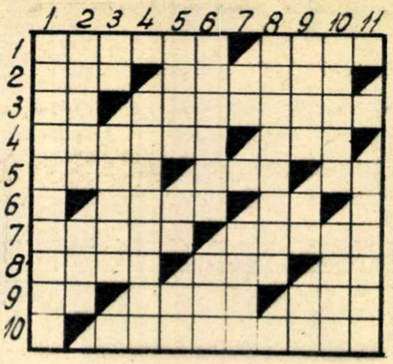

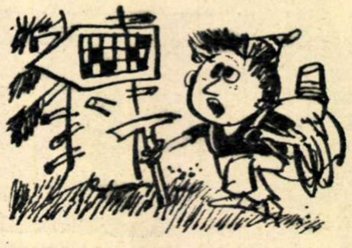

ORIZONTAL: 1. Echipaj din comuna Borod, județul Bihor. Echipaj timișorean care și-a propus cunoașterea frumuseților naturale din Munții Apuseni. 2. Perioadă geologică terestră. — «Expedițiile Cutezătorii», din vara anului 1971 au întrunit la start 200 echipaje (sing.) 3. În expediție! — Expediție a pionierilor din comuna Podgoria, județul Buzău. 4. Echipajul care a reunit pionieri ai Școlii generale nr. 3 din Doicești, județul Dîmbovița. Dinastie veche chineză. 5. Echipaj cu obiectiv turistic de la Liceul de muzică și arte plastice din Buzău. 6. Nume masculin. Din echipajul «Garofița». 7. Turn... monetar! — Masiv vulcanic cuprins între Oaș și Țibleș cu altitudine maximă de 1445 m «asaltat» de echipajul «Mlădițe» din Sărmașu, județul Mureș. 8. Grec din vechime. Otorinolaringologie (abr.). — Nicolae Marin. 9. Începe «Rapsodia»! Punctul inițial și final al expedițiilor. — Mijloace de transport ad-hoc. 10. Centru carbonifer din județul Bacău.

VERTICAL: 1. Munți în sudul Apusenilor, cercetați de echipajul «Germizara» din județul Hunedoara. 2. Expediție a pionierilor din Breaza, județul Prahova. Din refrenul cîntecelor populare. 3. Din limbajul gîștei! — Centre urbane în plină dezvoltare, vizitate de echipajele «Expedițiilor Cutezătorii». 4. Echipaj din Tulcea avînd ca obiectiv de cercetare Munții Apuseni. 5. Nume masculin — Zece! — Posed. 6. Numele echipajului de la Școala generală nr. 11 din Galați, care s-a întîlnit cu «comorile» Deltei. Un ceas! 7. Vocală dublă. Afluent al Dunării. 8. Echipaj al Liceului din Sovata, județul Mureș. 9. Localitate în U.R.S.S. Din echipajul «Neînfricaților!» — Costea Sandu. 10 Culme muntoasă în sudul Munților Bihorului, renumită pentru tîrgurile anuale care au loc acolo în luna iulie. — Necaz (reg.) 11. «...Carpaților», din județul Olt, pornit pe urmele geografului George Vîslan.

DICȚIONAR: TAN; GRAN; ELVA.

Prof. **T. AXIOTI**

FARMACIA CLASEI

Vă răspund tuturor acelora care activați în grupele sanitare ale clasei și care mi-ați pus întrebarea cu ce să începeți în această activitate.

În primul rînd, aveți nevoie de un dulăpior de medicamente. **Acesta poate fi construit de către colegii voștri, băieți, cărora recomandați-le consultarea revistei «Cutezătorii» nr. 48 din 1971, pagina 14, unde se dau toate amănuntele necesare construirii acestui dulăpior. Apoi, trebuie să vă îngrijiți de dotarea** farmaciei clasei. **Aceasta să nu conțină decît strictul necesar în acordarea primului ajutor și, de asemenea, numai medicamente proaspete, care să fie păstrate în ambalajul propriu. Și acum, iată lista aproximativă a acestora: pentru tăieturi și răni** o sticluță cu tinctură de iod; **pentru spălarea juliturilor,** o sticlă cu apă oxigenată, **alta cu** alcool **(spirt medicinal);** jecozinc, cutaniol **pentru arsurile ușoare,** soluție de permanganat de potasiu 5%; **pentru cazurile de luxații ale gleznelor sau diferitelor umflături produse prin lovire,** Burow și apă de plumb **(cu care se umezesc comprese care se aplică pe locul dureros). Din categoria medicamentelor pentru uz intern:** aspirine, piramidoane (Aminofenazonă), antinevralgice.

Din farmacia voastră nu trebuie să lipsească materialele de pansat: vată hidrofilă, feși **de diferite mărimi,** benzi de leucoplast, comprese sterile.

Atît la cumpărarea acestor medicamente, cît și la folosirea lor, este foarte bine să cereți sfatul și ajutorul tovarășei diriginte.

În încheiere, dar nu și în ultimul rînd, în atenția voastră, zilnic trebuie să stea igiena clasei. **Nu uitați ca în recreație să aerisiți bine clasa, să nu fie praf pe bănci, pe catedră, pe pervazele ferestrelor.**

Olguța

Nicolae Drăghia — Turnu Severin. Întrucît spui că întîrzierea răspunsului nostru îți «oprește activitatea», mă grăbesc să lămuresc cîteva chestiuni. E foarte bine că vrei să devii reporter special al revistei însă «scrierile» trimise pînă acum la **rubricile** (nu «rublicile») ce le menționezi nu sînt redactate la un nivel corespunzător exigențelor publicării. Folosești imagini artificioase, hiperbolice care, de fapt, nu spun nimic concret. Lasă jocul de cuvinte și scrie cu nerv, interesant despre acțiunile importante care se desfășoară în școală sau localitate, despre faptele oamenilor mari, ale comuniștilor din preajma voastră. Parafrazînd citatul din Dickens, pe care-l folosești în scrisoarea ta — «Așteaptă și speră» — te sfătuiesc așa: străduiește-te mai întîi și apoi speră să cucerești un trofeu al revistei «Cutezătorii». Mai ales că te angajezi ca «tot ce iese de sub stiloul tău să aibă valoare uluitoare». (!) Aștept și eu izbînda asta! N-am uitat să menționez că: **Nicolae Drăghia** (Calea Tîrgu-Jiu nr. 13, Turnu-Severin) **dorește să corespondeze despre O.Z.N-uri și viitorul pămîntului!**

Viorel Barta-București: Iată răspunsul la cele trei întrebări «foarte importante» pe care mi le-ai adresat:

1. Chiar dacă ai depășit vîrsta de 14 ani poți să corespondezi în continuare cu mine. Îmi face plăcere să stau de vorbă cu un băiat «pasionat într-ale gazetăriei».

2. O legitimație de corespondent special, e drept, nu se obține prea ușor. Am explicat asta, mai sus, colegului tău din Turnu Severin. Trimite însemnări, reportaje cu fotografii.

3. Nu sînt de acord să semnezi anagramat Nu e cazul.

Fix

CĂTRE TOȚI PRIETENII MEI

De la o vreme îmi sosesc la redacție unele scrisori foarte curioase. În ele se spune, de pildă: «Dacă printr-o minune eu ași fi în clipa asta mare (adică vîrstnic) aș face un pod de la Pămînt la Lună ca să poți merge cu autobuzul pînă acolo. Șoseaua de pe pod ar fi cu 4 piste și, din loc în loc, aș pune gherete cu Pepsi». Poftim! Alții scriu că dacă (tot printr-o minune) ar fi deodată oameni mari ar crește dovleci de mărimea piramidei lui Keops (textual!) sau grîu cît palmierii sau ar învăța delfinii să execute construcții subacvatice și să vorbească precum Splasher din «Marine Boy» Unii spun că ar opri războiul din Vietnam sau că ar transforma Sahara într-o grădină. Mă rog! Dar toate astea mi-au dat o idee. Ce-ar fi să facem o discuție care să se numească chiar așa: «Ce-aș face dacă aș fi mare?» Pot participa toți școlarii din clasa I pînă în clasa a IV-a (mai mari nu!). Cei ce vor să participe la discuția noastră sînt rugați să ne trimită **URGENT** răspuns la întrebarea de mai sus. Scrieți pe plic: «Pentru Dan Buzdugan». Cel mai frumos răspuns, mai plin de imaginație, cu idei nobile, folositoare patriei și omenirii va fi răsplătit cu o frumoasă geantă tip «Cutezătorii»

Dan Buzdugan

DORESC SĂ CORESPONDEZE

Rodica Samoilă și **Cornel Grigore,** clasa a VI-a, satul Gulianca, comuna Salcia-Tudor, județul Brăila; **Angela Pușcă,** satul Nou Panciu, str. Grivița Roșie ne. 35, județul Vrancea; **Mirela Ocalișan** și **Anca Răitaru,** clasa a II-a, Liceul pedagogic «Eftimie Murgu», Timișoara; **Liliana Bunget,** clasa a VI-a B, Școala generală nr. 1, Tg. Ocna, județul Bacău; **Cornelia Ichim,** Școala generală nr. 2, Tg. Neamț; **Ginel Dumitrașcu,** Rîureni, str. Copăcel nr. 7, județul Vîlcea, Of. poștal Govora 2; **Rodica N. Băcanu,** clasa a VII-a, satul Pitulați, județul Brăila; **Gheorghe Lovin,** clasa a VI-a, satul Găgești, comuna Bolotești, județul Vrancea; **Mioara Crăete,** clasa a VII-a, satul Moii, comuna Bălteni, județul Dolj; **Simona Chirițescu,** clasa a VII-a, Oravița, str. 30 Decembrie nr. 19, județul Caraș-Severin.

Pionierele din fotografia publicată la rubrica «Cutezători-Service» în nr. 12 al revistei noastre, pagina a 15-a sînt de la Școala generală nr. 1, comuna Priboeni, județul Argeș.

Cutezătorii **14**

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1
OFICIUL POȘTAL 33 — BUCUREȘTI
Căsuța poștală 4132
Telefon 17 60 10 int. 1458

REDACTOR ȘEF
MIHAI NEGULESCU
REDACTOR ȘEF ADJUNCT
OVIDIU ZOTTA
SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE
IOAN DONCA
REDACTOR ARTISTIC
POMPILIU DUMITRESCU
ADMINISTRAȚIA: EDITURA SCÎNTEIA
SECRETAR DE REDACȚIE
EMIL PETROVICI

TIPARUL: C.P.C.S.
ABONAMENTELE, PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ
CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA». SERVICIUL IMPORT-EXPORT PRESĂ BUCUREȘTI — CALEA GRIVIȚEI NR. 64-66, P.O.B.-BOX 2001»

OPERAȚIUNEA „Barry”

Scenariu: C. ANTON și O. ZOTTA **Desene: V. MIHĂESCU**

10

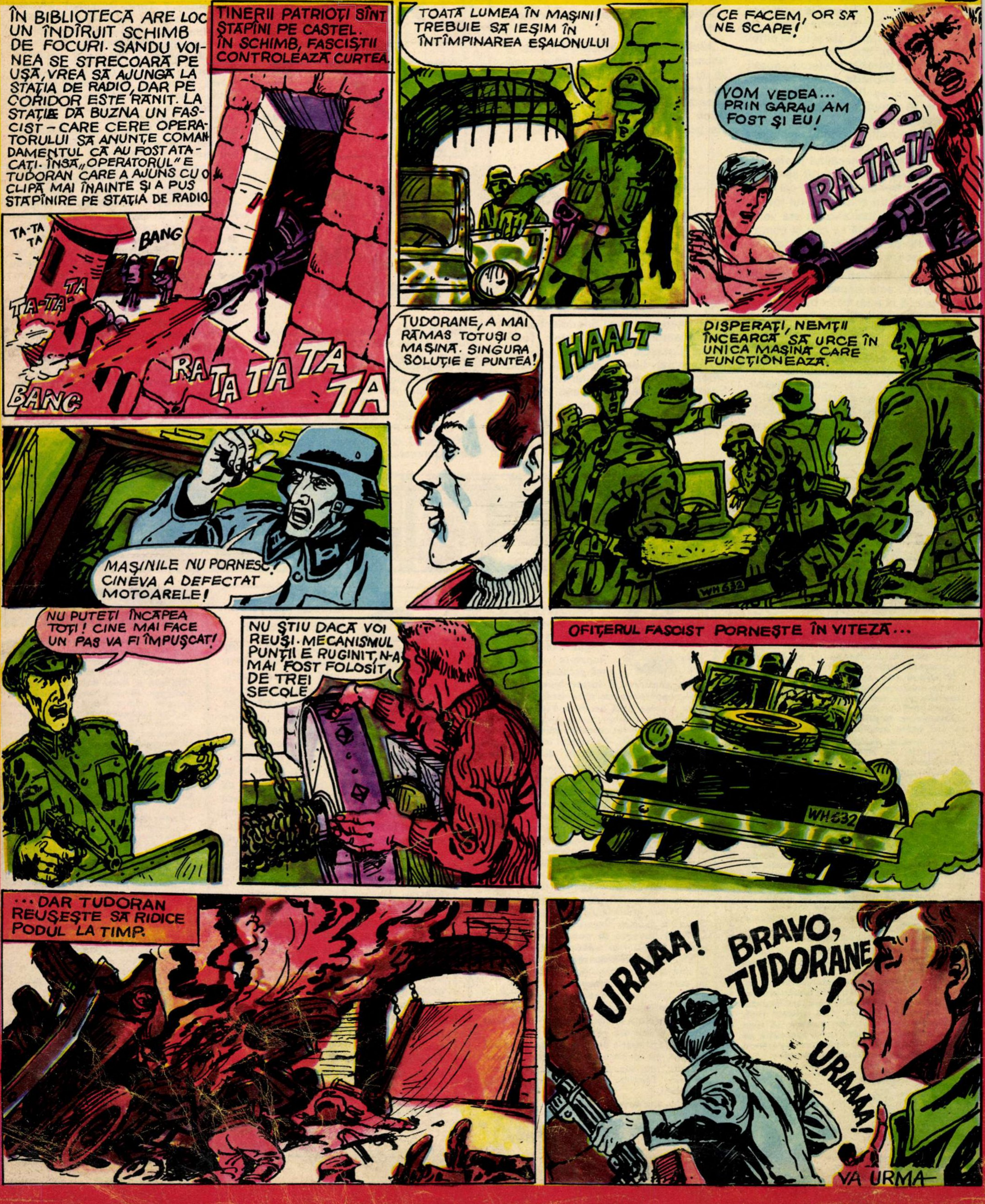
ÎN BIBLIOTECA ARE LOC UN ÎNDÎRJIT SCHIMB DE FOCURI. SANDU VOINEA SE STRECOARĂ PE UȘA, VREA SĂ AJUNGĂ LA STAȚIA DE RADIO, DAR PE CORIDOR ESTE RĂNIT. LA STAȚIE DĂ BUZNA UN FASCIST – CARE CERE OPERATORULUI SĂ ANUNȚE COMANDAMENTUL CĂ AU FOST ATACAȚI. ÎNSĂ „OPERATORUL” E TUDORAN CARE A AJUNS CU O CLIPĂ MAI ÎNAINTE ȘI A PUS STĂPÎNIRE PE STAȚIA DE RADIO.
TINERII PATRIOȚI SÎNT STĂPÎNI PE CASTEL. ÎN SCHIMB, FASCIȘTII CONTROLEAZĂ CURTEA.
TA-TA TA
BANG
TA-TA-TA
RA TA TA TA TA TA
BANG
TOATĂ LUMEA ÎN MAȘINI! TREBUIE SĂ IEȘIM ÎN ÎNTÎMPINAREA EȘALONULUI
CE FACEM, OR SĂ NE SCAPE!
VOM VEDEA... PRIN GARAJ AM FOST ȘI EU!
RA-TA-TA
MAȘINILE NU PORNESC! CINEVA A DEFECTAT MOTOARELE!
TUDORANE, A MAI RĂMAS TOTUȘI O MAȘINĂ. SINGURA SOLUȚIE E PUNTEA!
HAALT
DISPERAȚI, NEMȚII ÎNCEARCĂ SĂ URCE ÎN UNICA MAȘINĂ CARE FUNCȚIONEAZĂ.
WH 632
NU PUTEȚI ÎNCĂPEA TOȚI! CINE MAI FACE UN PAS VA FI ÎMPUȘCAT!
NU ȘTIU DACĂ VOI REUȘI. MECANISMUL PUNȚII E RUGINIT, N-A MAI FOST FOLOSIT DE TREI SECOLE
OFIȚERUL FASCIST PORNEȘTE ÎN VITEZĂ...
WH 632
...DAR TUDORAN REUȘEȘTE SĂ RIDICE PODUL LA TIMP.
URAAA!
BRAVO, TUDORANE!
URAAAA!
VA URMA

JOI, 13 APRILIE 1972, ANUL VI 16 PAGINI, 1 LEU

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

15
(238)

Tîrgu Mureș

În acest număr:

LIMBAJUL FARURILOR
PAG. 10-11

CUTEZĂTORI DE-A LUNGUL VEACURILOR
Ion Heliade Rădulescu
PAG. 8-9

Zeci de mii de cetățeni ai Capitalei — mesageri ai gîndurilor și sentimentelor întregului nostru popor, au întîmpinat joi după-amiază, cu o vibrantă manifestare de dragoste și stimă, pe conducătorul iubit al partidului și poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, a întreprins o vizită de prietenie în opt țări de pe continentul african.

Bucuria de a-l revedea în mijlocul nostru pe președintele României socialiste, secretarul general al partidului, mîndria pentru succesul deplin al misiunii de prietenie, pace și colaborare între popoare, de solidaritate militantă cu țările care luptă pentru întărirea independenței și suveranității, pentru dezvoltare de sine stătătoare, împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului au prilejuit o amplă și călduroasă manifestație. Mulțimea sosită pentru a întîmpina pe tovarășul Nicolae Ceaușescu a transformat aeroportul Băneasa într-o vastă arenă care fremăta de aplauze îndelungate și ovații, de îndelungate scandări: «Ceaușescu — P.C.R.», «Ceaușescu și poporul».

În aplauzele și uralele celor prezenți, tovarășul Nicolae Ceaușescu a rostit o amplă cuvîntare, strălucită sinteză a politicii internaționaliste, militante a partidului și statului nostru.

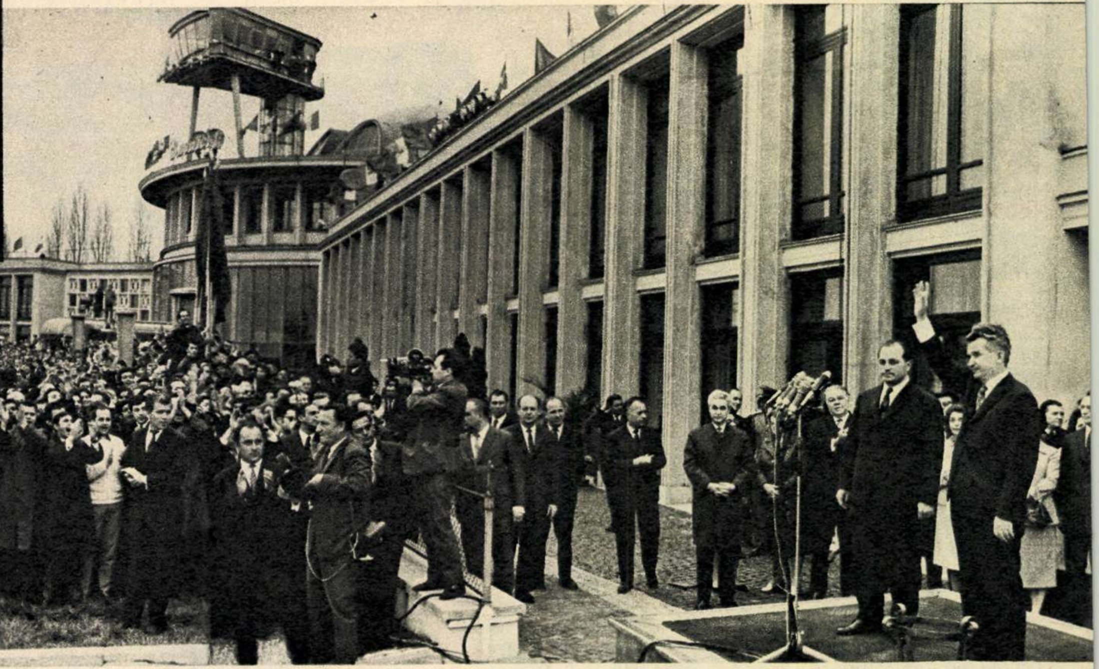

a ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

15

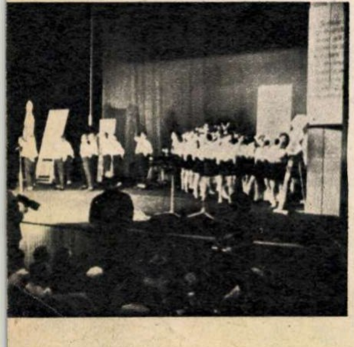

În aceste zile de vacanță, echipele de teatru școlar se află în plină competiție. La lumina rampei, pe scena Teatrului Giulești din București și apoi la Piatra Neamț și Brașov, cei mai talentați pionieri, reprezentînd toate județele țării, trec proba unor «examene» pe drumul artei. În clipele cînd încheiem aceste pagini, finala festivalului e în plină desfășurare. Vom reveni cu amănunte.

TOT ÎNAINTE!

Zi de sărbătoare! De prin toate clasele răzbat glasuri vesele, pline de emoție. Una cîte una, ușile se deschid și un șuvoi de copii îmbrăcați de sărbătoare, cu cravate roșii la gît se îndreaptă spre holul de la etaj, rînduindu-se în careu.

Începe adunarea festivă în cinstea semicentenarului U.T.C., una dintre acțiunile din ciclul de activități închinate acestui eveniment. Cu acest prilej, pionierii din unitatea noastră s-au întîlnit cu tovarășul Petrea Nicolae, utecist încă din anii ilegalității.

Dînsul ne-a vorbit despre activitatea eroică a uteciștilor de 30-40 de ani, despre contribuția la lupta întregului popor împotriva cotropitorilor hitleriști, despre realizările obținute de tineret în anii construcției socialiste.

Și cînd a încheiat, urîndu-ne să creștem mari și să fim asemeni uteciștilor și comuniștilor, ni se părea că într-adevăr am crescut dintr-o dată mai mari, că am deslușit chemări noi, care ne obligă să mergem întotdeauna «tot înainte.»

Mariana Dănilă,
comandant de unitate,
Școala generală nr. 50,
București

NE-AM FĂCUT DATORIA!

Vîntul a dus scînteile unui foc de uscături dintr-o vie pînă departe. În scurt timp, flăcările s-au întins pe tot dealul, în pădure, amenințînd chiar cîteva case din Rîureni. La chemarea tovarășului director, toți pionierii claselor a VII-a și a VIII-a au pornit spre locul incendiului. Acolo, umăr la umăr cu sătenii, am început lupta cu flăcările și în scurt timp am reușit să scoatem din pericol pădurea și satul. Bătălia decisivă am dat-o alături de pompieri. După cîteva ore, totul a reintrat în normal, iar noi am plecat spre casele noastre bucuroși că ne-am făcut datoria. Mai tîrziu, aveam să aflăm că cei mai curajoși dintre noi au fost propuși pentru a fi distinși cu diploma și insigna «Cutezătorul»

Ginel Dumitrașcu
cl. a VII-a, Școala
generală nr. 6, Rm. Vîlcea

OASPETELE NOSTRU

Pentru a cunoaște mai bine munca și activitatea comuniștilor din orașul nostru am invitat, recent, la o adunare de detașament, pe tovarășul Gh. Rotaru, muncitor fruntaș la Combinatul de celuloză și hîrtie Călărași.

În cadrul întîlnirii noastre, tovarășul Rotaru ne-a vorbit despre munca în marele combinat, despre hărnicia și priceperea cu care muncitorii de aici mînuiesc mașinile moderne precum și despre procesul de fabricare al hîrtiei. În continuare, oaspetele nostru ne-a vorbit atît despre transformările petrecute, în oraș, de-a lungul anilor, cît și despre vechea așezare care era în trecut Călărașul și viața grea pe care o duceau, odinioară, copiii de aici.

Noi, la rîndul nostru, am prezentat în cinstea oaspetelui un program artistic.

Carmen Barbu, cl. a V-a B, Călărași

Foto: CĂLIN CREȚU

START SPRE MARILE RECORDURI!

Totul a început într-o duminică rece, de început de martie, cînd, dincolo de panoul nou care împodobea intrarea pe şantier au răsunat glasurile copiilor. Pionierii şi şcolarii sectoarelor I şi II din municipiul Bucureşti şi-au dat întîlnire pentru a lua în primire, pe malul lacului Tei, un nou teritoriu al muncii şi veseliei, al bunei dispoziţii, al frumoaselor zile de vacanţă. Şi pentru ca visurile să prindă viaţă, au venit înarmaţi cu cele mai convingătoare argumente: greble, lopeţi, cazmale, roabe, coşuri şi cu o nestăvilită dorinţă de-a onora prin fapte numele viitorului complex cultural-sportiv al pionierilor: «Cutezătorii». Alături de ei au sosit, pentru a-i ajuta cu priceperea lor, prietenii mai mari, U.T.C.-iştii.

Şi astfel, la ora zece, cînd s-a dat «startul», întreaga suprafaţă a bazei a căpătat aspectul unui furnicar. La un moment dat, în timpul lucrului, uimiţi de sporul cu care greblele curăţau locul ce urma să devină un frumos rond de flori, am avut impresia că în faţa noastră evoluează un grup de vechi meşteri. Era formaţia de lucru a... pionierelor din clasele a IV-a şi a V-a ale Şcolii generale nr. 186.

— Bine, dar unde sînt băieţii, colegii voştri?!

Şi Lucica, şi Olimpia, şi Florenţa, şi Rodica, şi Ligia şi celelalte harnice «vedete» ale unei duminici de muncă ne-au explicat, cu o generoasă înţelegere că «*...i-am trimis în excursie la Braşov să se mai plimbe şi ei, şi să le mai iasă din cap că sînt mari şi tari şi că nu ne putem descurca fără ajutorul lor*». Nu-i cunoaştem pe aceşti voinici «mari şi tari», dar vrem să-i asigurăm că cele nouă colege ale lor au reprezentat cu cinste numele şcolii în această competiţie a hărniciei şi seriozităţii. Sperăm că în aceste zile pe şantier se află şi ei!

Gheorghe Călin, elev în anul II, strungărie, la *Grupul Şcolar Galvani-Tei*, este U.T.C.-ist şi conduce grupul celor 40 de... «sfarmă pămînt», care s-au angajat în săparea gropilor şi plantarea arbuştilor. Îi vedem lucrînd fără întrerupere de mai bine de o oră. Răspunsul pe care-l primim ne dezvăluie motivul pentru care nu fac nici pauză «poate nu ştiaţi, dar întrecerile de canotaj vor prilejui mari dispute. Nu trebuie, deci, să ne punem la punct cu condiţia fizică?»

Malul lacului trebuie taluzat, terenurile de sport renivelate, punctele sanitare şi vestiarele au prins viaţă — deocamdată — în mintea constructorilor. Pe dîmb se va amenaja o terasă-club, iar bazinele de înot vor relansa nataţia în rîndul sporturilor favorite. Nu sînt puţine lucrurile care trebuie reamenajate sau nou construite. Dar, în fiecare zi, peste două sute de tineri, pionieri şi U.T.C.-

(Continuare în pag. 5)

plutonul CRAVATELOR ROȘII

— Dreepți!... Pentru raport înainte!

Și vocea sigură a «comandantului», și seriozitatea ce o surprinzi pe figura fiecărui «ostaș» te fac să înțelegi că ești martorul unui eveniment a cărei semnificație depășește, într-un fel, programul obișnuit al unei zile de școală. Pentru că și «plutonul» gata de începerea programului, și aparatura complicată ce, parcă, abia aștepta să intre în funcțiune, și întreaga atmosferă de «oaste» — toate fac parte din ambianța de lucru a cercului «Micii vînători de munte», **de la** Școala generală nr. 1, Brașov.

Și-au început activitatea în urmă cu trei ani, cînd jocul de-a soldații, cu puști și săbii de lemn a căpătat o dimensiune nouă: înființarea primului cerc al «Micilor vînători de munte» din țară. Și din acea zi, într-un program organizat pe parcursul a 32 de ore de instruire, combinate cu numeroase activități practice, au pornit în descifrarea unui limbaj ce avea să le formeze, să le fortifice nu numai trupul, ci și sentimentele, gîndirea, dragostea de patrie.

Prima parte a programului, în ziua în care i-am vizitat, cuprindea un subiect așteptat cu nerăbdare de cei 38 de membri ai cercului (la care trebuie adăugați cei zece «musafiri»: colegii ce au pierdut la începutul anului timpul înscrierilor, participă acum ca membri susținători): prezentarea armamentului de tragere.

Prezentînd în fața «plutonului » pistolul-mitralieră, locotenentul Aurel Șerban realizează o expunere pe cît de precisă pe atît de atractivă. Distanța de tragere, funcționarea, părțile componente, rolul și manipularea lor, încărcătura și caracteristicile ei — sînt cîteva din punctele asupra cărora se insistă cel mai mult. Pentru o mai bună înțelegere se fac scheme la tablă, se repetă amănuntele mai greu de reținut. Și acum urmează momentul mult așteptat: cunoașterea practică a materialului prezentat. Cu siguranță și dezinvoltură, ca niște adevărați vînători de munte, Doina Arhip, Ghiță Vițelaru, Liviu Moldovan, Gheorghe Brenci, Angela Fernea, Mihaela Bîrlădeanu, Florin Bezede **dovedesc o surprinzătoare ușurință în manevrarea armei, ce se supune docilă intervenției lor. Apoi, reprezentanți din toate clasele își transmit arma, din mînă în mînă, fără să reușească să ascundă un binemeritat sentiment de satisfacție.**

Elementele de topografie și orientare în teren (marcaj, esențe de lemn, urme de animale), cunoașterea și folosirea armamentului, tragerile în poligon, cunoașterea și folosirea mijloacelor de transmisie și semnalizare (cu și fără fir), sporturile aplicative (judo, alpinism, schi, adăpostirea pentru noapte, pregătirea hranei, facerea focului — în condiții de tabără), acordarea de prim ajutor — sînt numai cîteva din «materiile» la care micii vînători de munte și-au propus, și au reușit să obțină calificative de bine și foarte bine.

«Aspecte din tradițiile de luptă ale poporului nostru» era tema despre care intenționa să le vorbească locotenent-colonelul Alexandru Stancu. Numai că, cunoscut fiind subiectul, «plutonul cravatelor roșii» s-a gîndit să-i pregătească o surpriză. Și astfel, după ce au obținut permisiunea «să raporteze», ei au fost cei care s-au întrecut în evocarea acelor timpuri de glorie de care s-au legat numele lui Mircea cel Bătrîn, Vlad Țepeș, Mihai Viteazul. În orele următoare va continua evocarea acestor pagini de istorie scrise cu litere de aur.

Familiarizați în orele trecute cu reprezentarea grafică și fonică a alfabetului Morse, au trecut acum la realizarea practică a transmisiilor. Și, pînă mai ieri, misterioase semnale (ti — punct, ta — linie) au început să alerge între stațiile — emisie și recepție — instalate în cele două «tabere». Vrem - să - plecăm - într-o - nouă - aplicație — suna mesajul pe care l-au transmis în final, în unanimitate, membrii cercului. Și vestea că în vacanța de primăvară vor organiza un șir de acțiuni atrăgătoare a fost salutată cu cele mai autentice urale... e drept, necodificate.

ALEX. RĂDULESCU
foto: ION PESCARU

EROU la 13 ani

«Mitralierele își concentraseră focul asupra mea. Retragerea devenise aproape imposibilă. Spaima îmi paralizase mintea și trupul, dar voința de-a învinge nu mă lăsa să renunț. Mai presus de orice mă stăpînea sentimentul datoriei, gîndul că misiunea trebuia dusă pînă la capăt»...

Și vorba domoală, cumpănită a celui ce-și deapănă amintirile îi învăluie într-o stranie emoție pe toți cei prezenți. Numele și faptele «copilului de trupă» Haralambie Mateescu, care la vîrsta de numai 13 ani a primit Virtutea Militară, clasa I, ca semn de apreciere a faptelor de eroism împlinite pe cîmpul de luptă, erau binecunoscute pionierilor Școlii generale de la Lacul Turcului, comuna Balta Doamnei, județul Prahova. Și totuși, acum, cînd fiecare amănunt prinde din nou viață, cînd întreaga epopee se desfășoară, parcă, chiar sub ochii lor — acum respirația devine abia simțită și pumnii strînși, și atenția concentrată la maximum, și «aș fi avut tăria să fi procedat la fel?» este întrebarea (cum și-au mărturisit-o, mai tîrziu) care revine cu insistență în mintea participanților la această deosebită impresionantă întîlnire.

«...țin minte și acum ziua: 21 iulie 1917, cea mai importantă misiune care mi se încredințase pînă atunci. Trebuia să mă strecor pînă în apropierea liniilor inamice, pentru a repera cîteva obiective. Fără să-mi dau seama, am înaintat prea mult. Mi-am făcut schema de care aveam nevoie și am pornit să mă retrag. Acum am descoperit firele telefonice care duceau la un important post de observație al dușmanului. Le-am tăiat cu briceagul, dar eram deja descoperit. Rănit, abia am reușit să mai ajung pînă la ai noștri, care prin foc încercaseră să-mi acopere retragerea... Decorația am primit-o la spital».

Urmează un moment de tăcere. Haralambie Mateescu — cu acel ton firesc pe care-l descoperim ori de cîte ori ajungem în preajma unor oameni pentru care gesturile, faptele sînt mult mai convingătoare decît cuvintele — și-a terminat povestirea. Și totuși nimeni nu îndrăznește să întrerupă liniștea ce vine să aștearnă pecetea respectului peste momentele evocate. Purtătorii cravatelor roșii s-au gîndit să-și exprime într-un mod cît mai convingător expresia acestui respect: ei au hotărît să-l desemneze pe veteranul primului război mondial, pionier de onoare al unității, înmînîndu-i cravata în cadrul unei acțiuni la care au invitat reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, membri ai gărzilor patriotice, părinți. Iar concursul care s-a desfășurat în finalul întîlnirii a evidențiat, încă o dată, deprinderile tehnico-aplicative, calitățile fizice, morale, spiritul de ordine și disciplină care-i caracterizează pe cei ce-au înțeles că numai în modul în care-și îndeplinesc zi de zi sarcinile ce le revin pot afla răspunsul la întrebarea «Aș fi avut tăria să fi procedat la fel?»

Prof. Petre ANDREI, Ploiești

Primul AJUTOR

Pionierii din Voineasa în acțiune

Încă o îndeletnicire frumoasă și folositoare! Noțiunile de prim ajutor și aplicarea lor au devenit pentru mulți pionieri o știință fără taine.

Așa se face că Gabriel Teohari, Viorica Ionescu, Tatiana Enache, Cătălina Cioplea, Mihai Olaru, Margareta Csont, Valentina Constantinescu și toți ceilalți membri ai grupelor sanitare de la Liceul din Voineasa, județul Vîlcea, s-au făcut cunoscuți în toată școala pentru ușurința cu care știu să execute un pansament, să aplice un plasture ori să acorde un prim ajutor. Cunoscîndu-se calmul și atenția cu care știu să lucreze, micii «pacienți» se lasă fără grijă în seama lor. De altfel, nu puține sînt orele pe care micii sanitari și le petrec în spitalul din localitate sub îndrumarea medicilor și asistenților. În felul acesta, pe lîngă lecțiile teoretice, învață să acorde primul ajutor în cazul unor fracturi sau luxații.

ELENA FUNDULEA

COMPETIȚIE SANITARĂ

Cu pionierii de la Școala generală nr. 13 din cartierul Iris, al Clujului, am făcut cunoștință într-o zi obișnuită. Obișnuită pentru ei, pentru mine însă, o zi cu surprize... Printre multiplele preocupări ale copiilor intră și activitățile sanitare. Sub îndrumarea competentă și pasionată a medicului pediatru Emil Florea, pionierii din această unitate desfășoară o serie de acțiuni cu caracter educativ. Pe lîngă bogatele cunoștințe de prim ajutor și de igienă pe care le-au dobîndit, cu sprijinul medicului, ei au inițiat o competiție între detașamente. Pe fișa de concurs, pentru că există și așa ceva, figurează și o serie de puncte ce privesc ținuta corporală, curățenia clasei etc. Este, de fapt, o verificare a unor cunoștințe și deprinderi absolut necesare în viața de toate zilele.

Concursul se desfășoară cu sprijinul nemijlocit al activului unității și al tuturor pionierilor.

Totul se petrece simplu și operativ. «Comisii de control» ale pionierilor vizitează o clasă, fac aprecieri privind aspectul general al acesteia, igiena personală a elevilor, ținuta lor, apoi, prin întrebări de sondaj, verifică cunoștințele privind acordarea primului ajutor în caz de felurite accidente. Totul e firesc, ca între colegi, dar acest lucru nu scade nici o clipă exigența.

Am văzut și eu «comisia» la lucru. Angela Vîrlan din clasa a VI-a, pioniera comandant a unității, împreună cu ceilalți membri, verificau curățenia unei clase, a rechizitelor și manualelor colegilor. Apoi, pionierii Doina Almășan și Ioan Coman au răspuns la întrebări de sondaj, dovedind cunoștințe temeinice. Întrebările acestea sînt foarte variate. De pildă «Cum putem preveni guturaiul, gripa...»? «Cum să prevenim accidentele de circulație?», «De ce nu trebuie să ascundem nimic părinților?».

Nu lipsesc nici probele practice: cum se face respirația artificială, cum trebuie transportat un coleg accidentat, cum și la ce număr de telefon trebuie să anunțăm un caz de accident ș.a.

I-am văzut pe pionieri participînd la această acțiune, i-am văzut demonstrînd deprinderi pe care și le-au format și fixat cu sprijinul direct al tovarășului medic Florea, un sprijin care se manifestă printr-o activitate de zi cu zi în mijlocul copiilor, avînd drept colaborator principal activul pionieresc al unității.

Nu atît concursul dintre clase, care este dotat cu o cupă ce poartă numele doctorului Victor Babeș constituie importanța acestei acțiuni, cît preocuparea pionierilor pentru problemele de educație sanitară, interesul cu care își însușesc și pun în practică deprinderile, noțiunile dobîndite în cadrul acestor frumoase activități.

PAVEL POPESCU

▲ ANGELA VÎRLAN — UNA DINTRE CELE MAI ACTIVE MEMBRE ALE COMISIEI. ▲

▲ AȘA SE TRANSPORTĂ UNEORI UN «ACCIDENTAT».

ÎNAINTE DE VENIREA COMISIEI, PIONIERII ÎȘI VERIFICĂ SINGURI ȚINUTA. ▶

START SPRE MARILE RECORDURI!

(Urmare din pag. 3)

iști, vor împînzi aleile complexului, într-o strînsă întrecere cu timpul, cu ei înșiși. La 1 iulie, complexul «Cutezătorii», își va primi cei dintîi oaspeți.

Niculina Spînache și *Doina Mareș*, eleve în clasa a VII-a B, *Școala generală nr. 30* fac parte din echipa de baschet a școlii. Le descoperim plimbîndu-se singure în perimetrul... viitoarelor terenuri de tenis. Au renunțat oare la prima pasiune? «În cadrul complexului, pe lîngă terenurile de volei, handbal, baschet și a pistei de atletism, vor exista și 4 terenuri de tenis. Bineînțeles că noi am cerut să fim repartizate la amenajarea terenului de baschet.»

Și acum, să ne îngăduim o anticipare. Sîntem în ziua de 1 iulie 1972, parcul răsună de muzică, terenurile de sport sînt prinse în febra marilor întreceri, tribunele își aclamă idolii, de pe blocstarturile bazinelor se atacă recordurile țării, flotila cravatelor roșii a ieșit în larg — peste tot aceleași fețe cunoscute, din prima zi, sau din zilele ce au urmat, ale celor care prin munca, prin seriozitatea lor au contribuit la realizarea acestui minunat dar pentru pionierii Capitalei.

RADU F. ALEXANDRU

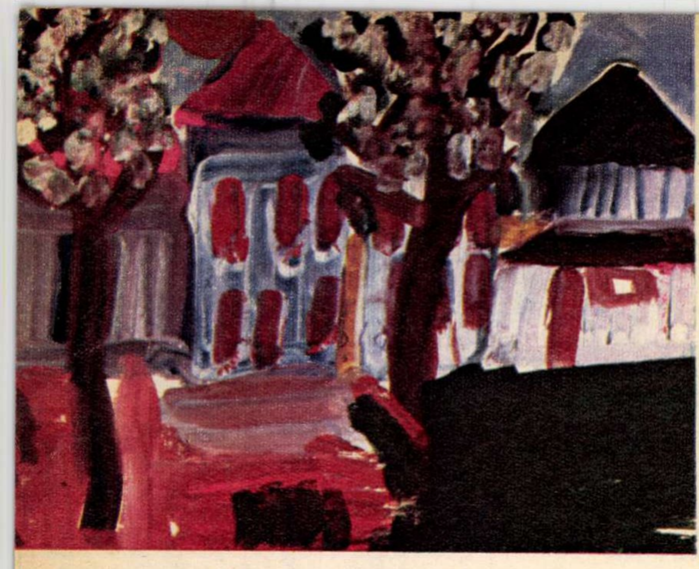

ÎN ACEST NUMĂR VĂ PREZENTĂM LUCRĂRILE A TREI PASIONAȚI DESENATORI DIN DRĂGĂNEȘTI-OLT (JUDEȚUL OLT). SÎNT FRAȚII ZORZOLIU — GABI, MIHAELA ȘI CRISTI. ÎN LUCRĂRILE DE FAȚĂ, TALENTAȚII NOȘTRI DESENATORI AU ADUS UN ENTUZIAST OMAGIU PRIMĂVERII, NATURII.

ARȘIȚA VERII
și a sufletului meu

Înaintea mea au vorbit șapte. Toți și-au luat cîte-un angajament. Eu am urcat la tribună al optulea. Dintre toți cîți au fost primiți în acea zi în U.T.C., eu mi-am luat cel mai frumos angajament, merită să mă credeți pe cuvînt. Am zis așa: vreau să fiu și altora de folos, nu numai mie, și altora: să-mi țin prieteniile și la bine și la rău și să nu-l mîhnesc niciodată pe tata... De-nvățătură n-am pomenit. De opt ori eu eram Ghiuță — Premiul trei. De ce să mint, am atentat o dată și la Premiul doi, însă mi-a jucat festa o gripă de trei săptămîni la pat, și alte două în regim de întremare, la Sinaia. Premiul întîi s-a dovedit imbatabil — i-am dat eu tîrcoale, degeaba, fortăreață, nu altceva. Ei, și-acuma, după opt clase, trebuia să ne hotărîm — care, unde, în ce fel... Smărăndescu — Premiul întîi, atomistul clasei, își avea drumul lui, care-l ducea direct la un liceu de specialitate... Tomică — Premiul doi, trebuia să-și însoțească părinții într-un oraș de provincie. Am rămas eu, Ghiuță — Premiul trei, în fruntea unei clase de treizeci. Toți voiau la teoretic. Dar cum să se ducă așa, fără un premiant? Măcar Premiul trei să pășească în frunte și să-i tragă după el. O datorie de onoare. Obrazul. Numai că obrazul meu mai avea o datorie, mai veche, și față de tata. Din patru frați, cîți sîntem, eu m-am legat să iau meseria tatii. M-am legat așa, pe bază de pasiune. De la cinci ani tot adun șuruburi și tot stric ce-au dres alții, acum ar fi timpul să fac și eu o ispravă, să construiesc adică. Dar colegii și prietenii mei, rămași fără Premiul întîi, fără Premiul doi, se agață de Ghiuță — Premiul trei, e o datorie, o datorie, asta aud toată ziua. Se zice că aș fi un sufletist. Dacă unul insistă, eu îi întind mîna.

Așadar, Ghiuță Premiul-trei, vrînd, nevrînd, va da examen de admitere la teoretic. Numai de n-ar afla tata. Sigur, ar fi fost mai bine să-i spun... Dar nu era chiar atît de simplu. Și-atunci, ce-mi trece prin cap? Să plec la unchiul Pandele. Și-am plecat... Aici, mîncare — dimineața, la prînz și seara; critică și autocritică — tot așa, de trei ori pe zi. Unchiul Pandele mă critica pentru că mi-am uitat promisiunea și sînt pe cale de-a uita și pasiunea mea pentru tehnică, eu îmi făceam autocritica și eram furios că plecasem de-acasă.

După trei zile, unchiul Pandele mă predă lui tata în perfectă stare. Mă duce tata acasă, îmi dă să mănînc, îmi dă și două după ceafă (așa, de fantezie, ca-ntre bărbați) apoi îmi spune: «Ai încurcat-o, Ghiuță!» Mă uit în ochii lui: «Și încă rău de tot». Asta i-a plăcut și mi-a zîmbit: «Și-acuma, ce ai de gînd?» I-am expus tot planul meu de bătaie, vechiul meu plan: «Dau examen la profesională», am încheiat eu stăpîn pe situație. «Și colegii, prietenii tăi?» a mai vrut tata să știe. Adevărat, aveam o datorie și față de ei. Nu puteam să-i las, așa dintr-o dată. Și mi-a venit un gînd: Ca să nu-i descurajez, le spun că dau și eu la teoretic. Învățăm împreună, eu mai învăț și separat, pentru profesională, și-o să meargă strună. În organizația U.T.C. se pune problema ca eu să-mi ajut colegii. Asta și doream. Asta nu-i o problemă, să poftească toți în grădină la noi... Îmi vin trei băieți și-o fată, Ruxandra, Ruxi. Ei, și-n clipa cînd o văd pe Ruxi, îmi zic: stimate tovarășe Ghiuță e clar, cum nu se poate mai clar, n-o să iei examenul de admitere... Și doar o văzusem de-o mie de ori pînă atunci. Însă acuma o vedeam altfel decît în zilele de școală. Îmi plăcea, de ce să mint, îmi plăcea Ruxi în rochia ei de vacanță, cu zîmbetul ei de vacanță, cu dorința ei sinceră de-a mă privi în ochi. N-a trecut nici o săptămînă — și cei trei colegi au declarat cu mîna pe inimă că eu m-am prostit de tot, nu mai știu nici tabla înmulțirii. Așa și era, în sinea mea le-am dat dreptate. Colegii m-au părăsit, regretînd că nu le mai pot fi de folos. A mai rămas Ruxi. Ea zicea să-nvățăm la chimie, eu îi propuneam o plimbare pînă la ștrand... Ea mă-ntreba ce am, de ce m-am prostit în halul ăsta, eu o sorbeam din ochi, uitînd să-i răspund.

Mare necaz pe capul omului: Oare de ce era obligatoriu să-mi placă Ruxi tocmai acuma, pe arșiță, și-

schiță

de **NICOLAE ȚIC**

nainte de admitere! I-am spus a doua zi cînd ne-am întîlnit, i-am spus așa: «Ruxi, eu o să pierd admiterea... Și n-aș vrea s-o pierzi și tu... Propun să-nvățăm fiecare pe cont propriu»... A înțeles cum se prezintă situația, adică de ce m-am prostit eu, și s-a prăpădit de rîs. A rîs ea, am rîs și eu, apoi Ruxi m-a întrebat: «Ghiuță, tu mai ții minte cît fac opt ori opt?» Ei, și-atunci mi-am venit în fire. I-am spus: «Hai să citim la fizică... Ce să mai citim, știu totul, ca pe apă, și-am să-ți explic și ție»... I-am explicat, și-a priceput, și-a spus și celorlalți colegi că iar m-am făcut băiat deștept. Au dat năvală toți, mai mult din curiozitate, vrînd să vadă cum mă prezint, și văzînd că mă prezint binișor, mi-au cerut să le explic ceva la algebră. Peste trei zile trebuia să ne-nscriem la teoretic. Toți contau pe mine. Iar eu le-am spus: NU. Un nu atît de categoric, încît nici n-au îndrăznit să mai insiste. Dar supărați nu s-au arătat, tot îi ajutasem cu ceva...

A doua zi m-am dus cu tata la uzină, iar tata m-a prezentat astfel directorului de la profesională: «Ghiuță, băiatul meu mai mic, vrea să-nvețe meseria mea»... și-apoi mi-a dat una după ceafă așa, de fantezie...

Cu prietenii de la teoretic mă-ntîlneam din cînd în cînd pe stradă, ori la cinema, însă pe la școala lor n-am mai trecut trei ani la rînd. N-am trecut decît în ziua cînd prima mea inovație, prima din cele trei la care-am lucrat în timpul — școlii a început să dea rezultate. Și m-am dus la vechii mei prieteni nu ca să mă laud, să le-arăt cine sînt și ce isprăvi am făcut — ci doar așa, să mai povestim de una, de alta. Pe ei, pe vechii mei prieteni i-am simțit aproape cînd mi-a fost mai greu: și mi-a fost, și nu de puține ori. Cînd ți-e greu, trebuie să te gîndești la cineva, chiar dacă-i departe, și-ndată nu te mai simți singur.

Cu Ruxi mă văd destul de des. În cîte-o sîmbătă seara ne plimbăm, mergem la cinema, și vorbim, vorbim, de-ați ști cîte-avem de vorbit!.. Cu Ruxi, parcă nici nu-mi vine să cred, cu Ruxi n-am reușit să mă cert nici măcar o singură dată. Prietenii sînt de părere că nici n-o să reușesc.

Atelier liric

RĂSPUNDE
SCRISORILOR VOASTRE
LITERARE
POETUL
VIRGIL
TEODORESCU

Răspuns lui Matei Vișniec

Elev la Liceul nr. 2, Rădăuți, vechi corespondent al revistei «Cutezătorii»

Ce observ, sfîrșind de citit caietul dumitale dictando de poezii, intitulat: «La noapte va ninge»?

Observ, mai întîi, nu o îndemînare, ci mai degrabă o știință în vehicularea cuvîntului și totodată priceperea de a fixa imaginea într-un tablou general exact în locul unde o avantajează.

Bănuiesc că lectura te-a ajutat foarte mult.

Iată ce rezultat remarcabil dă o incursiune susținută în poezia modernă, întreprinsă de un călător favorizat de posibilitățile sale lirice native:

Nu mai sînt lilieci
să orbească copiii
să se izbească
de țipătul clopotelor.

Apropieri memorabile de cuvinte ca: **refluxul stelelor** sau **uriașa emanație de metamorfoze** — mă fac să cred că gîndirea intimă a prea tînărului poet care ești deține atît o putere de pătrundere ieșită din comun cît și forța de concentrare a elementelor poetice esențiale care constituie azi condiția noastră uman-socială.

Cu alte cuvinte: între sensibilitatea dumitale declarată și afluxul înconjurător există o echivalență firească și nicidecum dictată de o înțelegere impusă.

Există o corespondență nemijlocită și o compensație permanentă, pentru că: **Oamenii își ară speranțele și plugul nu se mai lovește de întunecimi conglomerate.**

Stimate poet **MATEI VIȘNIEC,** află că n-am zîmbit citindu-ți scrisoarea.

Mi-a plăcut bunăcuviința oarecum solemnă, deși amicală, și m-a înduioșat enorm plicul timbrat pentru retur.

Acest plic timbrat pe care-l denumești «așteptarea mea încordată» e un bilet dus și întors, un simbol al circulației reciproce printr-un ținut presărat cu văile și colinele poeziei.

Mi se pare că ești un tovarăș de drum, pentru că și corabia mea, ca și a dumitale, «a făcut înconjurul pămîntului».

Nu știu dacă frazele mele puțin învăluite și oarecum teoretizante te fac să înțelegi că deși te afli la o vîrstă atît de fragedă, se poate spune că poezia te însoțește mereu, fără dificultate.

Caietul dumitale de poeme merită, desigur, să fie publicat.

Tipărim, deocamdată, în acest număr al revistei, în semn de încurajare, cîteva din poeziile dumitale.

Patrie

Munții și-au răsucit ecoul
în apele dimineții.

Peste trecut gîndurile mele
au picurat
cu lacrimi de cireși
iar spre viitor
cu revărsarea zorilor.

Munții și-au închinat înălțimile
în apele dimineții;
eu m-am răsucit în ecoul lor...

Aniversare

50 de izvoare ai primenit
în noua Cale Lactee...

Le-ai prefăcut în fîntîni
cu apa dislocàtă de spini
ca fiii să le găsească
și să le semene în înălțime
mai multe fabrici,
mai multe zîmbete,
mai mulți porumbei...

Obișnuit de seară

Oboseala se desprinde din oase
și se degajă în sus
spre suspendarea fîntînilor.

Urmele de roți înfipte pe cer
se adîncesc în sîngele meu;
Fluturii împart ziarele de seară...

Cîinii smulg din noapte fîșii
de ecou...

Geamănul

Am fixat locul ideii
apoi am alergat
să o smulg din alte
gînduri.

M-a ajutat întunericul;
l-am rugat să nu mă trădeze:
(nu știa că spre dimineață
îl voi părăsi).

Am plîns
ca să nu dorm,
am adormit
ca să nu plîng,
dar iluzia era terminată

diminețile primiseră
un soare geamăn.

Pene de porumbei

Mi se topește lumina
în palme și se scurge
pe drumul răsfățat
cu pene de porumbei.

Îl sapă tot mai adînc,
acum trece vertical prin mine
împărțindu-mă în ieri și azi,
dezlegîndu-mi privirile
de bucata care,
obosită,
împiedicată de melci,
apune...

Oracolul

Bivolii dau ocol tăcerii
rumegîndu-și prăbușirea
spre pămînt.

Cu fiecare smucitură
aerul se depărtează de noi
iar pămîntul simte tot
mai mult răceala
umbrei-lipsă...

Merii au făcut un tunel
în scoarță și comunică
direct cu infinitul.

Scările

Pe lîngă geamul tău
sînt clape enorme de pian
mai multe negre
și țipă toate îngrozitor;
pesemne le e frică să se
privească
sub pașii mei.

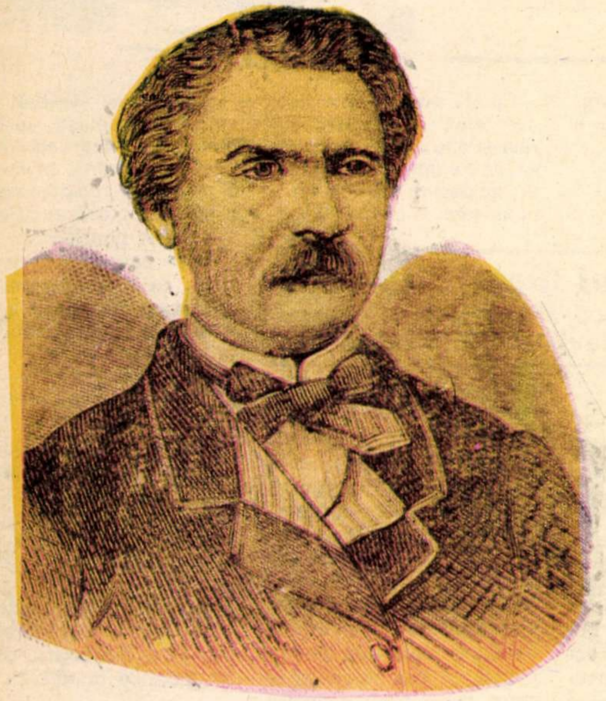

ION HELIADE RĂDULESCU

1802 ~ 1872

Evocare de **OVIDIU PAPADIMA**

La 27 aprilie 1872, Ion Heliade Rădulescu se stingea din viață, după mulți ani de muncă fără preget la ctitoria culturii române moderne. Carul funebru a fost vegheat de aproape, în tot drumul său, de unii dintre marii săi discipoli: Petrache Poenaru, venerabilul organizator al învățămîntului elementar în Țara Românească; C. Esarcu, ctitorul Ateneului Român; Cezar Bolliac, ale cărui debuturi le încurajase, ca și pe ale atîtor altora dintre scriitorii de seamă ai mijlocului secolului trecut.

Dar nu numai cărturarii s-au întrunit în acest ultim și impresionant omagiu. Un imens public a însoțit cortegiul. La un moment dat, carul funebru s-a oprit — se pare că printr-un gest spontan al mulțimii, fără o decizie prealabilă sau vreun ordin de moment al autorităților — în fața intrării clădirii de atunci a Academiei Române, pe locul unde odinioară se afla vechea școală de la Sfîntul Sava, unde Heliade continuase pe Gheorghe Lazăr. Pe locul acesta — aflat astăzi în fața noii clădiri a Facultății de istorie — îndată ce s-a oprit cortegiul, Cezar Bolliac a strigat: «Aici are să se ridice statuia lui Heliade!» — și mulțimea l-a însoțit cu un murmure prelung de aprobare.

Heliade murise în izolare și sărăcie. Avea mulți dușmani între autoritățile vremii și chiar printre foștii lui tovarăși de luptă din perioada eroică a întemeierii culturii noastre moderne. Aceștia din urmă nu-i puteau trece cu vederea lui Heliade atitudinea plină de oscilații în cursul Revoluției de la 1848 și mai ales în cele două decenii care au urmat. Îndepărtîndu-se de spiritul revoluționar, ajunsese să se creadă un mare neînțeles și-i copleșea pe adversarii săi cu o avalanșă de pamflete, în care marea lui vervă satirică se desfășura usturătoare pentru ei, chiar cînd el nu avea dreptate. Exagerarea pînă la absurd a italienismului său — complicat cu un latinism tot atît de exagerat, pe care căuta să le impună, îi atrăsese dezaprobarea unanimă.

Totuși, prestigiul lui Heliade era uriaș. Amintirea rolului pe care l-a avut la începuturile Revoluției din 1848 — cînd a citit faimoasa proclamație de la Islaz, desfășurînd steagul tricolor — marșul lui împreună cu alți fruntași ai revoluției, în fruntea unei mulțimi de țărani la Caracal, apoi la Craiova, pînă la București, a făcut să se nască cîntece populare în care se vorbea de el cu admirație și recunoștință. În 1867 fusese ales președinte al Societății Academice care va deveni curînd Academia Română.

Tot ceea ce înfăptuise pentru renașterea națională din prima jumătate a secolului XIX nu se putea și nu era drept să se uite.

Născut la 6 ianuarie 1802 — la începutul secolului — ca fiu al unei familii înstărite de mici boieri, cu o proprietate la țară și o casă în Tîrgoviște, Heliade nu și-a uitat locul natal. Într-una dintre primele sale poezii — **O noapte pe ruinele Tîrgoviștei** — evocă gloria de altă dată a fostei capitale a Țării Românești. Poezia a ajuns curînd pe buzele tuturor iubitorilor de patrie, care găseau în versurile înflăcărate ale acestei evocări un îndemn puternic la faptă pentru reînvierea națională. Și primul care a dat exemplu a fost Heliade însuși.

Și-a însușit o vastă cultură universală pe care a știut să și-o pună cu un excepțional bun simț și cu o extraordinară energie creatoare în serviciul marilor comandamente naționale ale momentului. Spirit universal, și-a păstrat viguroase rădăcinile în cultura

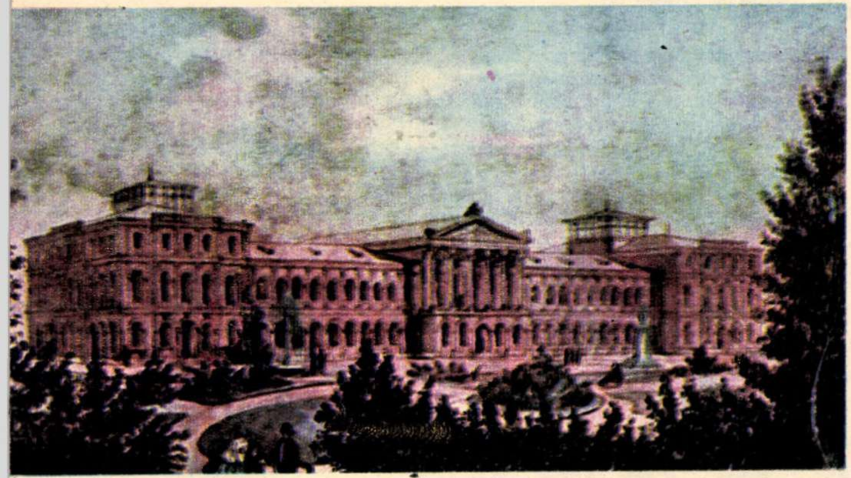
3

românească veche, deprinsă din copilărie de la țăranii moșiei părintești, care l-au învățat «buchile» vechiului alfabet cirilic, punîndu-i în mînă cărțile populare și în primul rînd **Alexandria.** La școala acestora și a vechilor cărți pline de o caldă simțire românească — cărțile lui Antim Ivireanul, Dosoftei, Simion Ștefan — a deprins graiul lor viu și atît de expresiv, nedespărțit de vorbirea poporului. Prestigiul marii și străvechii culturi eline și al culturii occidentale a secolului al XVIII lea — de care se apropiase ca elev al școlii grecești bucureștene din Schitu Măgureanu — a fost astfel echilibrat prin învățătura aceasta românească. Drumul care i se deschidea în viață a fost de la început luminos și rodnic. Cînd, în 1818, Gheorghe Lazăr a izbutit să întemeieze școala românească de la Sfîntul Sava, Heliade vine aici ca discipolul său cel mai apropiat. Cînd în 1821, Gheorghe Lazăr — obosit și bolnav, după o viață plină de încordări și de suferințe — se retrage ca să moară în Avrig, satul transilvănean unde se născuse, Heliade îi ia locul. Foarte tînăr, abia împlinise 18 ani, cel care pe atunci se numea cînd Iliad cînd Eliade — după numele tatălui său Ilie — se dovedește la înălțimea sarcinii ce și-o luase cu atîta curaj. Munca lui entuziastă, vreme de aproape un deceniu, face din școala de la Sfîntul Sava piatra de temelie a învățămîntului românesc modern. Le insuflă discipolilor săi de aici nu numai ceva din uriașa lui putere de muncă, dar și foarte mult din patriotismul său. Reluînd eforturile predecesorilor lui și mai ales ale lui Iordache Golescu, tipărește în 1828 **Gramatica românească,** simplificînd alfabetul cirilic — pe atunci încă în uz general la noi — și adaptîndu-l la fonetismul limbii române. Gramatica lui însemna una dintre primele realizări ale programului Societății literare la a cărei renaștere fusese chemat să pună umărul. Dîndu-și seama că o viață culturală mai intensă nu se poate realiza fără o bază materială, Heliade își face propria tipografie. Aceasta îi dă posibilitatea de a înfăptui alt vis al predecesorilor săi. La începutul anului 1829, obține autorizația de a tipări **Curierul românesc,** paralel cu **Albina Românească** de la Iași, a lui Asachi. Cu o perseverență pe care numai cunoscătorii greutăților ce avea de înfruntat în acele vremuri o asemenea întreprindere, o pot aprecia — Heliade menține gazeta în viață timp de aproape două decenii, făcînd din ea nu numai un glas al conștiinței naționale dar și o școală de cultură românească, atît pentru scriitori cît și pentru public. Spre a deschide calea spre lumină și femeilor, îi adaugă în 1836, **Curierul de ambe sexe.** În cadrul societății Filarmonice, redactează și tipărește **Gazeta teatrului național,** tot în 1836, ca școală de formare a publicului pentru teatrul românesc. Îndeamnă scriitorii la lucru, încurajează pe debutanții V. Cîrlova, Gr. Alexandrescu, Cezar Bolliac și atîția alții. Nu uită nici necesitatea unui orizont universal așa cum și va aminti Eminescu mai tîrziu — «**aproape tot ce s-a tradus mai bine românește**» în prima jumătate a secolului XIX a ieșit din tipografia lui Heliade. El însuși a dat exemplu, împămîntenind la noi mari scriitori ai epocii: Lamartine, Victor Hugo, Byron. Nu uită nici datoria lui ca scriitor față de literatura națională. Prin poeziile lui originale și mai ales prin **Zburătorul** face demonstrația că limba românească e capabilă să exprime cele mai subtile idei, cele mai gingașe nuanțe ale sentimentelor. Din proza lui face o demonstrație tot atît de convingătoare a energiei expresive, a culorilor vii pe care le putea avea limba noastră literară prin contactul cu graiul poporului. Prin paginile gazetei sale, Heliade nu numai că a informat publicul românesc asupra unor aspecte ale dezvoltării științei moderne, dar — așa cum spunea pe bună dreptate tot Eminescu — **«a dat ființă limbii științifice» românești.** Eminescu consemna în acest sens și aportul manualelor școlare scrise sau tipărite de Heliade.

Spirit universal și profund românesc totodată, poet de mare sensibilitate, prozator de o excepțională vigoare, mai ales în paginile de memorialistică, animator efervescent, prezență de neînlocuit în toate afirmările începuturilor culturii noastre moderne — Ion Heliade Rădulescu merită din plin nu numai statuia ce i s-a ridicat în fața Universității de astăzi, ci și amintirea noastră vie și recunoscătoare.

. Bucureștii la 1866 — acuarelă. 2. Imagine
Bucureștii anilor 1794 — aquatintă — (locul
de astăzi se află Arhivele Statului). 3. Univer-
atea din București — proiectul arhitectului O-
cu — acuarelă — (1857). 4. Dascăl și ucenic
miniatură pe un manuscris românesc (se-
ul XVIII).

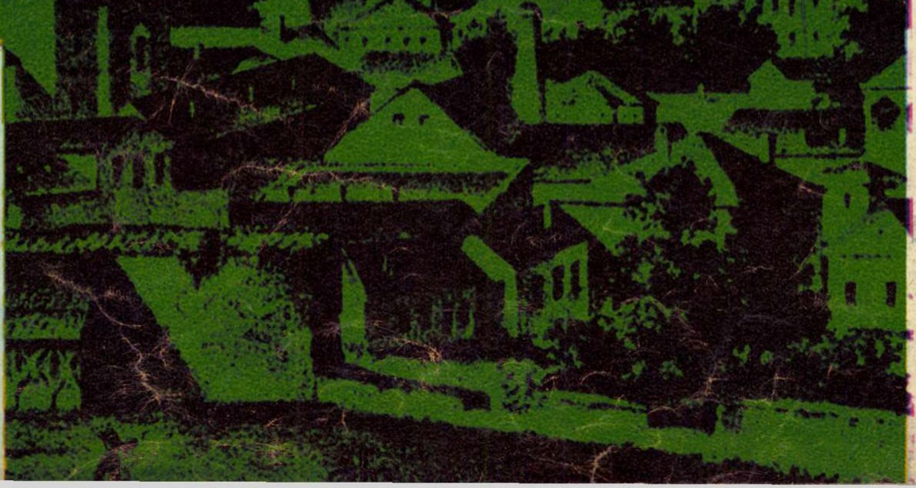

Micro-documentar

• **Ion Heliade Rădulescu avea vîrsta de 9 ani cînd a făcut primul proiect de carte, pe a cărui primă pagină a scris:** «Această carte, făcută de mine, Niță sau Ion Rădulescu». **Tot acolo el a însemnat:** «Dacă facu eu la cărți quand sunt de noe ani, dar quand moiu face mare!»

• **În formația intelectuală a lui Heliade, hotărîtoare a fost Școala națională de la Sf. Sava, pe care a urmat-o pînă în anul 1820. Era așa de bun la carte încît,la 18 ani, Gheorghe Lazăr și l-a luat pe lîngă el la predarea cursului de aritmetică și geometrie.**

• **În anul 1823 cumpără modesta casă locuită de Lazăr, în Obor, numit Tîrgul din Afară. Aici a instalat în anul 1830 o tipografie pe care o așeză în mod simbolic în locul unde fusese patul lui Gheorghe Lazăr. Tipografia lui Heliade a devenit un important așezămînt editorial.**

• **În 1827 a reorganizat, împreună cu Dinicu Golescu,** Societatea literară. **Noile statute ale Societății prevedeau între altele: ridicarea școlii de la Sf. Sava la rangul de colegiu, întemeierea unei școli primare sătești, publicarea de ziare românești, întemeierea unui teatru național, traducerea unor opere științifice și literare în limba română, încurajarea literaturii naționale.**

• **În anul 1829 a editat la București** Curierul românesc, **prima gazetă românească.**

• **Împreună cu I. Cîmpineanu și alții a înființat în 1833** Societatea filarmonică, **care avea drept scop principal înființarea unui teatru național.**

• **Ion Heliade Rădulescu este socotit primul mare scriitor român din perioada modernă.**

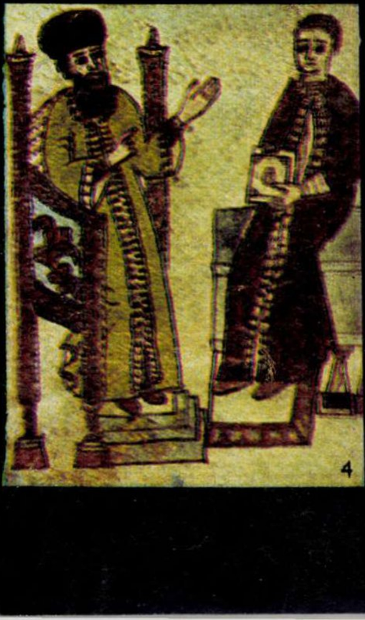
4

SPECIAL PENTRU «CUTEZĂTORII»

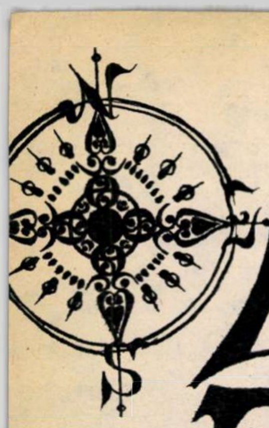

Limbajul FARURILOR

Arhitectul farului
de la Constanța
NICOLAE VASILESCU,
prezintă
căpitanilor de 15 ani

UNA DIN CELE ŞAPTE MINUNI ALE LUMII ANTICE

În antichitate, navigatorilor pe mare le lipseau hărțile și instrumentele de bord; corăbiile se deplasau paralel cu țărmul, la o distanță care să le permită orientarea față de reperele uscatului. La lăsarea nopții navigația era de obicei întreruptă, echipajele debarcau pe țărm, cinau în jurul focurilor și se odihneau. În zori reluau călătoria pe mare. Dacă întoarcerea acasă se săvîrșea noaptea, cei de pe mal aprindeau focuri în punctele cele mai înalte, indicînd locurile prielnice de acostare.

Dar chiar în acele vremuri îndepărtate au existat și focuri de semnalizare care ardeau permanent. La intrarea în portul antic Pireu, în jurul anului 400 î.e.n. se afla o asemenea sursă de lumină care asigura traficul nocturn al corăbiilor cu mărfuri prin importantul port al mării Egee.

Focul permanent cu cel mai mare renume din antichitate, pus în slujba navigației maritime, a fost cel din insula Pharos, plasat în dreptul portului și orașului Alexandria de azi.

Amplasat pe un țărm scund, printre recife și insulițe dintre care insula Pharos era cea mai mare, fără nici un element de relief care să ușureze orientarea navigatorilor, portul avea nevoie de o semnalizare permanentă în dreptul intrării.

Construcția de pe insula Pharos — de la care derivă denumirea de far — a fost ridicată între anii 299 și 280 î.e.n. de către Sostratos din Kind, arhitect al regilor Ptolomeu Philadelphos I și II. El a realizat o construcție foarte solidă, zidită din pietre dure și legate, în loc de mortar, cu plumb topit.

Din acest edificiu — destinat să reziste deopotrivă eroziunii neînduplecatului Cronos și asalturilor aprigului zeu al mărilor, Neptun — nu a mai rămas astăzi nici cea mai neînsemnată ruină. Arhitectura turnului ne este cunoscută din surse istorice și literare, din desene, de pe monede și medalii. Primul tronson, cu înălțimea de 60 m, apărea ca o clădire cu baza pătrată care, îngustîndu-se către vîrf, se termina cu o galerie. Al doilea tronson avea o bază octogonală, iar ultimul una circulară. Înălțimea totală a acestui colos antic măsura 120 m, iar după unii autori 135! În interior se afla un plan înclinat în spirală, cu pantă lină, accesibil transportului combustibilului ce se făcea cu ajutorul animalelor de tracțiune. Focul ardea ziua și noaptea. Ziua se vedea fumul, iar noaptea vîlvătaia lemnelor arzînde.

Descrierile lăsate de cronicarii care au trăit cu un mileniu în urmă (Abu Abdallach Mohamed, Albufeda, Battuta) permit să intuim monumentalitatea turnului din insula Pharos, să estimăm spinoasele probleme tehnice de execuție rezolvate de constructori, să apreciem uriașa importanță a edificiului pentru lumea navigatorilor acelor vremi și, uimiți, să plasăm farul din Alexandria între cele 7 minuni ale lumii antice.

LUMINI ÎN NEGURA VEACURILOR

Ce ar fi devenit odiseea întoarcerii acasă a soțului Penelopei, dacă în legendara epocă a războiului troian țărmurile ar fi fost, ca astăzi, vegheate de luminile călăuzitoare ale farurilor? Ulise n-ar fi făcut escală pe insula frumoasei vrăjitoare Circe, nu ar fi învins prin șiretenie Ciclopul, nu s-ar fi zbuciumat legat de catarg ascultînd ademenitorul cîntec al sirenelor, n-ar fi trebuit să aleagă între Scyla și Caribda... Fără toate aceste minunate isprăvi însă, Ulise nu s-ar fi deosebit prin nimic de vrednicii săi tovarăși, Homer n-ar fi scris «Odiseea», iar noi am fi pierdut astfel o inestimabilă comoară.

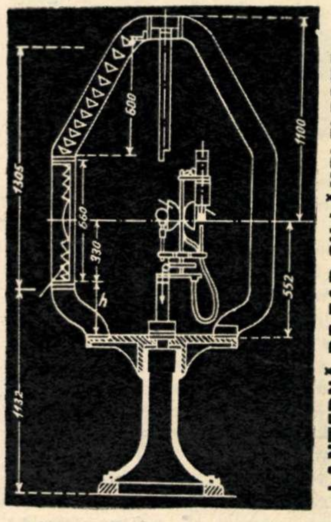

LANTERNĂ DE FAR CU LĂMPI ELECTRICE ȘI SISTEM OPTIC (PRISME, OGLINZI) DE AMPLIFICARE A ILUMINĂRII.

Există și reversul medaliei: cît datorează dezvoltarea navigației luminilor din vîrfuri de turnuri care au stat de veghe, noaptea, veacuri de-a rîndul?

Între anii 37 și 41 î.e.n. Caligula a ridicat în dreptul localității franceze de azi, Bologne-sur-Mer, un far după modelul celui din Pharos.

Turnul era împărțit în 12 octogoane suprapuse, fiecare mai mic decît celălalt cu 0,48 m. Latura octogonului de jos măsura 7,70 m, iar înălțimea totală a farului era de 62,3 m. Zidurile fuseseră executate din piatră cenușie cioplită și cărămidă roșie. Sute de ani mai tîrziu acest far avea să fie folosit de Carol cel Mare (742—814) care-și conducea flota în lupta împotriva piraților normanzi.

Cam în același timp cu ridicarea farului de la Civitavecchia, pe vremea împăratului Traian (98—117), în nord-vestul Spaniei se construia farul de la Corunna. Legenda pretinde că acest far a fost construit de însăși Hercule, motiv pentru care o vreme s-a și numit «turnul lui Hercule». Adevăratul constructor al farului este arhitectul Sedius Lupus din Lusitania, care l-a înălțat în cinstea lui Marte. Avea baza pătrată, cu latura de 9,00 m, înălțimea măsurînd 40 m. Zidit din piatră cioplită, restaurat în 1797, farul de la Corunna este singura construcție de acest fel care rezistă timpului de aproape două milenii.

1 Imaginea uneia din cele șapte minuni ale lumii — farul de la Alexandria — păstrată pe o veche monedă. **2** Farul de la Bologne-sur-Mer, așa cum arăta în primul veac al erei noastre. **3** Farul despre care se spune că a fost construit de Hercule, la Corunna. Este singura construcție de acest fel care a rezistat timpului aproape un mileniu. **4** Baliză-far, de construcție simplă, cu lumină permanentă. **5** Vechiul far din peninsula Hel, a cărui iluminare se făcea cu fitil cilindric și ulei de in fiert. **6** Farul cilindric din Iastarnaia-Bor, prevăzut cu instalație de iluminare pe timp cețos.

1

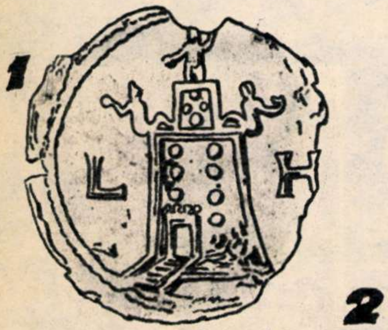

2

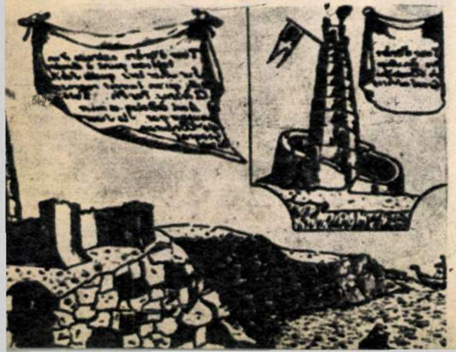

3

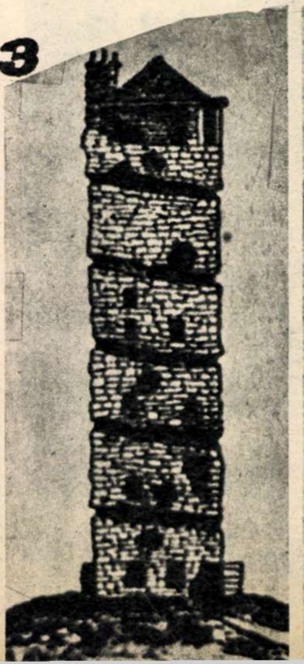

4

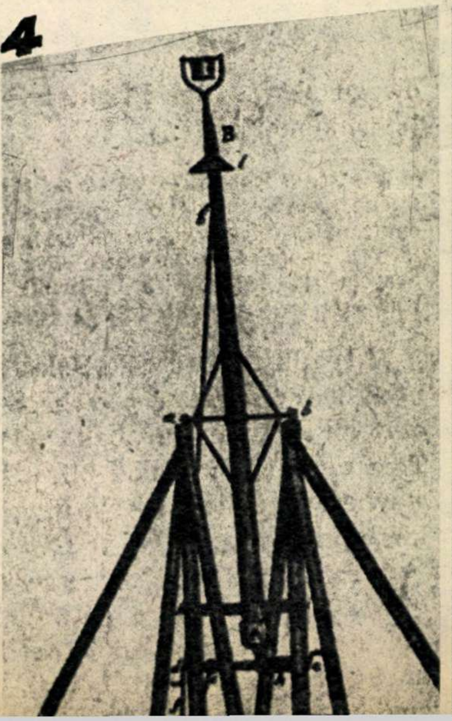

5

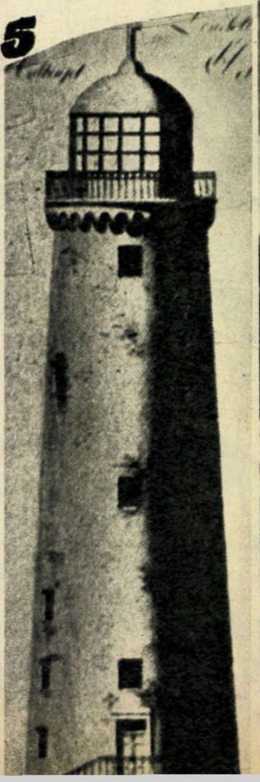

6

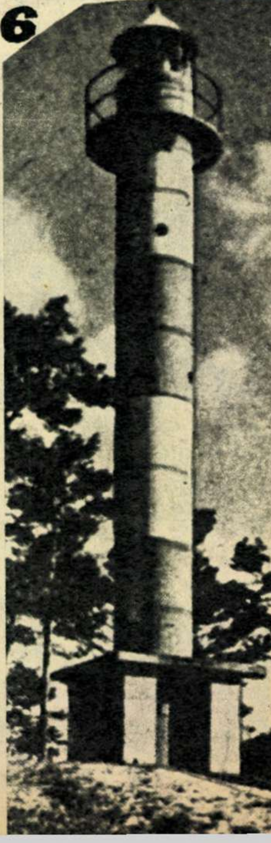

CARTEA FARURILOR

În cuvinte puține, farul marin este un turn amplasat pe țărm, înzestrat cu o sursă foarte puternică de lumină care poate fi amplificată prin sisteme optice complexe, alcătuite din prisme de sticlă, oglinzi și reflectoare. Iluminarea farurilor poate fi, ca durată și culoare, permanentă sau intermitentă. Perioada celei intermitente, alcătuită din două alternanțe lumină-pauză se numește **eclat** și este înscrisă pe hărțile de navigație.

Turnul este construit din materiale diferite, corespunzător epocii, locului, gradului de profesionalizare a constructorilor. Farurile au o siluetă caracteristică, de neconfundat, datorîndu-și deosebirile fanteziei arhitecților care le-au conceput și nivelului atins de tehnica epocii respective.

De la focul permanent alimentat cu lemne, la lămpile cu combustibil pe bază de uleiuri, apoi cu gaz acetilenic, pînă la sistemele moderne de iluminare conectate la rețeaua electrică sau alimentate de surse proprii, construcția farurilor a străbătut un... turn de veacuri.

Indiferent de vremea în care au fost construite turnurile, echipate azi cu instalații de iluminare pe care navigația modernă le impune, iar tehnica contemporană le realizează, cele peste 2 600 de faruri existente pe țărmurile mărilor și oceanelor Terrei transmit navigatorilor mesajele lor de paznici vigilenți și ospitalieri ai nopților, utilizînd codul eclatelor înscrise în «Cartea farurilor». Prin modul în care își transmit mesajele, farurile se recomandă, își destăiunie cu precizie amplasamentul, ajutînd de pe mal oamenii mărilor să se orienteze. Fiecare far are propria sa **carte de vizită** care-i face limbajul de neconfundat pe o rază de 300 mile marine.

Iat-o, pentru exemplificare, pe cea a farului de insula Hel:

• Denumirea: Farul marin al insulei Hel			
• Latitudinea și longitudinea locului:		**54° 36' 06"**	**Nord**
		17° 48' 56"	**Est**
• Eclatul:	**lumină**	**4,0"**	
	pauză	**4,0"**	
	total	**8,0"**	
• Înălțimea lămpii de la nivelul mării		**46,8 m**	
• Bătaia farului		**18 mile marine**	
• Caracteristici constructive		**tronconic, zidărie cărămidă, vopsit în alb**	

PIRAMIDA CU VÎRFUL ÎN MARE

Pe litoralul românesc, în ansamblul lucrărilor care au făcut din acest colț de țară un ținut desprins din lumea basmelor au fost construite în ultimii 15 ani la Mangalia, Constanța și Sfîntu Gheorghe trei faruri de mare înălțime. Dintre cele zece faruri active care străjuiesc nopțile litoralului — Mangalia uscat, Mangalia-port, Tuzla, Constanța-uscat, Constanța-port vechi, Constanța-port nou, Capul Midia, Portița, Sfîntu Gheorghe și Sulina — să întîrziem preț de... o duzină de eclate, asupra celor trei faruri noi.

Amplasat în partea de vest a orașului Mangalia, pe o colină (+28 m) care domină împrejurimile, farul Mangalia-uscat, înalt de 38 m, a fost ridicat în 1954 după planurile arhitectului V. Ciocârdel și inginerului C. Pârlea. Turnul a fost zidit din piatră de calcar extrasă din carierele aflate în zona Mangaliei, renumite prin coloritul extraordinar de variat al rocilor: alb, verde, roșu și toate nuanțele intermediare. O cămașă interioară de beton armat îi asigură stabilitatea, anihilînd forța principalului dușman al construcțiilor înalte — vîntul.

Pe fața de sud a peretelui farului, arhitectul a plasat sub vigie un ceas solar. Vigia propriu-zisă este metalică, așezată pe o platformă circulară de beton armat, deasupra turnului paralelipipedic care are laturile bazei de 2,50 × 4,50 m.

După numai patru ani, adică în 1957—1958, s-a realizat al doilea far de mare înălțime, amplasat de astădată la Constanța, între faleză și șoseaua Constanța-Mangalia. Avînd sursa de lumină plasată la 84 m deasupra nivelului mării, farul se numără printre cele mai înalte construcții de acest tip. În zilele cu vizibilitate bună, lumina lui poate fi văzută de la 50 km în larg.

Coautor al acestei lucrări, împreună cu inginerul E. Tițaru, am hotărît să părăsim formele tradiționale ale construcțiilor de acest gen și am conceput un turn compus din două elemente principale: o piramidă de beton armat, avînd baza un triunghi echilateral cu latura de 6 m, așezată normal și o altă piramidă triunghiulară cu latura de 5 m, metalică, montată la partea superioară a celei dintîi, cu vîrful în jos.

Povestesc marinarii că navigînd dinspre larg spre portul Constanța, rămîn surprinși de apariția la orizont a unei stranii piramide triunghiulare, albastră, înfiptă cu vîrful în mare. Cei ce fac pentru a doua oară acest drum știu că acesta este farul de la Constanța.

Cîțiva ani mai tîrziu, vechiului far de lemn din insula Sahalin, de lîngă Sfîntu Gheorghe, îi venea rîndul să fie modernizat.

Condițiile grele de fundare din zona Deltei, greutățile în transportul pe apă al materialelor de construcție i-au determinat pe arhitectul Gh. Polizu și inginerul A. Bălțoiu să gîndească în chip inedit acest ultim construit far al litoralului românesc.

Este o îmbinare reușită a două piramide triunghiulare, cu latura bazei de 6 m și înălțimea de 42 m, executate din țeavă de oțel, cu pereții exteriori realizați din panouri de tablă inoxidabilă, montată pe suprafețele cu dublă curbură rezultate din îmbinarea celor două corpuri piramidale ale turnului.

Sporind zestrea arhitecturală a litoralului românesc, cele trei faruri stau de veghe pe țărmul Mării Negre traducînd în limbajul semnalelor luminoase cunoscut marinarilor de pe toate meridianele lumii generosul mesaj: «Noroc bun».

Povestesc marinarii că navigînd dinspre larg spre portul Constanța, rămîn surprinși de apariția la orizont a unei stranii piramide triunghiulare, albastre, înfiptă cu vîrful în mare.

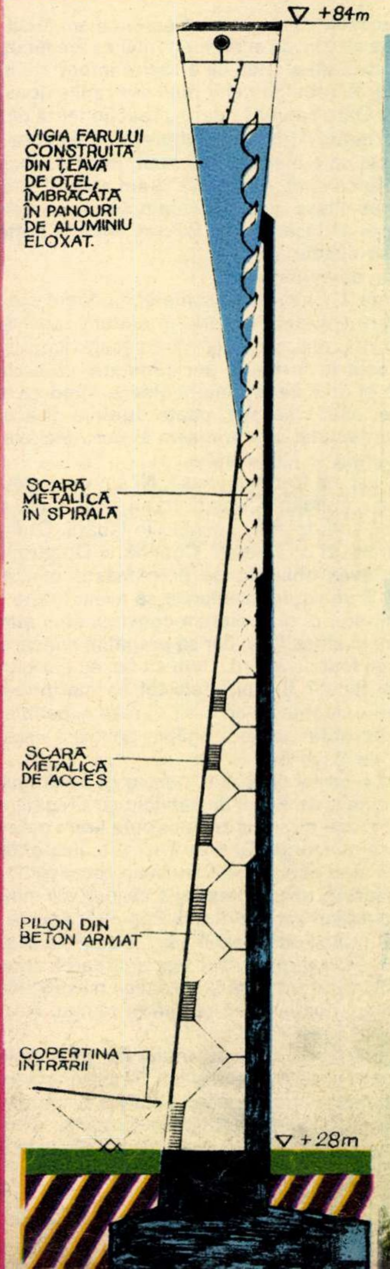
+84m
VIGIA FARULUI CONSTRUITĂ DIN ȚEAVĂ DE OȚEL, ÎMBRĂCATĂ ÎN PANOURI DE ALUMINIU ELOXAT.
SCARĂ METALICĂ ÎN SPIRALĂ
SCARĂ METALICĂ DE ACCES
PILON DIN BETON ARMAT
COPERTINA INTRĂRII
+28m

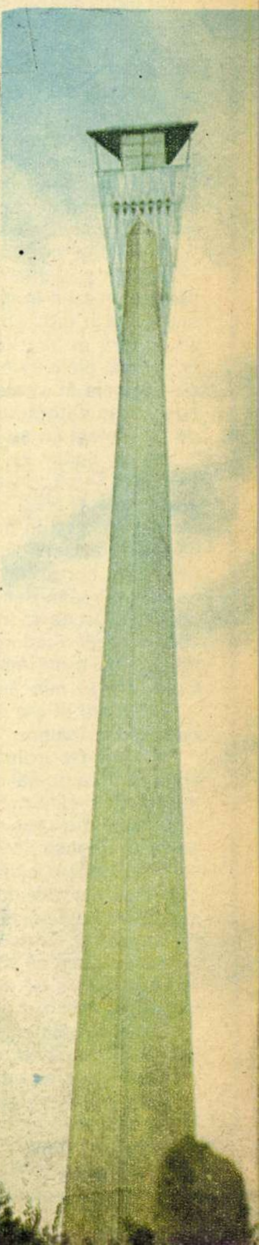

„Temerarii"

JURNAL DE BORD AL ECHIPAJULUI DE LA ŞCOALA GENERALĂ DIN PLOPŞOR

Judeţul Gorj

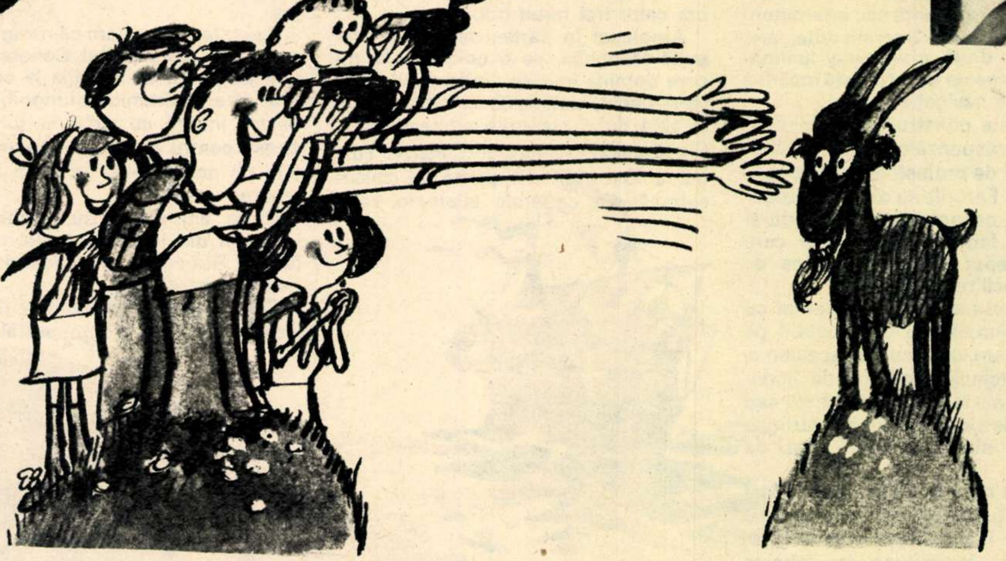

Autoarea jurnalului — **ELISABETA POPESCU**, secunda echipajului «Temerarii».

6 august 1971

În după-amiaza acestei zile trebuie să scriu ce am făcut astăzi. Tovarăşul comandant mi-a atras atenţia să scriu nu numai ce am făcut, ci şi ce am simţit atît eu cît şi colegii mei. Mi-a spus că e foarte important să scriu ce simţim noi, copiii. De ce le-or fi trebuind celor mari senzaţiile noastre? Ce, noi avem alte senzaţii decît ei? Oare oamenii mari nu reacţionează ca şi noi? Cine ştie? O să văd eu cînd voi fi mare. Atunci voi putea spune şi altora să facă ce cred eu, pentru că am impresia că e mai uşor să spui, decît să faci. Iată de exemplu acum: trebuie să scriu ce simt, dar cum? N-am atîta putere să scriu ce simt. Colegii mei mi-au spus cîteva fraze din care n-am prea înţeles multe, aşa că...

Scriu şi eu cum pot şi dacă nu le-o plăcea, am să-i poftesc pe ei să scrie, să văd cum or să se descurce.

Să încep dar cu deşteptarea.

Ne-am sculat la ora 7. Cînd am deschis ochii, focul era aprins, pe foc am văzut un ceaun în care era lapte la fiert, iar alături, zahăr şi cafea. Băieţii se sculaseră o dată cu noi, aşa că nu ei aprinseseră focul şi nici laptele nu-l aduseseră ei. Am făcut înviorare şi am constatat că eram cam înţepenită; în special picioarele şi spatele îmi înţepeniseră. Cred că am mers mult ieri cu bagajele în spate, sau, cine ştie, poate durerile şi această înţepenire a oaselor se datorau şi faptului că dormisem în cort. Mai ales că i-am auzit şi pe alţi colegi că se plîng la fel ca mine.

Ne-am spălat apoi şi am trecut la masă. Ni s-a dat pateu cu pîine şi cafea cu lapte. După masă, căpitanul Coandă (cred că primise dispoziţii în acest sens) ne-a anunţat că vom face de serviciu în tabără. Ordinea s-a fixat după alfabet. Aşa că în prima zi a rămas el, Coandă, şi Dogaru. Ne-a mai anunţat că eleva de serviciu avea obligaţia să pregătească mîncarea şi să aibă în grijă paza corturilor. Trebuia, de asemenea, să avem foarte mare grijă de foc, să nu-l părăsim decît atunci, cînd sîntem convinşi să e stins. Cu focul şi cu paza am fost de acord în sinea mea, dar să pregătim mîncarea pentru doisprezece oameni n-am mai fost de acord. Cum să fac eu ciorbă şi tocăniţă pentru atîţia, cînd n-am mai făcut? Şi noi, fetele, tot ne mai pricepem, dar băieţii? Cred că o să mîncăm numai leşie cît o să dureze expediţia.

Celorlalţi ni s-a dat ordin să ne pregătim pentru a urca pe vîrful Păpuşa care are o înălţime de 2 134 m.

«Ni s-a dat ordin» e un fel de a zice, pentru că tovarăşul comandant ne-a spus că urcă numai cine vrea. Elevii de serviciu au pregătit un rucsac, au pus în el lămîi şi zahăr şi-n mai puţin de zece minute eram gata de drum.

Nimeni n-a spus că nu merge. Eu n-aş fi vrut să urc pentru că aveam necaz pe vîrful Păpuşa. Ieri, cînd abia îmi mai duceam rucsacul în spate şi simţeam că mi se moaie picioarele, aveam impresia că rîde de mine. Auzisem chiar cum răsunau văile de rîsetul batjocoritor al Păpuşii. Aşa că voiam s-o pedepsesc. Dar cum să zic numai eu că nu merg? De-ar mai fi zis măcar Mariana că nu merge. Ea era cea mai mică. Dar Mariana părea chiar bucuroasă că o să urce. Cred că sînt puţin fricoasă şi de aceea mi se întîmplă aşa. Poate că Păpuşa n-a rîs de mine, poate că mi s-a părut numai. Aşa că fie ce-o fi am hotărît să merg şi eu.

Pe la jumătatea urcuşului mi s-au muiat iar picioarele. Mă uitam spre vîrf şi mi se părea că n-o să mai ajungem. În urmă, corturile din tabără se zăreau mici, erau ca nişte puncte roşii şi galbene la marginea pădurii.

La jumătatea drumului am mîncat lămîie cu zahăr şi mi s-a părut foarte bună, deşi pînă atunci credeam că de la lămîi se foloseşte numai coaja ca să dea aromă prăjiturilor.

Cînd am început din nou urcuşul, mi s-a părut că atunci pornisem la drum. Prinsesem noi puteri. Păpuşa nu mi se mai părea aşa de rea. Eforturile depuse la urcuş ne-au fost răsplătite cînd am ajuns în vîrf. În faţa noastră se întindea o panoramă nemaivăzută. Parcă toată lumea ni se întindea la picioare. Doar în stînga semeţ, mîndru, cu o basma de nori pe creştet se profila Parîngul cu cei 2 350 m ai săi. Aş fi dorit să fiu acolo sus, dar depărtarea dintre noi şi el era prea mare. Priveam în jur. Niciodată nu-mi imaginasem un tablou atît de măreţ, niciodată nu mi-am închipuit o aşa frumuseţe dată de sălbăticia naturii. De sub noi, ca şi cînd am fi stat în spinarea unei uriaşe caracatiţe, plecau în toate părţile braţe uriaşe care se terminau undeva departe. Printre aceste braţe care nu erau altceva decît spinările munţilor încovoiate de păduri, se vedeau ici şi colo, sclipind în soare cioburi de oglindă care păreau enorme diamante. Dîre argintii plecau aproape de sub picioarele noastre, sărind din stîncă în stîncă, pierzîndu-se sub pletele pădurilor de brad.

Un binoclu ne aducea aproape stînci cenuşii peste care săreau capre negre. Unele se opreau nepăsătoare, stăteau neclintite, sobre, amintind o muţenie de piatră.

Şi cerul, cerul acesta cu culoarea nemărginirii, urca de undeva de după Parîng, petecit cu bucăţi mari de nori alburii, se desfăşura deasupra noastră, pierzîndu-se în adîncimile spaţiului. Aş vrea să mai scriu ceva despre frumuseţile acestea, dar simt că mi-e foarte greu. Am observat de multe ori că nu pot să exprim perfect ceea ce simt. Probabil că pregătirea mea este de vină, sau poate că nu am suficientă putere de exprimare, sau poate chiar limbajul folosit de noi, oamenii, e mai sărac decît capacitatea de a cuprinde a ochiului. Ştiu doar că senzaţiile pe care le-am avut în faţa acestui tablou m-au făcut să rămîn mută o perioadă de timp, să uit de mine, să încep să plutesc de-a lungul spinărilor încovoiate ale acestor munţi. Acum încerc să compar ce aflăm din prezentarea lor la orele de clasă cu ceea ce sînt ei în realitate. E o deosebire colosală.

După ce ne-am fotografiat acolo sus, pe spinarea Păpuşii, după ce ne-am săturat privind, am început să coborîm. Am omis să adaug că ne-am uitat cu binoclul la colegii noştri Coandă şi Dogaru care rămăseseră în tabără. Trebăluiau ceva de zor, noi fiind siguri că ne pregăteau de mîncare.

Coborîşul a fost şi el destul de greu. Am ajuns în tabără sleiţi de puteri, trîntindu-ne fiecare pe unde am apucat. Colegii de serviciu au întins masa şi ne-au servit o iahnie de fasole cu costiţă afumată şi lapte cald. Cred că a fost cea mai gustoasă masă din viaţa mea. Iahnia de fasole altădată îmi era nesuferită. De data aceasta, am fost prima care a mai cerut. M-am gîndit că n-avusesem dreptate dimineaţă, cînd n-am fost de acord să ne gătim singuri hrana. Chiar şi băieţii, trebuind s-o facă pe bucătarii, au fost la înălţime şi la propriu şi la figurat. Aşa că dacă o să-mi vină rîndul, am să «trîntesc» o mîncare încît să se ducă vestea, să audă şi mama, care niciodată n-a avut încredere în mine să mă lase singură să gătesc.

După masă ne-am culcat o oră şi jumătate, iar după somn ne-am jucat de-a pituluşu' printre brazi. Săracul Popescu! Nu ştiu cum făcea, dar de fiecare dată rămînea mereu să caute, nereuşind niciodată să-i păcălească pe ceilalţi. A început apoi programul de după masă (mai bine-zis de seară) pentru că am terminat jocul pe la 17,30. Eu am trecut să scriu jurnalul, colegii să adune lemne pentru ziua următoare, să aducă apă de la izvor, să pregătească masa.

La 19,30 s-au servit macaroane cu brînză şi iarăşi lapte. Am făcut apoi o plimbare la strunga vecină unde am asistat la mulsul oilor. Se întunecase bine cînd ne-am culcat.

La noapte am să dorm bine şi mîine am să vă spun cît de plăcut e aici la Rînca.

(VA URMA)

CARNET OLIMPIC '72

MINUNATA POVESTE A JOCURILOR OLIMPICE

amfiteatrul celor 300 de statui /③

Potrivit tradiției, Jocurile Olimpice se celebrează din 4 în 4 ani, intervalul dintre două ediții numindu-se Olimpiadă. (Grecii fixau evenimentele istorice în funcție de olimpiade spunînd: «aceasta s-a întîmplat în primul an al celei de a 133-a Olimpiade»). O ciudățenie: grecii socoteau intervalul de... 5 ani (Pentelerikoi) fiindcă ei numerotau și anii de la începutul intervalului.

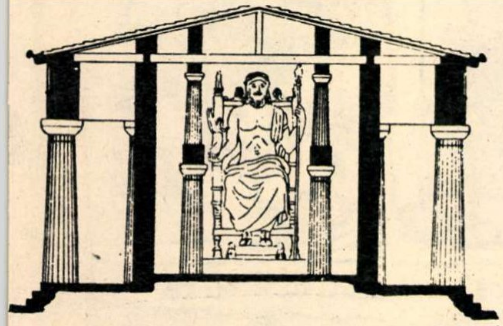

Atleții care concurau se duceau la Olimpia, în Peloponez, cu o lună înainte de deschiderea jocurilor, intrînd într-un fel de... cantonament. Învingătorilor li se ridicau statui chiar în incinta sanctuarului de la Olimpia, astfel că pe la anul 150 e.n. aici se aflau peste... 300 de statui, răspîndite printre templele lui Zeus, al Herei, al Zeiței Gea, (mama zeilor), pe lîngă Palestră și Gimnaziu (sala unde se învăța dansul, mișcarea armonioasă). Tocmai de aceea, la Olimpia se strîngeau cei mai buni sculptori din Elada. Așa stînd lucrurile, nu e de mirare că aici și-a petrecut o bună parte a vieții și Phidias, cel mai mare sculptor al antichității.

Phidias este autorul celebrei statui a lui Zeus, lucrată în aur și fildeș, socotită cea de a 7-a minune a lumii antice. Sculptorul a făcut-o însă prea mare, astfel că ea n-a putut fi scoasă din atelierul său, decît dărîmîndu-se zidurile. Se spune că Zeus însuși a coborît din Olimp pentru a vedea statuia.

Înainte de începerea Jocurilor Olimpice, concurenții jurau să fie cinstiți și loiali în fața acestei statui.

SEVER NORAN

Secretul unui „copil minune"

Ați auzit, desigur, de Shane Gould, care la numai 14 ani a spulberat toate recordurile mondiale la natație, stilul craul, întrecînd-o pe Debbie Meyer, triplă campioană olimpică la Mexic, pe Dawn Fraser și pe toate celelalte înotătoare, socotite pînă nu de mult, «copiii minune ai natației».

De curînd, ziaristul francez Paul Lemain a stat de vorbă cu Shane Gould, dorind să afle secretul performanțelor sale.

— M-am născut la Sydney, în Australia, dar am petrecut cea mai mare parte a vieții în insulele Fiji. Am crescut printre copii melanezieni și polinezieni. Acolo unde sînt vestiții căutători de perle. Împreună cu ei, la șase-șapte ani, învățam pescuitul perlelor și coralilor. Asta m-a făcut să am, cu vremea, o rezistență fizică deosebit de mare și, totodată, să înot cît mai repede, așa cum se cuvine unui pescuitor de perle pe care îl pîndește, în orice clipă, primejdia de a fi atacat de un rechin.

— Se spune că inima ta bate foarte... rar, că ai pulsul numai de 40 de bătăi pe minut și asta te avantajează.

— Oricum, secretul performanțelor mele nu constă în acest puls, ci în sutele și miile de ore de antrenament. După ce ies de la școală, intru în bazin unde înot continuu, cîte 7—8 ore pe zi. Pulsul rar mă avantajează în sensul că mă... emoționez greu. Dar asta nu explică performanțele mele. Vă asigur că inima mea este la fel de... fierbinte ca a tuturor copiilor de vîrsta mea și dacă trebuie să mulțumesc cuiva pentru ceea ce am realizat, atunci gîndul meu zboară mereu la minunații copii melanezieni, polinezieni din insulele Fiji.

CONSTANTIN CHIRIȚĂ

Gînduri pentru cireșari

DESPRE CAZUL FLORIN

Am primit mai multe scrisori care comentează cazul Florin. Le voi da în rezumat sau voi cita din ele.

Elena Nedelcu, satul Mătești, județul Buzău, încercînd să găsească o explicație faptului că Florin nu și-a dezvăluit numele întreg ajunge la concluzia că el (Florin) știindu-se vinovat și fiindu-i teamă că din scrisoare i s-ar putea ghici vinovăția «a renunțat să-și scrie numele și adresa completă. Eu cred că el s-a gîndit — continuă Elena — că ulciorul nu merge de multe ori la apă».

Paul Merișan din București, deși foarte tînăr, probabil prin clasa a treia, a patra, cum îl simt eu din scrisoare, se încurcă într-o meditație foarte întortocheată și sinceră, bineînțeles, cu privire la pedeapsa care i s-a aplicat lui Florin de către tatăl său. «Poate că l-a durut foarte tare», zice undeva Paulică, imaginîndu-și probabil contactul curelei cu partea cea mai cărnoasă a lui Florin. Milos sau poate cu oarecare experiență în materie, îl simt pe Paulică oftînd. Dragă Paulică, eu personal sînt în deplin acord cu procedeul tatălui lui Florin. Știu și eu că doare tare, dar ce să-i faci. Să zicem că fapta lui Florin ține și de o anumită copilărie, dar tocmai pentru a evita lucruri mai urîte în viitor, tocmai pentru a-l feri pe Florin de ceva mai grav cîndva, tatăl său a recurs la o pedeapsă lucidă, severă, convins că nu se va șterge ușor din amintirea fiului în greșeală. Eu o văd cam așa: băiatul trebuie pedepsit înainte de a sparge ulciorul, pentru că după ce-l sparge...

Ion Mereuță, Petre Negură, Ana Balaban, Stroe Nicoară, toți din București, tună și fulgeră împotriva lui Florin, considerînd cam fiecare, că fapta lui este nedemnă, că nu se potrivește deloc cu calitatea sa de pionier. Absolut de acord cu acești tineri, chiar și cu pasajele mai dure din scrisorile lor, mai ales cu acelea în care-și exprimă rușinea și durerea că se pot comite asemenea fapte... Dragii mei prieteni, să ne înțelegem însă: vina lui Florin, vina lui cea mare, nu e aceea că a spart ceasul și că apoi înspăimîntat l-a ascuns, ci că a fost nesincer cu familia lui și mai ales cu tatăl său într-o situație foarte gravă, atît de gravă încît niște oameni cinstiți puteau fi bănuiți de cea mai josnică faptă: furtul. Încăpățînarea lui Florin de a persista în minciună, în acea situație, cînd tatăl său i-a explicat atît de clar la ce concluzii se poate ajunge, trebuia neapărat pedepsită. Și ca să fiu foarte sincer, aprob și pedeapsa, și mai ales semnificația ei. Pedepsindu-l dureros, tatăl și-a angajat fiul într-un fel de dialog bărbătesc: ai procedat ca un copil prost, dar în timpul pedepsit vreau să te simt bărbat, adică să fii curajos și să primești corecția conștient, fără să crîcnești. Și Florin s-a comportat astfel în timpul pedepsei încît tatăl i-a redus-o. Iată de ce eu trag cortina sau vreau să trag cortina peste un episod din viața lui Florin. Sînt convins că de la acel eveniment dureros Florin nu va mai ocoli sinceritatea pentru că a înțeles cît de cumplit, de necesară este ea în viața noastră, a tuturor. De altfel să știți, dragii mei, că lumea ar fi mult mai bogată și mai frumoasă dacă toți oamenii ar respecta sinceritatea ca pe una din necesitățile esențiale ale condiției umane.

MISTERUL roboţilor

SCENARIU şi DESENE: Radu Marian

3

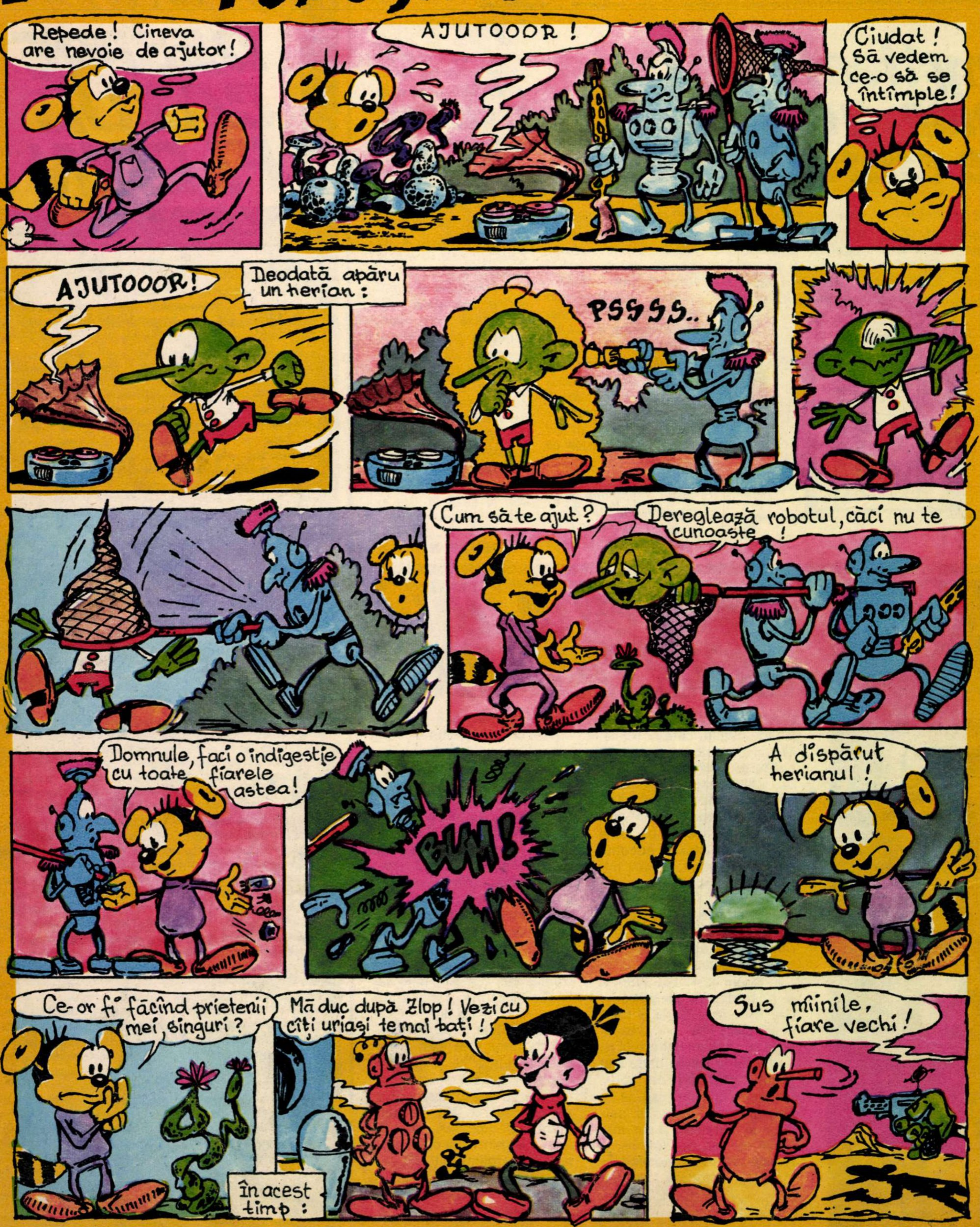
Repede! Cineva are nevoie de ajutor!
AJUTOOOR!
Ciudat! Să vedem ce-o să se întîmple!
AJUTOOOR!
Deodată apăru un terian:
PSSSS..
Cum să te ajut?
Dereglează robotul, căci nu te cunoaste!
Domnule, faci o indigestie cu toate fiarele astea!
BUM!
A dispărut terianul!
Ce-or fi făcînd prietenii mei, singuri?
Mă duc după Zlop! Vezi cu cîţi uriaşi te mai baţi!
În acest timp:
Sus mîinile, fiare vechi!

«Detașamentul de fete» (?!) de la Școala generală Radomir, județul Dolj. «Sîntem în ultimul an de școală generală și nu știm ce s-a întîmplat cu Anghel C. Ovidiu, colegul nostru de clasă. Nu mai este politicos cu fetele, le pune piedică, le vorbește urît, iar dacă îl amenințăm că-l spunem tovarășei diriginte, mai luăm și cîte un ghiont. Olguțo, te rugăm să ne sfătuiești ce să facem pentru ca Ovidiu să se potolească?»

Dragi prietene, vă înțeleg supărarea. Nu pot însă să vă dau un sfat, din moment ce nu știu mare lucru despre Ovidiu. Ați stat de vorbă cu el? V-a speriat chiar așa «ghiontul» de care vorbeați și n-ați mai cerut și sfatul tovarășei diriginte? Ceea ce m-a pus însă pe gînduri este faptul că ați semnat scrisoarea: «Detașamentul de fete». Lucrul acesta mă face să cred că vă socotiți voi, fetele, un grup aparte, că nu sînteți prietene cu băieții. De aici, s-ar putea să vină și neînțelegerile despre care îmi scrieți. Aștept de la voi mai multe amănunte.

Adriana Florea, comuna Lissa, județul Teleorman. Iată cîteva școli din județul tău foarte potrivite și pentru fete: Liceul industrial de chimie — Turnu Măgurele, str. Taberei nr. 2, telef. 1327; Liceul agricol — Alexandria, str. Libertății nr. 69, telef. 243; Liceul agricol — Turnu Măgurele, str. Oituz nr. 11, telef. 1784; Liceul economic — Roșiorii de Vede, str. Republicii nr. 11. telef. 385.

Olguța

Îi răspund lui Ionel Vernescu — Teleorman, Marian și Aurelia Sorescu — Dolj, Ioana Popescu — Prahova și multor altor prieteni ai mei interesați de măsurile privind acordarea primului ajutor care mi-au solicitat un sfat în ceea ce privește construcția unei tărgi (brancardă).

Mai întîi procurați-vă un material din pînză tare, doc sau alt material asemănător, cu dimensiunile de 1,70 m — 1,80 m lungime și 1 m lățime. Apoi, pe laturile mai lungi ale materialului, faceți un tighel în așa fel încît dimensiunile lui să corespundă celor două bețe pregătite pentru a le introduce prin ele. Bețele vor fi mai lungi decît materialul cu cel puțin 15 cm în fiecare capăt pentru a putea fi apucată targa.

— Cînd vă aflați într-o excursie și nu aveți la îndemînă o astfel de targă, ea poate fi improvizată cu ajutorul a două haine prin mînecile căreia introduceți două crengi mai groase de copac. De asemenea, cîteva curele de pantaloni, cordoane sau centuri de pionier, pot să vă fie de mare folos la improvizarea unei tărgi, la nevoie.

emil

Niculina Oprea, Liceul Melinești, județul Dolj — *Rîndurile pe care mi le scrii nu mi s-au părut toate... «deranjatoare» (!) Spui că peste puțin timp vei avea un număr de 400 de poezii. Cantitativ, desigur, e impresionant pentru vîrsta ta, dar e bine cînd recunoști faptul că nu numărul contează, ci calitatea lor (sau «execuția», cum te exprimi tu cam impropriu).*

Delia Georgescu — Școala generală nr. 21, Craiova. *«Fantezia Piticuțului Galben» e, desigur, mai mult o fantezie și mai puțin o povestire. Ai pornit de la un fapt autentic? Păcat că transpunerea lui artistică e prea forțată, excesiv fantezistă. Păcat și pentru că mînuiești cu destulă ușurință condeiul, fapt care mă face să întrevăd în viitor o proză de bună calitate. Pentru că verbul tău este foarte vioi, foarte dinamic, te văd scriind povestiri cu multă acțiune, cu mult dialog (replici surprinzătoare, inteligente am remarcat și în ceea ce mi-ai trimis de data aceasta). Așadar, un început promițător.*

Pix

Anton Turcuman, Orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej, județul Bacău. Decepția ta este justificată. După ce în doi ani de zile ați învățat multe lucruri interesante și, probabil, începuse să vă pasioneze arta fotografică ați fost nevoiți să renunțați, prin plecarea profesorului. Dar, avînd utilajul despre care-mi vorbești în scrisoare și cu un mic efort și, desigur, cu voință, sînt sigur că veți putea continua activitatea în cadrul cercului foto. Dragă prietene, îmi pui destul de multe întrebări referitoare la lentile, obiective etc. Dat fiind spațiul restrîns care ni s-a acordat îți pot explica, de astă dată, ce sînt lentilele adiționale: sub această denumire sînt desemnate piesele optice care, prin montarea lor în partea frontală a unui obiectiv determină micșorarea sau mărirea distanței focale a acestuia. Ele sînt pozitive și negative. Cu ajutorul lor se pot fotografia subiectele situate la o distanță mai mică decît aceea pentru care este posibilă punerea la punct a obiectivului respectiv. Aceasta în cazul lentilelor adiționale pozitive. Cele negative determină reducerea unghiului de cîmp al sistemului optic. Din această cauză, obiectele sînt redate pe materialul fotosensibil în dimensiuni mai mari decît în cazul în care, pentru efectuarea fotografiei, s-ar utiliza obiectivul fără lentila adițională negativă. Deci, folosirea unor astfel de lentile permite «apropierea depărtării». Ele sînt utilizate uneori și pentru înlocuirea teleobiectivului.

Prof. Blitz

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1									■	K	A
2						■					
3		■		■			■				
4					■				■		■
5							■				
6			■					■			
7							■				
8			■		■						
9						■				■	
10				■				■			
11	A	I	■								

ÎN LUMEA ROBOȚILOR

ORIZONTAL: 1. Păpușă automată creată de Coppelius — Kirculescu Andrei. 2. Robotul reproduce unele acțiuni omenești — Erou antic. 3. Biblioteca de Stat — A scris poezia «Sună ghiocel, sună clopoțel». 4. Vechi nume al Irlandei — Și cei mecanici se mișcă! 5. Mișcare executată de mașina de jucat șah — Așa poate fi vopsit robotul 6. Nene! — Melodia executată de un robot muzical — Pronume. 7. ...Nicolau, autorul lucrării «Colegul meu, robotul» — Piesă a unui robot 8. Element de calculator! — Din rasa albă. 9. ...Darie, prieten a celor mici — Un robot «prăjit»! 10. O exclamă și pasărea robot! — Se folosește la asamblarea roboților — Pom. 11. Posezi — Privitor la balene.

VERTICAL: 1. Știința care se ocupă cu studiul roboților. 2. El creează roboții — Pași de dans executați de păpușa automată din serialul «Planeta giganților». 3. Îl învingea mereu la șah pe Napoleon Bonaparte, ascuns în mașina-robot — Extremități de roboți! 4. În computer! — A arunca năvodul. 5. Lampă de radio — Învață pe trompetistul robot să cînte în filmul «Planeta giganților». — Vine seara pe la gene! 6. A face baie. 7. Poftim! — Pasăre-robot construită de Vaucauson. 8. Din vechime — Rînd de roboți! 9. În automate! — A reînvia. 10. A construit o mașină de jucat șah (sec. al XIX-lea) — Pronume. 11. Varietate de struguri — Meseriaș care construiește roboți.

DICȚIONAR: Erin — Eab — Aua

CUTEZĂTORII SERVICE

DORESC SĂ CORESPONDEZE

Elisabeta Dragomir, clasa a VIII-a, Galați, str. Scînteii nr. 162; **Carmencita-Viorela Voicu,** clasa a IV-a, Pitești, str. Țepeș Vodă nr. 41, județul Argeș; **Ion Coșoveanu** (13 ani), comuna Țuglui, județul Dolj; **Lucica Osipov,** satul Balda, str. Dezrobeni nr. 54, comuna Sărmașu, județul Mureș; **Georgeta Olaru,** clasa a VI-a, satul Țibucanii de Sus, comuna Poienari, județul Neamț; **Viorica Grosu,** clasa a VII-a, Școala generală Bălănești, județul Buzău; **Violetta Ionașc,** clasa a VII-a, Vulcan, str. Abator nr. 222, județul Hunedoara; **Carmen Adămiță,** clasa a V-a, Școala generală nr. 5 Caracal, județul Olt; **Gică Dănuță,** clasa a VIII-a, Galați, str. Pictor Iser nr. 1; **Adorian Soceanu,** Craiova, Calea București, bl. b-7, sc. 3, et. 4, ap. 14; **Liliana Vădăstreanu,** clasa a VII-a, Amărăștii de Jos, județul Dolj; **Paraschiva Anghel,** satul Dîlma, comuna Scorțoasa, județul Buzău.

PERSPICACITATE

Aranjați cifrele în așa fel încît efectuînd operațiile înscrise în grilă să vă dea pe orizontal și pe vertical rezultatul 4.

Prof. TEODOR AXIOTI

	1	2	3	4	5	6
1	8	+		:		=4
2	–	■	×	■	–	■
3		–		×		=4
4	×	■	–	■	×	■
5		×		:		=4
6	=4	■	=4	■	=4	■

Cutezătorii 15

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII Nr. 1
OFICIUL POȘTAL 33 — BUCUREȘTI
Căsuța poștala 4132
Telefon 17 60 10 int. 1454
REDACTOR ȘEF
MIHAI NEGULESCU
REDACTOR ȘEF ADJUNCT
OVIDIU ZOTTA
SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE
IOAN DONCA

REDACTOR ARTISTIC
VINTILĂ MIHĂESCU

TEHNO REDACTOR
ROZALIA BARANY

ADMINISTRAȚIA: EDITURA SCÎNTEIA

TIPARUL: C.P.C.S.
ABONAMENTELE, PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ

CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA». SERVICIUL IMPORT-EXPORT PRESĂ BUCUREȘTI — CALEA GRIVIȚEI NR. 64–66, P.O.B. — BOX 2001»

OPERAȚIUNEA „Baraj"

11

Scenariu: C. ANTON și O. ZOTTA

Desene: V. MIHĂESCU

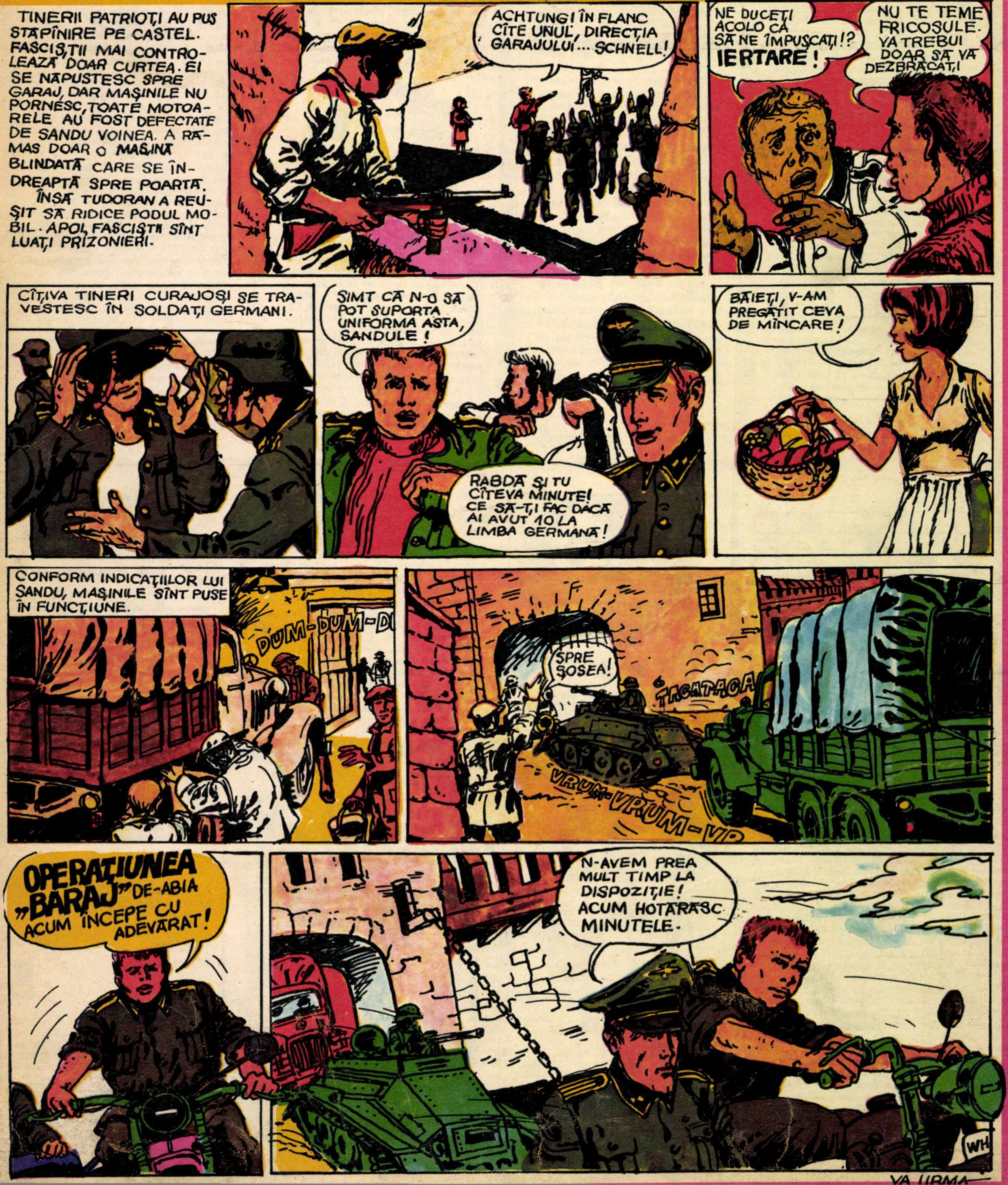
TINERII PATRIOȚI AU PUS STĂPÎNIRE PE CASTEL. FASCIȘTII MAI CONTROLEAZĂ DOAR CURTEA. EI SE NĂPUSTESC SPRE GARAJ, DAR MAȘINILE NU PORNESC, TOATE MOTOARELE AU FOST DEFECTATE DE SANDU VOINEA. A RĂMAS DOAR O MAȘINĂ BLINDATĂ CARE SE ÎNDREAPTĂ SPRE POARTĂ. ÎNSĂ TUDORAN A REUȘIT SĂ RIDICE PODUL MOBIL. APOI, FASCIȘTII SÎNT LUAȚI PRIZONIERI.
ACHTUNG! ÎN FLANC CÎTE UNUL, DIRECȚIA GARAJULUI... SCHNELL!
NE DUCEȚI ACOLO CA SĂ NE ÎMPUȘCAȚI!? IERTARE!
NU TE TEME FRICOSULE. VA TREBUI DOAR SĂ VĂ DEZBRĂCAȚI.
CÎȚIVA TINERI CURAJOȘI SE TRAVESTESC ÎN SOLDAȚI GERMANI.
SIMT CĂ N-O SĂ POT SUPORTA UNIFORMA ASTA, SANDULE!
RABDĂ ȘI TU CÎTEVA MINUTE! CE SĂ-ȚI FAC DACĂ AI AVUT 10 LA LIMBA GERMANĂ!
BĂIEȚI, V-AM PREGĂTIT CEVA DE MÎNCARE!
CONFORM INDICAȚIILOR LUI SANDU, MAȘINILE SÎNT PUSE ÎN FUNCȚIUNE.
DUM-DUM-DI
SPRE ȘOSEA!
TACATACA
VRUM-VRUM-VR
OPERAȚIUNEA „BARAJ" DE-ABIA ACUM ÎNCEPE CU ADEVĂRAT!
N-AVEM PREA MULT TIMP LA DISPOZIȚIE! ACUM HOTĂRĂSC MINUTELE.
WH
VA URMA

Biblioteca

16

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 20 APRILIE
1972, ANUL VI (239),
16 PAGINI, 1 LEU

REZULTATELE MARELUI CONCURS DE FOTOGRAFII

(EDITIA 1972)

"studio 50"

PITEȘTI

PROLOG LA EXPOZIȚIA NAȚIONALĂ
MINITEHNICUS 1972

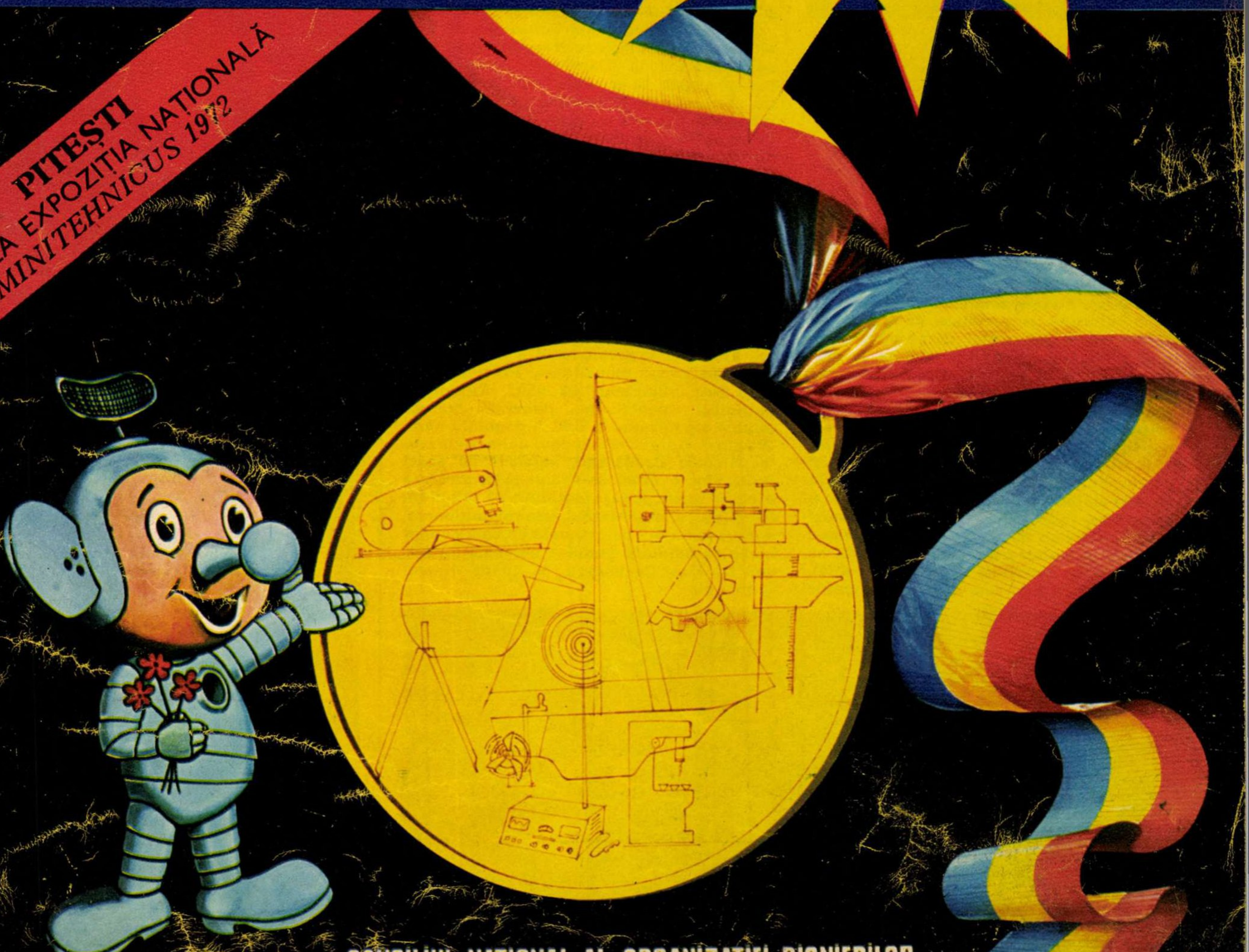

REVISTA CUTEZĂTORII

CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

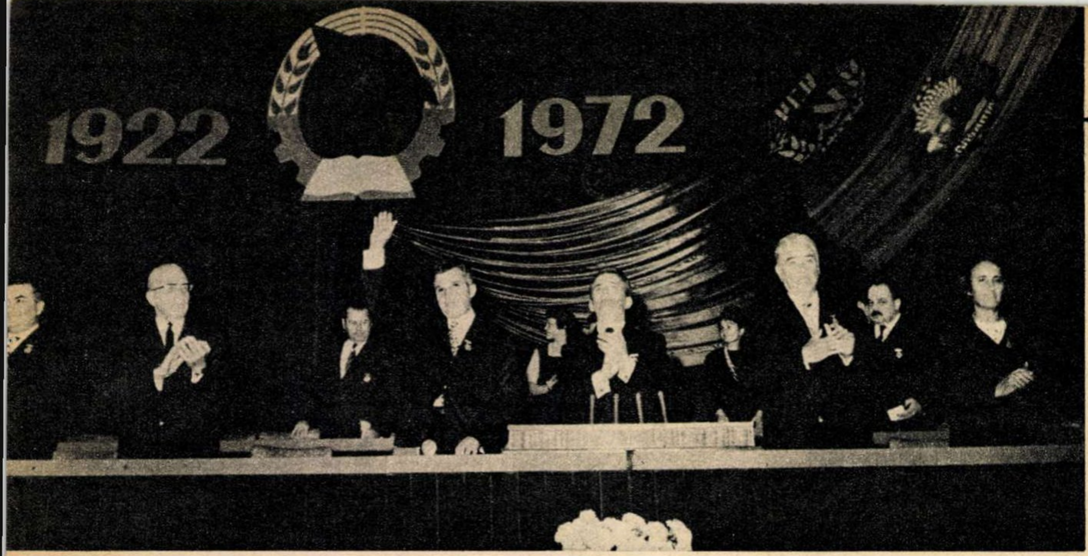

ACTUALITĂȚI
«CUTEZĂTORII»

Într-o atmosferă de sărbătorească însuflețire, de entuziasm tineresc, vineri, 14 aprilie 1972, a avut loc în marea sală a Palatului Republicii adunarea solemnă consacrată semicentenarului Uniunii Tineretului Comunist. Mii de tineri și tinere, mesageri ai celor două milioane și jumătate de utecişti ai patriei, veniți din fabrici, de pe ogoare, din școli și facultăți, din unități militare, au adus ecoul faptelor de muncă, al dăruirii și abnegației ce însoțesc efortul și bucuriile de zi cu zi ale tinerei generații a României socialiste, tineri români, maghiari, germani și de alte naționalități, strîns înfrățiți în muncă și aspirații. Alături de utecişti se aflau, înconjurați de respectul și cinstea cuvenite vieții lor puse în slujba unor mari idealuri, și invitați de onoare, vechi militanți ai mișcării muncitorești, activiști de partid și de stat, reprezentanți ai multor generații de utecişti, oameni care, în condițiile aspre ale ilegalității și în opera de edificare socialistă a patriei au crescut și și-au dobîndit maturitatea revoluționară în rîndurile organizației care și-a sărbătorit în acest an gloriosul semicentenar. Erau de față, de asemenea, reprezentanți ai cravatelor roșii — uteciștii de mîine.

O vie emoție a trezit în rîndurile tuturor participanților sosirea în sală a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat, a celorlalți conducători de partid și de stat. Dragostea și respectul, emoția care a cuprins miile de tineri din sală fac să vibreze puternice și îndelungi ovații.

În acordurile solemne ale cîntecelor «Steagul Partidului» și «Trei culori», sînt aduse în sală drapelele Partidului Comunist Român, al Republicii Socialiste România și al Uniunii Tineretului Comunist.

Se dă citire decretului Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, prin care se conferă Uniunii Tineretului Comunist, pentru îndelungata sa activitate revoluționară, pentru contribuția la mobilizarea tinerei generații la opera de făurire a societății socialiste, ordinul «Victoria Socialismului». **Urmează un moment de mare emoție, de înalte semnificații: pe faldurile purpurii ale drapelului Uniunii Tineretului Comunist, tovarășul Nicolae Ceaușescu prinde înalta distincție. În continuare, primul secretar al C.C. al U.T.C., Marțian Dan, prezintă expunerea «A 50-a aniversare a creării Uniunii Tineretului Comunist».**

În ovațiile asistenței, ia cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu. Sînt ascultate cu atenție cuvintele secretarului general al partidului, evocarea impresionantă a tradițiilor de luptă ale clasei muncitoare, ale tineretului țării. Sînt întîmpinate cu înaltă răspundere patriotică obiectivele, direcțiile trasate muncii organizației U.T.C., întregului tineret al patriei. Aprecierile, îndemnurile tovarășului Nicolae Ceaușescu, adresate cu acest prilej, sînt o nouă și strălucită expresie a prețuirii înalte pe care partidul o dă activității tineretului și organizației sale revoluționare, o dovadă a grijii permanente cu care conducerea partidului și statului, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu, o poartă tinerei generatii.

„studio 50"

PREMIILE I

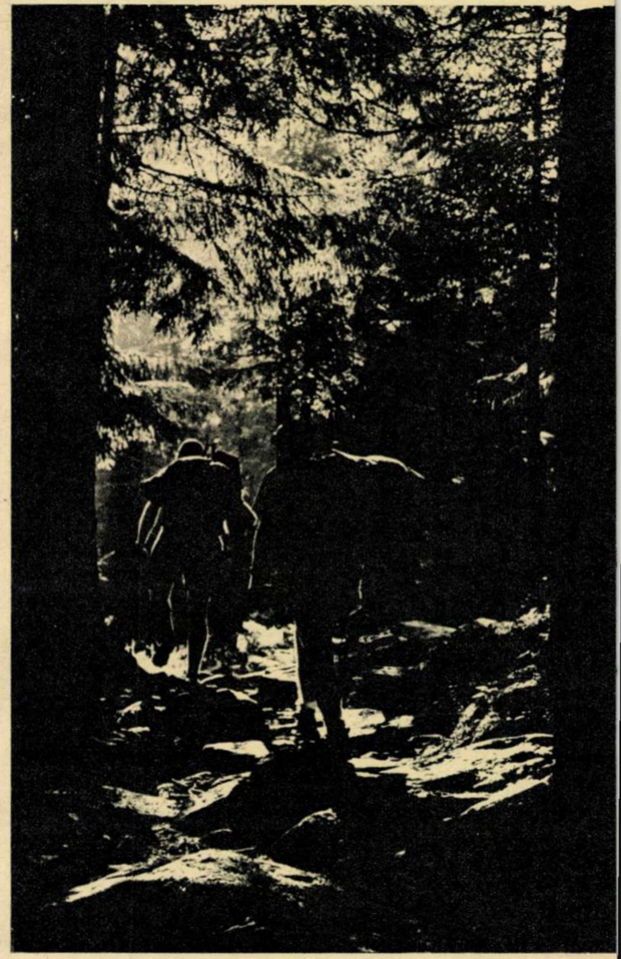

«*PRINTRE BRAZI*». FOTO: MARIANA VENIG. CAREI

●

«*UTECISTUL*» FOTO: ELENA AXINIA, CASA PIONIERILOR, ADJUD.

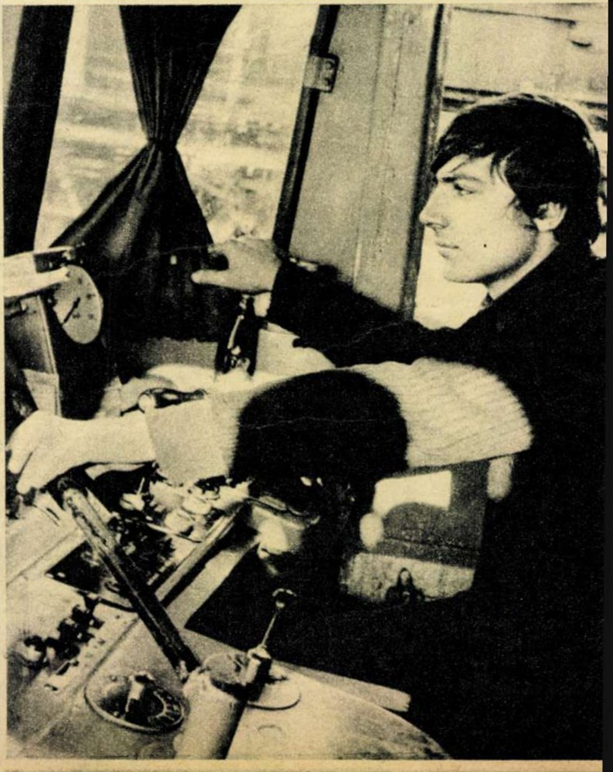

REZULTATELE MARELUI NOSTRU CONCURS DE FOTOGRAFII ORGANIZAT ÎN COLABORARE CU BIROUL DE TURISM PENTRU TINERET (B.T.T.) ÎN CINSTEA SEMICENTENARULUI U.T.C.

«PORTRET DE FETIȚĂ»
FOTO: PAUL BRÎNZARU, CÎMPINA.
PREMIUL II

Ce poate fi mai frumos decît să cunoști meleagurile natale, în dorința de a-ți cunoaște patria! Așa se explică faptul că un număr mare de pionieri și elevi din școli generale, școli profesionale și licee din toată țara, s-au întrecut într-o mare competiție artistică: concursul de artă fotografică «Să ne cunoaștem patria» — «Studio 50» ediția a II-a, organizat de Biroul de Turism pentru Tineret al C.C. al U.T.C. și revista «Cutezătorii» în cinstea celei de a 50-a aniversări a creării Uniunii Tineretului Comunist.

Acest concurs a dat prilejul tuturor participanților să-și demonstreze aspirațiile către frumos, către armonie și lumină.

Nenumărate sînt imaginile care au adus în fața juriului aspecte ale vieții noi pe care o trăim în anii aceștia de mari construcții, în anii făuririi societății noastre socialiste multilateral dezvoltate.

Cum este și firesc, munca celor care au luat startul în această largă competiție va fi răsplătită. Dar, ca la orice întrecere și aici premiile care sînt în număr limitat, vor veni să bucure doar pe cîțiva dintre cei mai buni participanți. De aceea, o dată cu caldele felicitări adresate cîștigătorilor, dorim să exprimăm aceleași cuvinte de laudă tuturor participanților, care, prin numărul mare de fotografii trimise la concurs, ne-au dovedit spirit creator și sensibilitate pentru tot ce îi înconjoară.

FEJES IULIU,
membru al Biroului C.C. al U.T.C., președinte al Biroului de Turism pentru Tineret

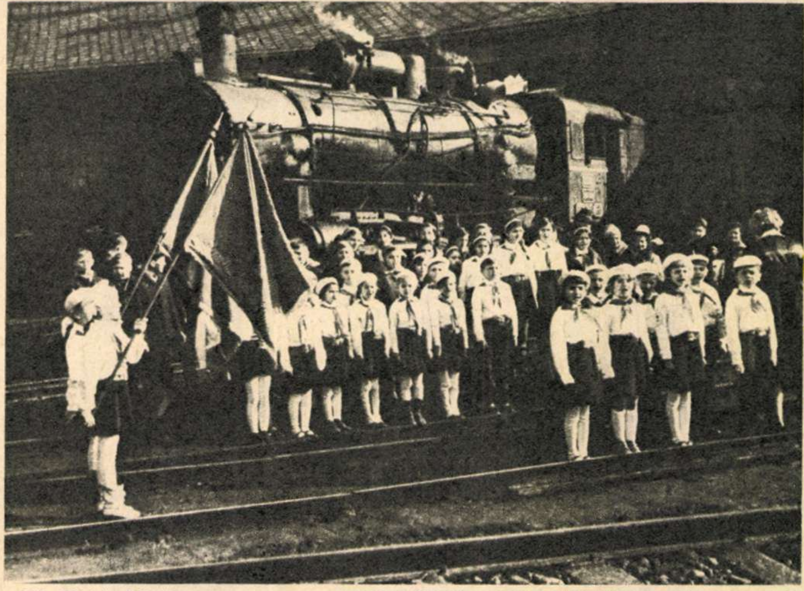

«DE ZIUA CEFERIȘTILOR»
FOTO: DINICU BRAGHINĂ, ORADEA
PREMIUL II

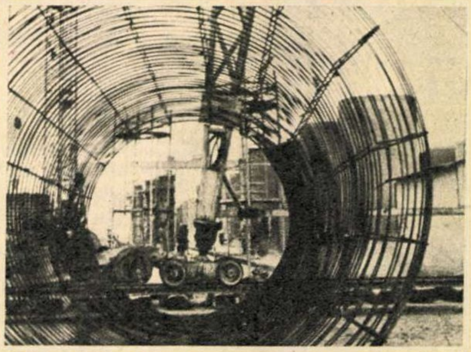

«SPIRALE»
FOTO: VIOREL DUMITRAȘCU, PALATUL PIONIERILOR, BUCUREȘTI
PREMIUL III

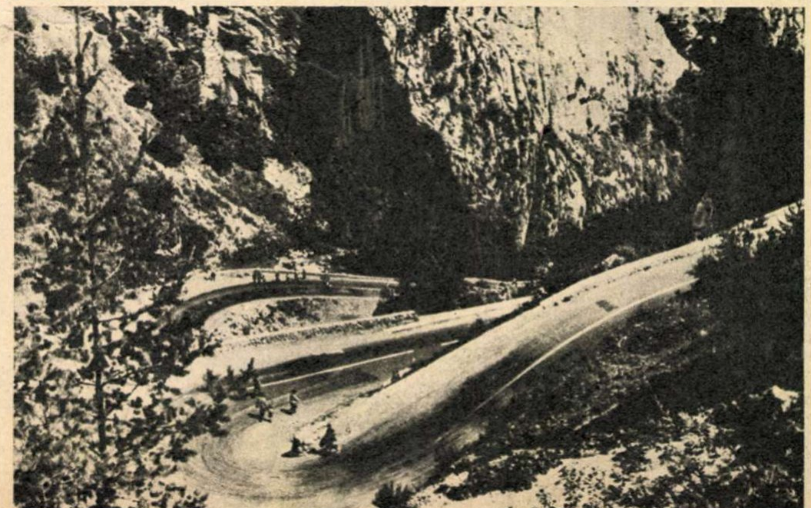

«SERPENTINE LA CHEILE BICAZULUI»
FOTO: ION CRISTIAN, CÎMPULUNG ARGEȘ
PREMIUL III

PREMIUL I — cîte o excursie de 18 zile în țară și peste hotare oferită de Biroul de Turism pentru Tineret. **«Printre brazi»** de MARIANA VENIG — CAREI, Satu Mare; **«Utecistul»** de ELENA AXINIA — Casa pionierilor, Adjud.

PREMIUL II — cîte o excursie de 15 zile în țară și peste hotare oferită de Biroul de Turism pentru Tineret: «Portret de fetiță» de PAUL BRÎNZARU, Cîmpina; **«De ziua ceferiștilor»** de DINICU BRAGHINĂ, Oradea.

PREMIUL III — Cîte o excursie de 10 zile în țară și peste hotare oferită de Biroul de Turism pentru Tineret: «Spirale» de VIOREL DUMITRAȘCU, Palatul pionierilor, București, **«Serpentine la Cheile Bicazului»** de ION CRISTIAN, Cîmpulung Argeș.

PREMIUL SPECIAL AL JURIULUI — O excursie de 5 zile în țară și peste hotare oferită de Biroul de Turism pentru Tineret: ION VĂLEAN — Ceanu Mare, Cluj.

PREMII SPECIALE

FANTEZIE — cîte o vacanță de 6 zile în tabăra Costinești oferită de B.T.T.; «Peisaj» de MARIAN FISCUTEANU, Sibiu; **«Parasolar»** de CORNELIU DORIN GELEP, Craiova.

INSTANTANEU — cîte o vacanță de 6 zile la Orșova oferită de B.T.T.; «Salt» de ALEXANDRU MNOHOGHITNEI, Casa pionierilor Brașov; **«Start»** de GAVRILĂ VĂLEAN, Ceanu Mare, Cluj.

PORTRET — cîte un aparat fotografic «Smena»: «Inspirație» de VASILE GORNEANU, Ploiești; **«Nostalgie»** de ADRIANA FLORINA IACOVACHI, Casa pionierilor Focșani.

UMOR — Cîte un aparat fotografic «Liubitel»: «Oglinda fotografului» de IOAN PUIA, Rădăuți; **«Trage ușa după tine!»** de DRĂGUȚ ADRIAN, Casa pionierilor, Curtea de Argeș.

COMPOZIȚIE — cîte un ceas de mînă: «Privind în trecut, iubim prezentul și viitorul» de DOINA VAS, Casa pionierilor, Focșani; **«Sub poarta medievală»** de DUMITRU TAMAȘ, Casa pionierilor, Dej.

EXECUȚIE TEHNICĂ — cîte un aparat fotografic «Smena»: «...Parcă sînt faguri...» de DAVID MUNTEANU, Brăila; **«Ceramică de Bihor»** de ALEXANDRU DAVIDOI, — Casa pionierilor, Oradea.

(CONTINUARE ÎN PAG. 13)

Micii inovatori în vizită la Uzina de automobile Pitești.

REPORTAJUL SĂPTĂMÎNII

PITEȘTI

DIALOG ÎNTRE MICII ȘI MARII TEHNICIENI

În prima decadă a lunii iulie, se va deschide la București Expoziția națională «Minitehnicus»–72, la care vor participa cele mai bune lucrări tehnice ale pionierilor, selecționate din toate județele țării. Cele mai bune dintre cele mai bune vor fi distinse cu trofee și premii. Regulamentul concursului «Minitehnicus» prevede ca înainte de această etapă să se desfășoare expoziții și consfătuiri județene ale minitehnicienilor.

Sub îndrumarea și cu sprijinul direct al Comitetului județean Argeș al P.C.R., Consiliul județean al Organizației pionierilor a organizat un pasionant dialog între generațiile de tehnicieni, desfășurat sub genericul: «Micii și marii inovatori și inventatori». Copiii — cei 80 de «inovatori și inventatori» de vîrstă școlară din județul Argeș, pionierii delegați ai județelor Sibiu, Olt, Prahova, Dîmbovița și ai municipiului București — și-au primit cu bucurie invitații: muncitori, maiștri și ingineri ai Uzinei de automobile, conducători a numeroase întreprinderi din municipiul Pitești, președinți de consilii județene ale Organizației pionierilor. Ei au aplaudat cu entuziasm prezența în mijlocul lor a tovarășului Gheorghe Năstase, membru al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, prim-secretar al Comitetului județean Argeș al P.C.R. La întîlnire au luat parte, de asemenea, tovarășii Virgiliu Radulian, președintele C.N.O.P. adjunct al ministrului educației și învățămîntului și ing. Iuliu Furo, vicepreședinte al C.N.O.P.

Lucrările consfătuirii micilor și marilor tehnicieni au fost onorate de participarea reputatului om de știință, academicianul Remus Răduleț, președintele Comisiei de știință și tehnică a Academiei R.S.R.

CE SÎNT INVENTATORII?

Sînt pionieri ai noului, cutezători crescuți în spiritul cultului profund față de muncă. Legea de aur a pionieriei este legea de aur a inventatorilor de orice vîrstă: astăzi mai bine decît ieri, mîine mai bine decît astăzi. Iar spiritul inventiv constituie una din trăsăturile cele mai de seamă ale pionierilor.

Cu seriozitatea și modestia omului care se dedică științei și tehnicii, academicianul Remus Răduleț a vorbit minitehnicienilor despre tehnică și factorii ei de progres — invențiile și inovațiile —, despre rolul cercetării și descoperirii științifice în dezvoltarea științei, despre corelația celor două mari domenii de activitate ale civilizației contemporane, despre alesele trăsături morale care trebuie să caracterizeze pe tehnician și savant.

— Tovarășe academician, vreți să ne vorbiți despre una din invențiile dumneavoastră? a întrebat Sorin Niculescu, unul dintre «inovatorii de 14 ani».

«Scuzîndu-se» că este om de știință și nu inventator, după ce i-a îndemnat pe tineri sa se deprindă cu obișnuința de a lucra uniți în colective — în afara cărora astăzi cercetarea, invenția de mare valoare pentru economia națională sînt de neconceput — savantul a descris o invenție brevetată în multe țări ale lumii, realizată sub conducerea sa de un numeros colectiv de specialiști.

*

Un moment important al consfătuirii l-a constituit sesiunea de comunicări tehnice a micilor inventatori, desfășurată în cadrul a trei secții. Participanții la secția «Construcții de mașini», condusă de Ion Giuvelcă, inginer-șef al Centrului de proiectare de autoturisme, au urmărit expunerile pionierilor Dan Urzică, Nicolae Dumitru și Ovidiu Rădulescu, de la Casa pionierilor din Pitești, privind îmbunătățirea sistemului de aprindere a motorului de cart și pe cele ale elevilor Școlii generale de 10 ani nr. 3 din Cîmpulung-Muscel, Sorin Nicolescu și Ion Șandru, care au prezentat prototipuri de carturi îmbunătățite.

Luînd cuvîntul în cadrul discuțiilor care au urmat, maistrul pensionar Ciocănea, autor a 47 de inovații, maistrul Ion Pielmuș, adjunct al șefului secției de autoutilare și maistrul Nicolae Rădulescu, realizatorul unui dispozitiv care înlocuiește în cinci ore munca a 25 de oameni pe timp de o lună, au apreciat cu căldură strădaniile colegilor mai mici și, vorbind despre munca și viața lor de muncitori exemplari, și-au mărturisit satisfacția de a se fi întîlnit cu *schimbul anului 2000*.

*

În cadrul secției «Electronică și petrolchimie», condusă de directorul Fabricii de motoare electrice din Pitești, ing. Ion Brătescu, și-au prezentat aparatele minitehnicienii Aurel Ghemeș («Avertizor de umiditate»), Viorel Dorin și Cătălin Faril («Pian electronic»), Vili Mircescu («Punte de măsurat rezistențele și capacitățile»), Marius Grigorescu («Aparat de verificat cunoștințele»).

Prilejuind un pasionant schimb de opinii, creațiile minitehnicienilor s-au bucurat de unanima apreciere a participanților la lucrările secției, polarizînd interesul delegaților întreprinderilor piteștene.

*

Foarte bine primite au fost, de asemenea, comunicările și realizările modeliștilor, în cadrul secției de modelism condusă de Petre Marica, tehnician la serviciul tehnolog-șef. Prezentarea navei autopropulsate de apărare (Costel Gagea), a navei-dragor de curățire a canalelor (Viorel Poștoacă), a aeromodelului propulsor B–1 (Marius Popescu), au declanșat discuții aprinse, pasionante, într-un limbaj colorat cu numeroase cuvinte din frumosul vocabular al constructorilor de hidro și aeronave: proră, punte, pupă, catarg, velă, foc, rîndunică, elice, fuzelaj, derivă...

În fața simpaticului robot Trivălica, vedeta expoziției județene «Minitehnicus».

ÎN VIZITĂ LA MARII MEȘTERI

«Care sînt tipurile de mașini pe care le va produce în viitor uzina?», «Dacia–1300 va participa în acest an la raliuri?», «La cîte confruntări internaționale a participat automobilul «Aro» de la Cîmpulung Muscel?», «De ce nu se echipează mașinile cu motoare Diesel, care consumă un combustibil ieftin – motorina?» «Care este avantajul frînelor cu discuri față de cele cu tambur?» «Ce perspectivă are motorul cu piston rotativ? Dar motorul electric?» — iată cîteva din întrebările cu care minitehnicienii, mînuind cu dezinvoltură un limbaj de specialitate, i-au asaltat pe constructorii de autoturisme, după ce directorul tehnic al uzinei, ing. Octavian Popa a făcut o cuprinzătoare expunere asupra scurtei dar bogatei istorii a cetății automobilului românesc. Micii inovatori și inventatori au primit răspunsuri detaliate, adevărate microprelegeri susținute cu înaltă competență de specialiștii uzinei.

S-a angajat un dialog viu, direct între tehnicienii de azi și de mîine, care se întîlneau pentru prima dată într-un larg forum al generațiilor de inovatori și inventatori.

Dialogul a continuat în timpul vizitei efectuate în uzină. Marii meșteri argeșeni au înfățișat minitehnicienilor lumea miraculoaselor prefaceri ale metalului inform în zveltele «calești» roșii,

La Secția electronică și petrol-chimie, minitehnicienii argeșeni își susțin lucrările în fața unui auditoriu competent.

▲ Și iată un moment asemănător la secția de modelism.

albastre, albe, galbene, azurii, numite «Dacia–1300». Muți de uimire și admirație la început, angajînd apoi scurte dialoguri cu meșterii uzinei — muncitori, maiștri, ingineri — pionierii au urmărit, etapă cu etapă, fluxul tehnologic al construirii autoturismelor.

La sfîrșitul vizitei, nou prilej de uimire: pe o pistă circulară cu o rază de 50 m, mașinile își probau trăinicia și stabilitatea într-un viraj continuu, la o viteză amețitoare.

— Parcă am fi la film, a exclamat un minitehnician, constructor de carturi.

— Aștia nici nu sînt șoferi, sînt cascadori, a întărit un coleg al său.

— Nici o grijă, băieți, s-a auzit calmă explicația unui «cascador», ce facem noi nu e nici pe departe periculos. Avem niște mașini grozave!

CE IDEE POARTĂ SEMNĂTURA TA?

— Participînd la prima consfătuire a celor mai tineri inventatori din județul nostru, am trăit împreună o zi de neuitat — a spus în cuvîntul său primul secretar al Comitetului județean Argeș al P.C.R., tovarășul Gheorghe Năstase. Am inaugurat azi o minunată școală de formare a viitorilor tehnicieni, pe care dorim s-o frecventeze copiii în mintea și inima cărora arde flacăra pasiunii pentru știință și tehnică. Vom instrui astfel, pentru industria românească, promoția argeșeană de tineri inventatori. Așa cum știți, pentru județul Argeș, anul 1972 este anul inițiativei, al creației și autoperfecționării. La finele anului va trebui să răspundem cu toții la întrebarea «Ce idee poartă semnătura ta?» Voi ați dat azi un prim raport, care ne îndreptățește să sperăm că în curînd veți deveni cel mai puternic detașament al cutezanței tehnice din județul nostru.

Statornica dragoste a comuniștilor argeșeni, a primului secretar pentru pionierii județului, încrederea în cei mai tineri cetățeni ai plaiurilor Meșterului Manole, avea să se confirme încă o dată, cu strălucire: pentru realizarea unei trainice punți între generațiile de inventatori, s-a luat hotărîrea ca *toate colectivele întreprinderilor argeșene să primească în rîndurile lor pe minitehnicienii inventatori și inovatori!*

Micii inventatori din Argeș au primit cu ovații noua inițiativă a Comitetului județean de partid. În numele lor, tovarășa Maria Ciobăcel, președinta Consiliului județean Argeș al Organizației pionierilor a dăruit în semn de omagiu medalia de aur «Minitehnicus — 72» oaspeților de onoare ai Consfătuirii: academicianului Remus Răduleț și primului secretar al Comitetului județean Argeș al P.C.R., tovarășului Gheorghe Năstase.

Așadar, primele două medalii de aur au fost înmînate. La cea de a V-a ediție, concursul «Minitehnicus» a luat startul de la o cotă care prilejuiește meritate satisfacții și, deopotrivă, mari exigențe.

N. STĂICULESCU

Foto: GR. PREPELIȚĂ

Mîine, viitor pilot pe avioane supersonice?

etode
UTILIZATE pentru ECONOMISIREA ME

Tovarășul Gheorghe Năstase, membru al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului județean Argeș al Partidului Comunist Român, vorbește minitehnicienilor.

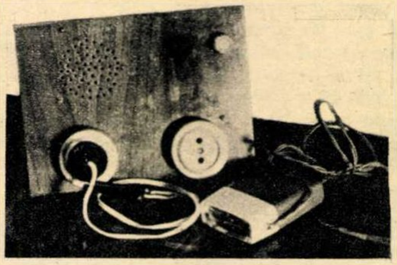

Pentru cei foarte curioși: avertizorul de umiditate conceput de elevul Aurel Ghemeș.

O demonstrație fără scheme nu e cu putință!

Fotografie de familie în incinta Uzinei de utomobile Pitești.

CONDOR VA FI PRIMUL

POVESTIRE DE TITUS VÂJEU

Orice ar spune Matei, Saturn nu are nici o șansă. Nici una, înțelegeți? Dacă nu, vă rog să mă credeți pe cuvînt. Sînt sigur că va cîștiga Condor. Ieri i-am văzut pe amîndoi în curtea școlii. În mulțimea de porumbei aflați în grija clasei noastre, Condor și Saturn păreau de departe cei mai puternici și mai isteți. E de-ajuns să-i strigi pe nume și ei se înalță blînd, planează pe deasupra capului, lin ca un nor, așezîndu-se apoi pe umăr. Nici nu știu cine i-a botezat astfel, dar cred că a avut mare dreptate. Cred că Dorel, care îi spune lui Tiberiu «Keppler» fiindcă are acasă o lunetă prin care privește cerul înstelat. Oricum, a nimerit bine și numele porumbeilor. Condor e pleșuv, cu aripi puternice, în timp ce Saturn are un guler alb-gri, ca un inel din platină. După-amiază va fi marea întrecere dintre ei. Dar, după cum vă spuneam, nu-mi fac mari probleme. Eu îmi leg speranțele unei reușite de Condor; îmi cunosc prea bine elevul.

Era să uit că încă nu v-am spus. Eu sînt antrenorul lui Condor. De fapt, e prea mult spus antrenor: doar nu l-am învățat eu să zboare atît de lin, ca un fulg de zăpadă. L-am învățat doar să răspundă comenzilor mele.

Matei e «profesorul» lui Saturn. Cînd i l-a încredințat tovarășa profesoară de naturale, Matei a fost nemaipomenit de bucuros. Tocmai luase-n ajun o notă mică la «cunoștințe despre natură» și era mîhnit. Nu știuse să spună cum este posibil zborul păsărilor. Era atît de încurcat încît nu mai putea scoate nici un cuvînt. Sanda, colega sa de bancă i-a «suflat» că păsările zboară ca avioanele, cu un fel de motor pe care îl poartă în pene. Că se aprovizionează cu combustibil și că de aceea sînt așa multe păsări în jurul stațiilor de benzină. Sanda încerca să se răzbune însă pe faptul că în recreație Matei o trăsese de codițe în loc să-și repete lecția, însă el a înțeles acest lucru și a tăcut. Așadar, cînd Saturn i-a fost dat în grijă, Matei a fost foarte bucuros. Era atît de bucuros încît mi-a spus că în curînd porumbelul lui îl va întrece pe Condor. Am rîs încetișor și, ca să nu vadă și să se simtă jignit, m-am prefăcut că îmi leg sub bărbie cravata.

Oricum însă, după-amiază se va vedea că Saturn e mai slab. Condor are aripi puternice, e un excelent voiajor. În vacanța de vară, cînd am fost cu ceilalți copii în excursie la Timișoara, l-am luat cu mine. I-am dat drumul din parcul orașului, fără să mă tem că se va rătăci cumva. Știam că se va întoarce la București. Și, într-adevăr, noi am vizitat apoi Aradul, am fost și pe la Oradea, iar cînd ne-am întors acasă portarul școlii ne-a vestit că se întorsese și Condor, cu două zile înaintea noastră. Văzuse că-l luasem cu noi, dar nu știa de ce. Mai crezuse că pe drum porumbelul fusese neascultător și că îl expediasem la plimbare. I-am explicat lui moș Alexe că de fapt călătoria aceasta fusese pentru Condor o mare încercare, la care rezistase admirabil. La vară, am să-l iau cu mine la mare. Oriunde voi pleca, eu am să-l iau pe Condor și am să-l supun unor încercări repetate. Apoi am să-i dau drumul să se ducă acolo unde vreau eu neapărat să ajungă. Unde? Aceasta e deocamdată secret. E marele meu secret personal, dar, dacă doriți, pot să vi-l și spun, fiindcă e imposibil să nu fi avut și voi un astfel de secret. Voi nu știți parcă ce se spune despre celelalte planete din sistemul nostru solar? Nu știți ce se spune despre planeta Venus, de exemplu? Că ar fi nelocuită, că acolo viața s-ar fi stins, că n-ar fi existat niciodată. După părerea mea o astfel de teorie e falsă. Așa cred eu, și nu numai eu, ci și Tiberiu. Cum, care Tiberiu? Astronomul Keppler. V-am spus doar cum l-a botezat Dorel. De altfel el mi-a vorbit într-o seară despre Venus. Eram la el pe terasă și priveam prin lunetă. Luceafărul era undeva în apropiere și totuși era la milioane de kilometri distanță. Dar atunci l-am simțit viu, viu și prietenos. Era o planetă, ca să zic așa, omenească. Cum e pămîntul, desigur. Eu nu sînt savant, fărăndoială și nici nu mă pot bate cu ideile savanților. Dar ei n-au văzut probabil niciodată lucirile acelea ale Luceafărului și nu i-au simțit respirația.

Atunci, pe terasă eu am simțit însă toate acestea. Stăteam fascinat, afară era cald și deodată mi s-a părut că aud un clinchet de clopoțel. Acolo, nu aici, pe pămînt. Și dintr-o dată am început să cred că există și acolo copii. Ca mine, ca Tiberiu, ca Dorel. Că există profesori ca tovarășul comandant sau ca tovarășa profesoară de naturale. Că există și acolo porumbei ca Saturn și Condor.

Cîteodată simt un mare necaz pe savanții care nu vor să trimită o rachetă spre Venus. Sînt așa de convinși că ar fi în zadar încît nici nu aduc vorba despre o astfel de operație cosmică. Ce, parcă eu nu citesc ziarele tatii. N-am văzut scris nimic despre asta. Dacă aș avea o rachetă, oricît de mică, dar se-nțelege de la sine că n-am!! Il am în schimb pe Condor. Pe Condor, porumbelul puternic, cu ochii mari, înțelegători și blînzi. Dacă îi spun; «Condor, zboară pînă la pompa de apă și întoarce-te!», Condor zboară pînă la pompa de apă și se întoarce. Dacă îi spun: «Condor, zboară pînă la cantina păsărelelor!», el face întocmai și se întoarce pe umărul meu, unde rămîne, cum vă spuneam, ca un șoim de vînătoare, așteptînd ascultător ordine noi.

Zilnic îl pregătesc cu astfel de minuni și într-o zi va zbura spre Luceafăr. În ceea ce privește distanța ce urmează să o străbată, sînt sigur că totul va decurge normal. V-am spus doar că s-a întors din prima încercare tocmai de la Timișoara. Important e însă altceva: Să-și recunoască ținta. Vreau să-l trimit spre Venus și n-am nici cel mai mic interes să nimerească pe o altă planetă. Știu că e foarte greu, mai ales că deocamdată reperul cel mai îndepărtat pe care îl recunoaște este linia de tramvai. Dar mai știu că, bun și înțelept cum este, puternic și înțelegător, va pleca într-o zi spre ținta pe care i-o voi spune cu glasul plin de emoție: «Planeta Venus, Condor! Zbor necontenit și întoarcere!», iar el va pleca, neostenit călător, purtînd la gît într-o casetă mică, de aluminiu, mesajul scris cu însemnele alfabetului Morse, pe care noi, elevii clasei a III-a B, de la Școala 154 îl adresăm școlarilor de pe Venus. De text va avea grijă Vlad, «poetul clasei», cum îl numim noi toți pe băiatul cu ochelari din prima bancă.

Dar, deocamdată mă pregătesc pentru întrecerea de după-amiază. Condor și Saturn vor trebui să meargă pînă la colțul străzii, acolo unde vedeți chioșcul de ziare și să se întoarcă lîngă mine și lîngă Matei. Cel ce se va întoarce primul, după ce va fi urmat traseul impus, va fi cîștigătorul.

Eu îmi leg speranțele de Condor. Trebuie să cîștige, îl așteaptă doar încercări și mai grele. Un drum greu, pe care dacă chiar el nu va reuși să-l străbată, cîndva tot va fi străbătut de un porumbel de pe planeta Pămînt.

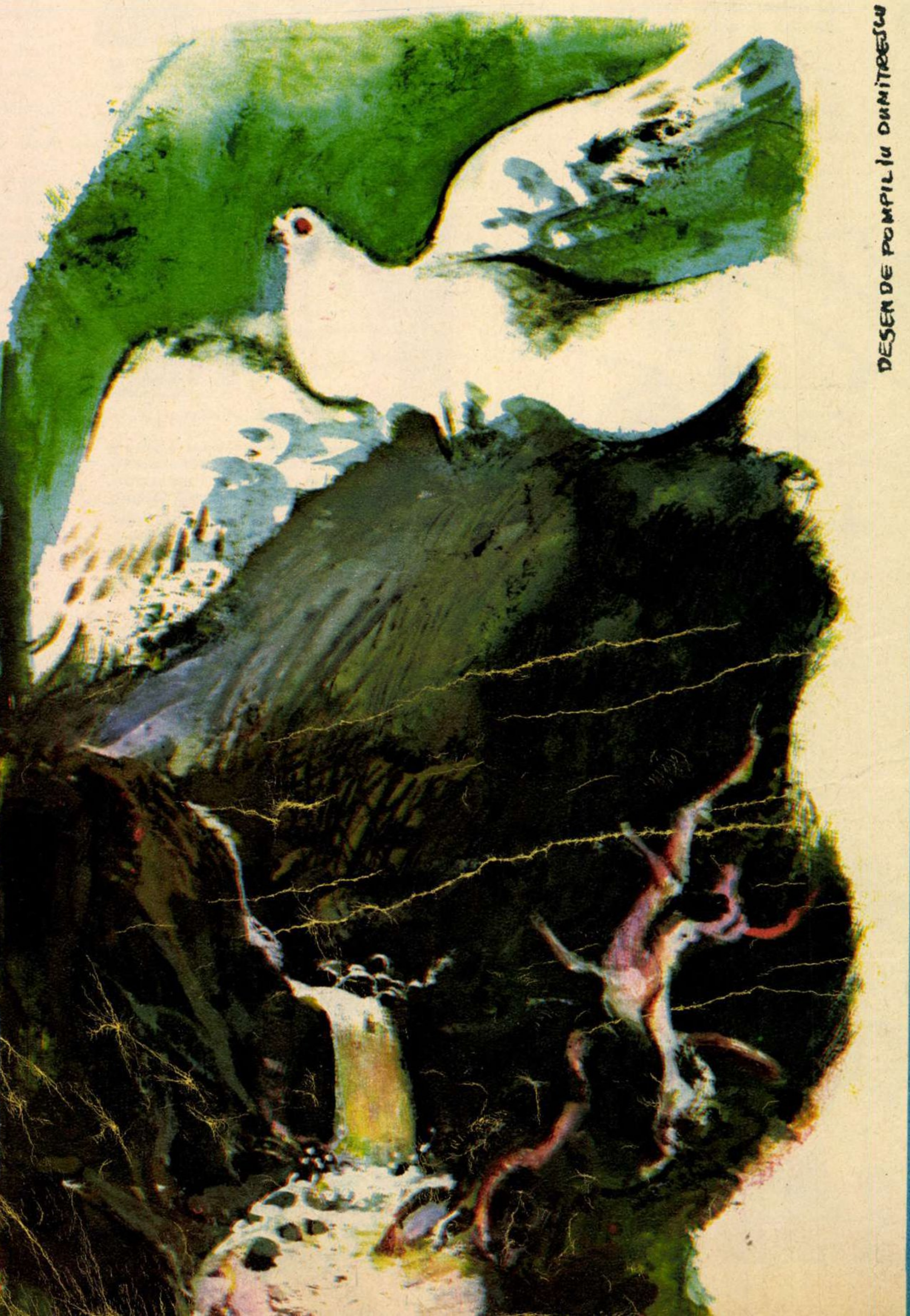

DESEN DE POMPILIU DUMITRESCU

LIVIU CĂLIN

Acuarelă

Cocorii pe cerul fulgerat de creste,
Merii își leagănă miresmele rotunde,
Cîmpul aruncă veștile cîntînd
Și spicele, vezi, tremură oriunde,

În borangic țesut cu răsuflarea țării,
De care veacul vorbește prima oară.
Catargul alb vrăjit în țărmul mării
Își murmură simțirea ca lemnul de vioară.

Azi

Acum, da, acum
Ora mea, a tuturor
Înseamnă timpul urcat în scară
cu clipa
pînă unde schele de metal
aprind Casiopei și Andromade.
Respirația pămîntului în firul de iarbă
e lumina gîndului nostru
cu raze verticale.
Spicele cresc, pădurile cresc,
apele au învățat să tacă
atunci cînd dihorii le-au sfătuit
să-și iasă din matcă.
Cerul nu mai are nimic de spus,
minunile i le răsucim acrobatic pe deget
Și pentru toate am uitat cuvîntul
să preget
din ziua cînd milioane de mîini
s-au întîlnit ca istoria să îmbrace
hainele ei de atlaz.

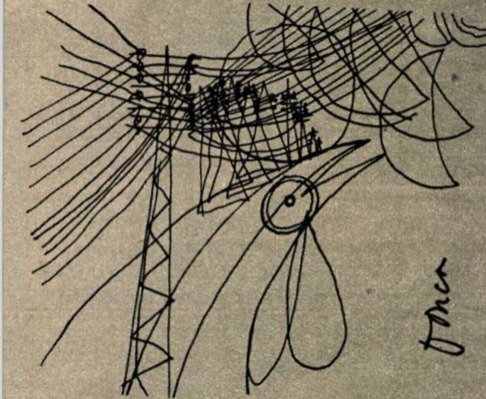

MIRCEA MICU

De țară

Cînd te rostim, silabe de nădejde,
s-aud în pragul tău colindători
slăvind cu glasuri tinere și pure
pămîntul tău cu grîne și cu flori.
Ne-aduni ca într-o albă sărbătoare,
un soare blînd în ochii noștri ești
și pîinea ești și vinul care curge
din cîmpuri și podgorii românești.
În limpezite zări ni se arată
slăvitu-ți chip prin anii care vin
și tinerețea noastră se adună
în tinerețea ta ca-ntr-un destin.

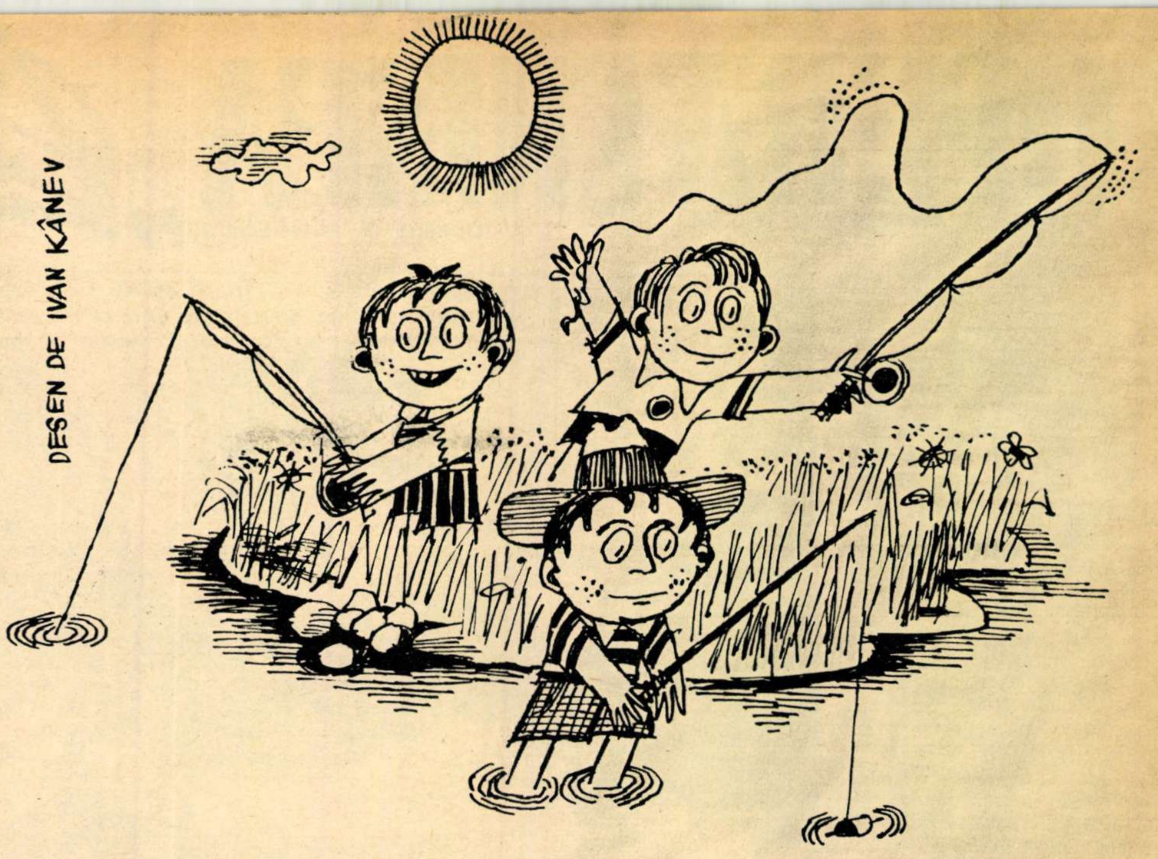

DESEN DE IVAN KÂNEV

LA SALCIA STRÎMBĂ

Schiță de ION MOCA

Apa lacului mai stătea încă în nemișcare și somn, înfășurată pe margini în pînza cea verde de mătasea broaștei, iar soarele părea să fi răsărit doar pe jumătate, dincolo de pîlcul de pădure dinspre moară. Pe cărarea ascunsă printre tufișuri ude de rouă, mergeam cu undițele pe umăr și pantalonii suflecați pînă spre genunchi, cei trei vecini și prieteni: Alecu, Viorel și cu mine. Unii ne spuneau uneori în glumă «cei trei mușchetari». Mituș era bolnav de amigdalită. Așadar, cu picioarele tîrș-tîrș prin iarba udă, ocoleam lacul spre o salcie bătrînă, care era poreclită de noi «salcia strîmbă». Aici se prindea pește destul de bine, întrucît apa era chiar mai adîncă decît la «salcia pitică», unde pescuiau cei dintr-a șaptea. Mergînd spre salcia noastră îmi arunc privirea în dreapta către un mușuroi de furnici și zăresc un fluture pictat în albastru și alb ce stătea nemișcat pe o tufă de Traista ciobanului. Probabil că mai visa încă... Dormea cu siguranță pentru că, apropiindu-mi mîna de el, nici nu se sinchisea. Văzîndu-mi gestul, Alecu îmi spuse să-l las, că i se scutură polenul și-i păcat, că tare-i frumos! Spre bucuria amîndurora, fluturașul meu și-a luat zborul către salcia pitică, poate să le vestească celor de acolo venirea noastră. Dar iată că salcia strîmbă este aproape și-și mișcă voioasă frunzele, spunîndu-ne de bunăseamă, bună-dimineața! Undițe de trestie nu aveam decît eu și Alecu. Dacă te uitai la undița lui Viorel, mureai de rîs nu alta. O scîndură prelungită cu o nuia de alun, iar în loc de plută avea o bucată de papură. Cînd am coborît la marginea apei, ca un făcut parcă, au început și broaștele cu orăcăitul lor nesuferit. Rar se mai putea vedea cîte un pește scoțînd capul deasupra apei. Nu ca să respire, ci ca să mai vadă lumea. Ne era teamă că o să găsim peștii dormind. Deși Alecu îmi povestise odată, că chiar dacă dorm, peștii simt mirosul rîmei și vin imediat. El n-a știut să-mi spună dacă vin numai somnoroșii care nu știu ce-i cu ei decît atunci cînd sînt în traistă, sau vin la rîmă treji de-a binelea. Noi voiam ca atunci cînd soarele o să fie deasupra capului să plecăm acasă cu pește mai mult și mai mare decît cei de la salcia pitică. Cam la o azvîrlitură de praștie, în dreapta noastră se vedeau ai lui «Sprînceană», cu cele patru bețe înfipte în mal. Sculați pesemne cu noaptea în cap, parcă-i văd umblînd bezmetici, strigîndu-se pe la garduri unul pe altul în lătratul cîinilor. Plutele noastre stau încă nemișcate, semn că peștii nu au chef de mîncare. Or fi la gimnastica de înviorare. Deodată, în fața noastră, la vreo douăzeci de metri, cade o piatră în apă. Clipocitul ei ne-a mai trezit puțin. Uitîndu-mă spre salcia pitică, zăresc pe cineva, făcîndu-ne semn de bun venit. Era probabil Toma, pentru că numai el putea să arunce o piatră pînă la noi. C-avea o praștie! Între timp, pluta de papură a lui Viorel se și mișcase și primul musafir odihnea în groapa cu apă din dreapta pescarului norocos. Încet-încet peștii veneau la mîncare unul cîte unul. Cînd soarele era sus și umbra bățului măsura doar jumătate din lungimea lui, Alecu se duse la moș Ilie, un unchi de-al lui din marginea satului, să aducă niște mere, care să ne mai potolească atît foamea cît și setea, lăsînd undița în grija noastră. Cînd a venit numai cu un buzunar de mere, am rămas puțin cam nedumeriți. Ne-a explicat însă că le-a dat cîteva și celor de la salcia pitică. «E oare pe măsura noastră să avem niște adversari lihniți de foame?» glumi el. Din timp în timp puteai vedea zburînd în fața noastră prin văzduh o umbră mică, sclipitoare, alungită și jucăușă, într-o ultimă călătorie către o adresă necunoscută. Cînd, în sfîrșit, am plecat către casă, cu prada zbătîndu-se în trăistile noastre și dorința vie de a ne confrunta cu «clanul lui Sprînceană», inima ne era plină de bucuria izbînzii.

Văzîndu-ne venind, aceștia și-au strîns și ei catrafusele, arătîndu-ne apoi unii altora rezultatele îndemînării și norocului din dimineața aceea. Aceste rezultate nu erau nici prea-prea, nici foarte-foarte. Cam toți o apă și un pămînt. Toma parcă avea un exemplar mai de soi. Dar în vînzoleala noastră — «Ia să văd, măi Sprînceană, tu cu ce te lauzi», «Dar tu, măi Viorele»? acesta din urmă cade în apă cu tot calabalîcul. Era un mal înalt, de vreo doi metri, acoperit pînă la margine de o iarbă deasă care i-a furat piciorul. De înecat nu ne era teamă că se îneacă. Viorel trecea drept un bun înotător, iar hainele de pe el erau destul de ușoare. Ieșind la mal, a constatat că lacul și-a luat înapoi peștii, iar pe deasupra și sculele de pescărie. Viorel era puțin speriat, dar și foarte necăjit. Toma a propus atunci să-i dăm toți cîte un pește ca să-și refacă agoniseala, el însuși dîndu-i exemplarul acela frumos de care vorbeam. Și după o asemenea baie, e drept cam nedorită, Viorel pleca acasă cu cea mai bogată pradă. Și cînd te gîndești cu ce undiță a venit.

OPERAȚIUNEA „Baraj”

12

Scenariu: C. ANTON și O. ZOTTA **Desene: V. MIHĂESCU**

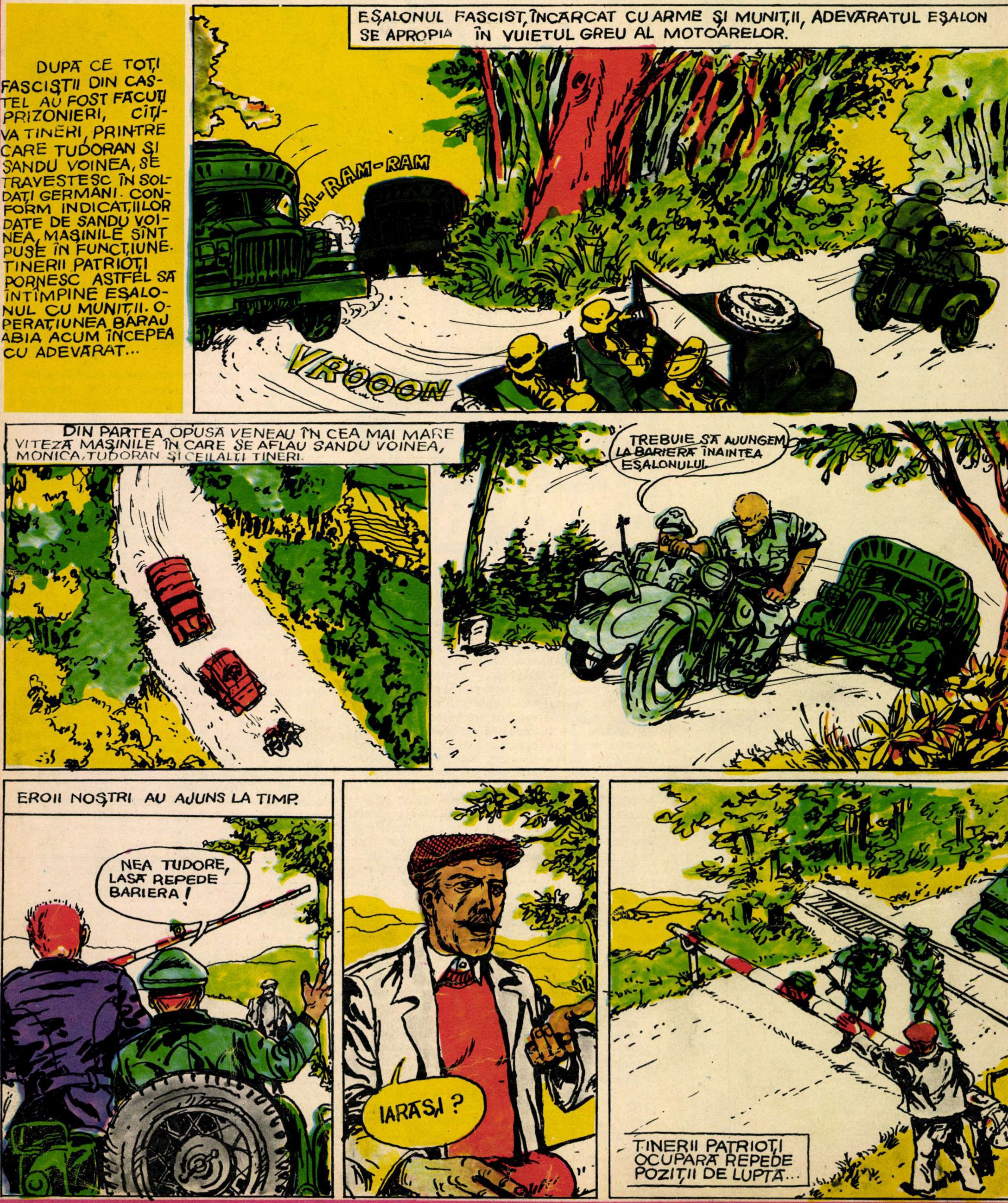
DUPĂ CE TOȚI FASCIȘTII DIN CASTEL AU FOST FĂCUȚI PRIZONIERI, CÎȚIVA TINERI, PRINTRE CARE TUDORAN ȘI SANDU VOINEA, SE TRAVESTESC ÎN SOLDAȚI GERMANI. CONFORM INDICAȚIILOR DATE DE SANDU VOINEA, MAȘINILE SÎNT PUSE ÎN FUNCȚIUNE. TINERII PATRIOȚI PORNESC ASTFEL SĂ ÎNTÎMPINE EȘALONUL CU MUNIȚII. OPERAȚIUNEA BARAJ ABIA ACUM ÎNCEPEA CU ADEVĂRAT...
EȘALONUL FASCIST, ÎNCĂRCAT CU ARME ȘI MUNIȚII, ADEVĂRATUL EȘALON SE APROPIA ÎN VUIETUL GREU AL MOTOARELOR.
AM-RAM-RAM
VROOOON
DIN PARTEA OPUSĂ VENEAU ÎN CEA MAI MARE VITEZĂ MAȘINILE ÎN CARE SE AFLAU SANDU VOINEA, MONICA, TUDORAN ȘI CEILALȚI TINERI.
TREBUIE SĂ AJUNGEM LA BARIERĂ ÎNAINTEA EȘALONULUI.
EROII NOȘTRI AU AJUNS LA TIMP.
NEA TUDORE, LASĂ REPEDE BARIERA!
IARĂȘI ?
TINERII PATRIOȚI OCUPARĂ REPEDE POZIȚII DE LUPTĂ...

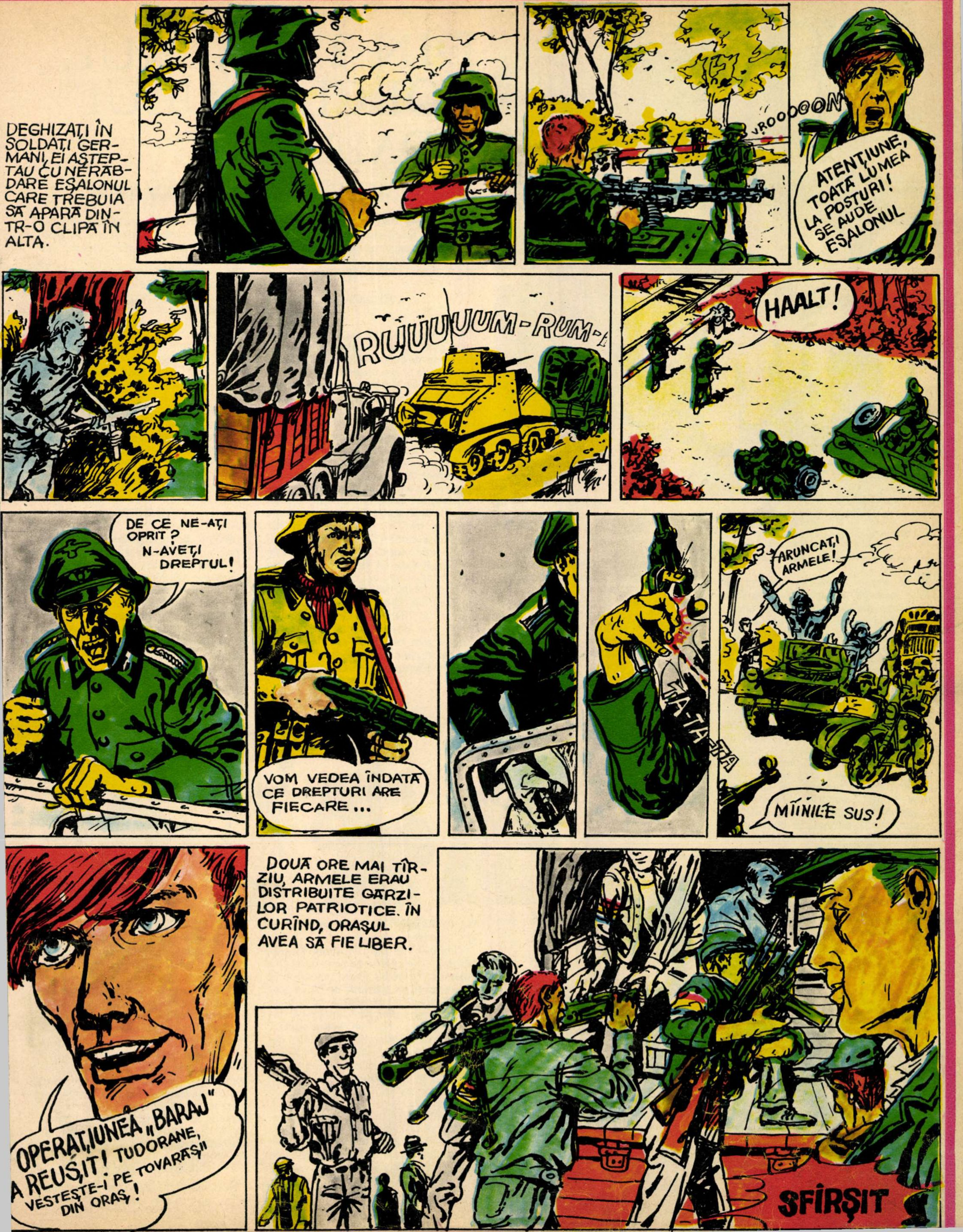
DEGHIZAȚI ÎN SOLDAȚI GERMANI, EI AȘTEPTAU CU NERĂBDARE EȘALONUL CARE TREBUIA SĂ APARĂ DINTR-O CLIPĂ ÎN ALTA.
VROOOOOON
ATENȚIUNE, TOATĂ LUMEA LA POSTURI! SE AUDE EȘALONUL
RUÜÜUUM-RUM-
HAALT!
DE CE NE-AȚI OPRIT? N-AVEȚI DREPTUL!
VOM VEDEA ÎNDATĂ CE DREPTURI ARE FIECARE...
TA-TA-TA
ARUNCAȚI ARMELE!
MÎINILE SUS!
DOUĂ ORE MAI TÎRZIU, ARMELE ERAU DISTRIBUITE GĂRZILOR PATRIOTICE. ÎN CURÎND, ORAȘUL AVEA SĂ FIE LIBER.
OPERAȚIUNEA „BARAJ" A REUȘIT! TUDORANE, VESTEȘTE-I PE TOVARĂȘII DIN ORAȘ!
SFÎRȘIT

DIN TEZAURUL FOLCLORULUI ROMÂNESC

OBICEIURI DE PRIMĂVARĂ

Sărbătoarea «plugarului» în comuna Căciulata, județul Brașov.

Din timpuri străvechi, oamenii satelor noastre au întîmpinat sosirea fiecăruia dintre anotimpurile anului cu serbări populare de o neasemuită frumusețe, serbări menite să marcheze fie începutul unei noi etape de muncă, fie încheierea alteia dar, totdeauna, cinstind minunatele calități cu care este înzestrat țăranul român — hărnicia, înțelepciunea, îndemînarea.

În jurul anumitor date din an, fantezia veșnic vie a poporului a creat obiceiuri care, de-a lungul vremii, au intrat în tradiție, perpetuîndu-se necontenit. Ele reprezintă, de fapt, chintesența celor mai caracteristice aspecte ale vieții materiale și spirituale de-a lungul veacurilor. Frumusețea inegalabilă, trăinicia lor rezidă din faptul că, la pitoreasca desfășurare a unui obicei, regizori și artiști sînt toți membrii colectivității din așezarea respectivă.

Originea multora dintre obiceiurile populare conservate pînă în zilele noastre se pierde în negura vremii. Pe parcurs, ele au suferit unele schimbări funcționale. Dintre acestea, obiceiurile legate de **sosirea primăverii** ocupă un loc important, marcînd trecerea spre o nouă etapă de activitate în îndeletnicirile principale ale poporului nostru, exprimînd în același timp bucuria în fața reînnoirii naturii. **Împodobirea gospodăriilor,** la date calendaristice bine definite, periodic și zonal, cu diverse plante (fag, mesteacăn, stejar, salcie, tei, arminden) reprezintă o celebrare a sosirii primăverii, un semn de prosperitate pentru oameni și pentru succesul în activitatea lor.

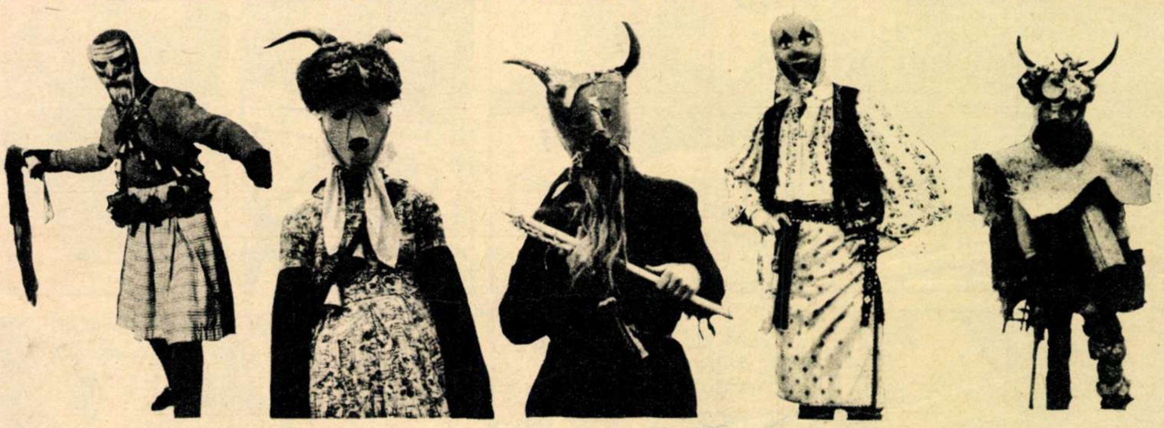

Cîteva costume de «cuci» din comuna Brănești, județul Ilfov.

«TÎNJAUA»

Unele dintre obiceiurile de primăvară sînt legate de **munca omului,** în special de cele două ocupații majore: agricultura și creșterea vitelor.

Un frumos și pitoresc obicei de primăvară — «Plugarul» este cunoscut în diferite zone ale țării sub diverse denumiri: **«tînjaua»**, **«udătoriu»**, **«crai nou»** etc. După specificul locurilor unde se serbează, acest obicei cunoaște forme de desfășurare variate. Indiferent de variantele locale, rămîne drept element esențial **sărbătorirea săteanului care, în acel an, a ieșit cel dintîi la arat.** Obiceiul constituie astfel un mod de manifestare a cinstei pe care colectivitatea o acordă hărniciei — una dintre calitățile importante cu care trebuie să fie înzestrat un bun gospodar. În multe locuri, obiceiul se desfășoară la dată fixă, spre sfîrșitul lunii aprilie. După ce un sfat al bărbaților și flăcăilor din sat stabilește, prin dovezi și martori oculari, care a fost cel dintîi plugar la arat, în acel an, la casa celui care va fi sărbătorit se pregătesc bucate alese pentru cinstirea alaiului ce participă la desfășurarea obiceiului.

Tineri — îmbrăcați în straie de sărbătoare — fie călare, fie pe jos, purtînd steaguri, zurgălăi, juguri împodobite cu panglici multicolore de hîrtie sau crengi verzi, se îndreaptă spre casa sărbătoritului. Gazda îi întîmpină îmbiindu-i cu bucate minuțios pregătite. Alaiul este condus de unul dintre cei mai harnici gospodari, care, în unele locuri, poartă un bici cu care pocnește din cînd în cînd. Deseori, în mijlocul alaiului ce se îndreaptă spre rîul din apropierea satului este purtat, pe o grapă, cel sărbătorit. Dacă acesta reușește să se desprindă din grup și să ajungă mai repede la apă, este scutit de a mai plăti cinstea de la petrecerea ce încheie obiceiul. Aceasta se întîmplă însă foarte rar, fiindcă sărbătoritul este păzit cu străşnicie de cîțiva tineri (în satele maramureșene numiți «fugăi») foarte sprinteni, gata să-l readucă la cea mai mică încercare de evadare. Înainte de a se ajunge la rîu, grupul de participanți se îndreaptă spre ogorul arat de cel dintîi plugar și, după ce îl înconjoară, se îndreaptă spre apă. Aici, cel sărbătorit este spălat pe față în mod festiv, în unele locuri chiar de către cel mai bătrîn om din sat, sau uneori este... aruncat în rîu! În încheiere urmează petrecerea.

De ziua «plugarului» tinerii satului îmbracă frumoasele costume ale portului popular.

Așa cum a fost prezentat aici, obiceiul constituie, în linii mari, varianta maramureșană. El continuă să se desfășoare în multe din satele noastre, perpetuînd o tradiție cu adînci semnificații în trecut, azi fiind un mijloc de manifestare a bucuriei și cinstei ce se acordă celor harnici.

«SÎMBRA»

Alături de agricultură, o ocupație importantă a țăranului român din cele mai vechi timpuri a fost creșterea animalelor. Și în legătură cu această ocupație se desfășoară o serie de obiceiuri, pentru a marca începutul activității sub bune auspicii.

Un vechi obicei legat de păstorit se desfășoară tot la sfîrșit de aprilie, înaintea plecării oilor la munte — etapă importantă în viața economică pastorală. Înaintea acestei date se stabilesc **păcurarii** (păstorii), care vor sta la munte pînă în toamnă, pînă către sfîrșitul lui octombrie. Tot atunci se hotărăște locul unde va fi așezată strunga și stîna. În ajunul sărbătorii, încep pregătirile pentru «însîmbrarea oilor», cînd acestea se introduc în strunga mare pentru a se stabili cît lapte dau. În apropierea strungii se înfige un arminden verde, semn de primăvară și de prosperitate. Femeile în haine de sărbătoare aduc coșuri cu bucate. Fiecare familie își așterne masa cu cele pregătite, iar oamenii se cinstesc între ei urîndu-și sănătate și spor. Urmează apoi un adevărat spectacol cu cîntece și jocuri.

«STRIGĂRILE»

Nenumărate sînt obiceiurile prin care și tineretul satelor noastre își exprimă

Măști de «cuci» din comuna Brănești, județul Ilfov.

«Cel dintîi plugar» din comuna Pîrău, județul Brașov.

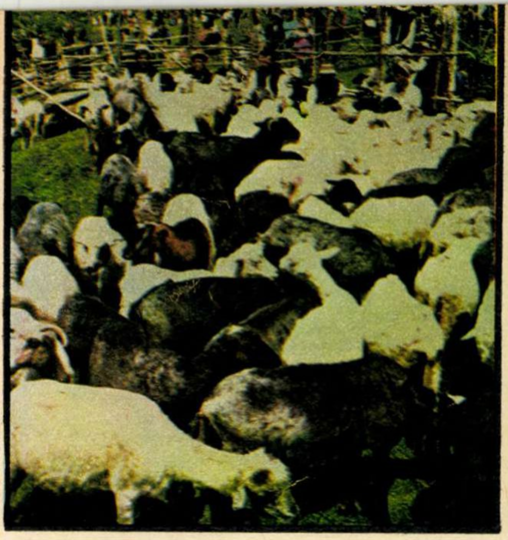

«Însîmbrarea oilor» într-un sat maramureșan.

●

DRAGI CITITORI, ASEMENEA OBICEIURI FOLCLORICE, SAU ALTELE ÎNTÎLNITE PRIN PĂRȚILE VOASTRE, POT FI ÎNFĂȚIȘATE DE VOI — ALĂTURI DE ALTE *BUCURII ALE PRIMĂVERII* — ÎN LIMBAJUL FREMĂTĂTOR AL CULORII, ÎN CADRUL MARELUI NOSTRU CONCURS INTERNAȚIONAL DE DESENE, ORGANIZAT ÎN COLABORARE CU UNICEF.

●

REGULAMENTUL CONCURSULUI A APĂRUT ÎN NR.9 A.C. DESENELE SE PRIMESC LA REDACȚIE PÎNĂ LA DATA DE 1 IUNIE A.C. FRUMOASE ȘI NUMEROASE PREMII.

SUCCES TUTUROR!

●

bucuria pentru reînnoirea naturii. Avînd, în trecut, vechi semnificații, aceste obiceiuri reprezintă astăzi forme de spectacol la care este antrenată, uneori, întreaga colectivitate. În multe sate există obiceiul care se menține și azi al «**strigării peste sat**». La acest obicei participă numai flăcăi. Pe dealurile înconjurătoare ale satului ei aprind focuri sau roți pe care apoi le rostogolesc. Grupurile de flăcăi se împart și, de pe un deal pe altul se poartă un dialog viu în care sînt comentate în spirit critic, de multe ori cu o satiră ascuțită, unele întîmplări din sat, în mod deosebit cele legate de viața tineretului. Sînt ridiculizați, cu acest prilej, mai ales tinerii leneși și mofturoși și, de multe ori, lecția îndreptățită dată de colectivitate este foarte folositoare.

CARNAVALUL CUCILOR

În satele aflate de-a lungul Dunării, primăvara are loc un joc popular cu măști numit **Cuci.** Textul literar-popular al jocului s-a pierdut, în fiecare an existînd creații improvizate, în funcție de evenimentele locale petrecute în intervalul de la o primăvară la alta. Jocul cucilor este alcătuit din trei părți distincte. În prima parte intră în joc «**cucoaicele**» (bărbați travestiți în femei» purtînd zurgălăi la picioare, la brîu și pe piept. În după-amiaza aceleiași zile, se desfășoară a doua parte a jocului la care participă și alte categorii de mascați. Printre ei, un loc deosebit îl ocupă cei ce poartă «**chipuri**». Acestea sînt, de fapt, niște măști înalte de 1,75 m pe care le pot purta numai tinerii. Toate podoabele de pe capul jucătorului (flori de hîrtie, panglicuțe, mărgele, ciucuri și oglinzi) trebuie ținute într-un echilibru perfect. Fiind copleșiți de greutatea măștilor, acești cuci nu fac exchibiții coregrafice, ci doar defilează prin fața publicului.

Are loc apoi un nou spectacol la care ceata de jucători antrenează întreaga colectivitate.

«JUNII» DIN SCHEII BRAȘOVULUI

Un obicei remarcabil prin ineditul lui era acela de Scheii Brașovului și care poartă numele de «juni». Așa cum arată și denumirea, e vorba de un obicei exclusiv feciorese, cuprinzînd un număr de participanți variabil , de la 40—50 de feciori pînă la 17—20, avînd în fruntea lor un «**vătaf**», ajutat de un «**armaș**» și un «**sutaș**», care ținea socotelile cetei. Junii erau îmbrăcați în costume de sărbătoare, cu pălării împodobite cu flori (ruje), iar cei trei șefi purtînd la pălării cocarde și în mîini buzdugane — semn distinctiv al puterii lor.

Împărțiți în cete, ei mergeau la casele celor cunoscuți, unde erau primiți cu ospitalitate. Apoi plecau la iarbă verde cu tot satul încingînd hora și întrecîndu-se în aruncarea buzduganului. A treia zi a sărbătorii junilor, flăcăii participau la «parada junilor». Junii plecau călări la un loc anumit «între chetri» însoțiți de alți 200—300 de călăreți, care erau împărțiți în cete, după cartierele unde locuiau: **tocilarii** — din cartierul de tocile, **roșiorii** și **albii** care constituiau grupurile cele mai pitorești și **căciularii** — purtători ai unor căciuli negre cu **ruje** (floare). Junii adevărați, numiți «cei tineri», mergeau în frunte, îmbrăcați numai în laibăre, indiferent de vreme. Ajunși la locul numit de ei «între chetri» călăreții plăteau o vamă și se împrăștiau pe coasta din împrejurimi unde se încingea petrecerea.

A doua zi avea loc «aruncarea la țol» a fiecărui tînăr, adică aruncarea și prinderea, de trei ori succesiv, într-o cergă. Urma apoi un ceremonial hazliu, în care vătaful legat de o scară era purtat pe ulițe într-un simulacru de înmormîntare și dezlegat numai după ce promitea o cantitate de băutură. O ultimă petrecere încheia serbarea. Obiceiul nu a dispărut, căci în cadrul unor elemente se manifestă tendința de încadrare în noile forme de viață, proces întîlnit și în cadrul altor obiceiuri tradiționale.

Iată, pe scurt, doar cîteva dintre pitoreștile obiceiuri cu care oamenii satelor întîmpină primăvara. Ele sînt semnificative fie pentru satele din întreaga țară, fie doar pentru unele zone, și se încadrează organic în întregul nostru tezaur de obiceiuri de o mare bogăție și frumusețe, îmbogățindu-și conținutul cu noi elemente de viață contemporană.

GERMINA COMANICI,
cercetător științific,
institutul de etnografie
și folclor

Măsurișul laptelui la Simbra

«Primăvara în livadă», de *Mihai A. Cornel*, clasa a VI-a, Brăila. Desen sosit la marele concurs de desene «Bucuriile primăverii».

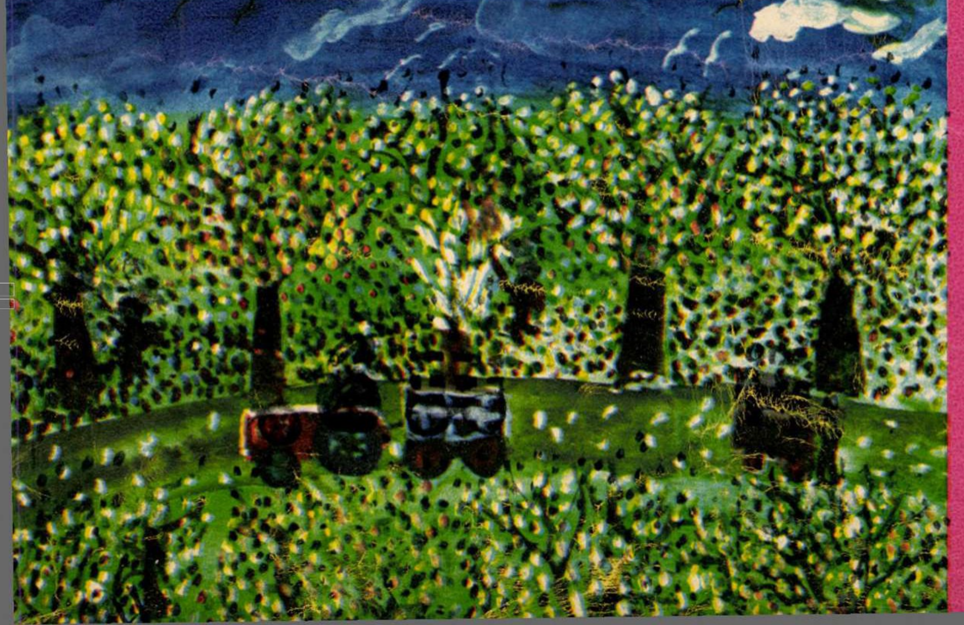

Aspect de la tradiționalul prînz al sîmbrei.

„TEMERARII”

JURNAL DE BORD AL ECHIPAJULUI DE LA ŞCOALA GENERALĂ DIN PLOPŞOR

Judeţul Gorj

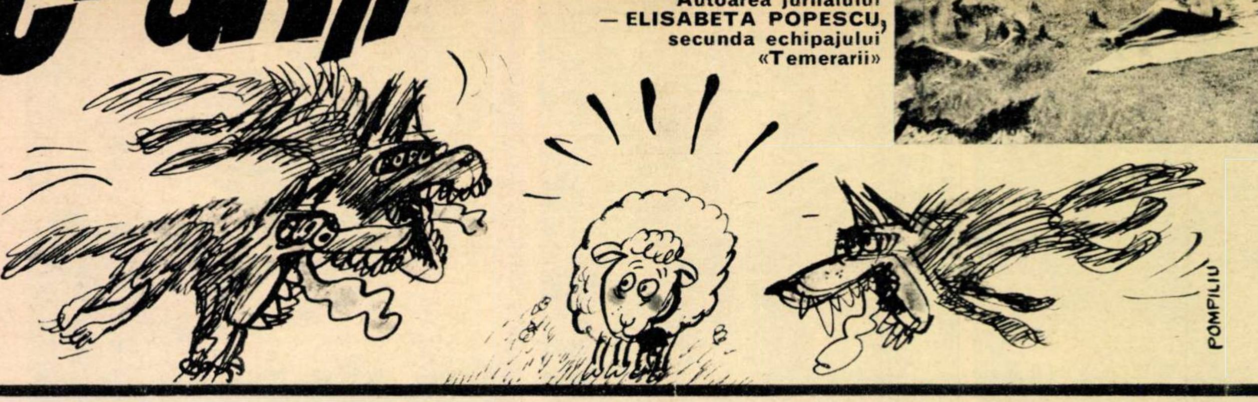

Autoarea jurnalului — ELISABETA POPESCU, secunda echipajului «Temerarii»

7 AUGUST 1971 — Credeam că astăzi tovarăşul comandant al expediţiei o să-mi ceară jurnalul de bord să-l citească, dar n-a făcut-o. Oare de ce? Nu l-o fi interesînd ce scriu? Eu aş fi vrut să se uite prin jurnal, pentru că voiam să mă conving dacă am scris bine sau nu. Dar poate că mi-l cere mîine. În după-amiaza aceasta nu mi-a mai spus să scriu ce simt eu la Rînca. N-o mai fi nevoie sau şi-o fi închipuind că am înţeles ce am de făcut? Mi-a rezervat însă timp să scriu, scutindu-mă de alte obligaţii din tabără. Aşa că am să scriu şi eu în aşa fel încît munca mea să echivaleze cu a celorlalţi colegi. Şi poate am să scriu chiar mai mult, pentru că am îndrăgit munca aceasta de consemnare a călătoriei noastre. Găsesc că e un mod foarte plăcut de a-mi consuma timpul. Nu ştiu dacă va folosi cuiva, dar chiar dacă n-ar folosi, mie îmi place.

Se spune că jurnalul va fi trimis la Bucureşti, dar eu cred că nu-i adevărat. Cred că va fi depus la «Camera pionierilor», şi acolo au să-şi vîre nasul în el toţi, fapt care nu mă încîntă deloc. Cel puţin dacă l-ar trimite la Bucureşti, pe acolo nu mă cunoaşte nimeni, aşa că privească-l cît or pofti. Dar aici, în şcoală la noi, să pună Văduva mîinile pe el? Asta nu prea îmi convine! Dacă de la Petroşani nu va fi trimis prin poştă, eu am să rup toate foile şi am să le arunc. Voi spune că am pierdut caietul. Au să mă muştruluiască, dar tot e mai bine decît să-i aud pe unii colegi prost intenţionaţi că-mi strigă frazele prin clasă.

În dimineaţa aceasta sculárea s-a făcut la ora 7 ca şi ieri. Micul dejun a fost servit tot ca şi ieri la 7,30, după spălare. Am avut la masă costiţă afumată şi dulceaţă de cireşe.

Ne-am strîns apoi în careu şi comandantul ne-a comunicat programul zilei: «Astăzi vom merge spre Dîlbanu, Paltinu, Coasta Cucii, înălţimi care se găsesc în dreapta Parîngului şi în stînga muntelui Rînca». Ne-a mai spus că trebuie să mergem la stîni, să stăm de vorbă cu oamenii, să-i întrebăm despre munca lor. Vom aduna, de asemenea, plante pentru ierbar şi vom colecta roci. Acolo unde vom observa obiecte de artă populară, să încercăm să le colectăm. De asemenea, dacă vom întîlni creaţii populare ca balade, cîntece, poezii etc. să le scriem.

Aşa că, înarmaţi cu caiete, creioane, un «Atlas de plante», o «Carte despre plante de leacuri» purtînd pe rînd rucsacul cu lămîi şi zahăr, binoclul şi aparatul de fotografiat, am pornit-o la drum. Am coborît pe o «lăsătoare» (aşa zic ciobanii la cărări) şi după vreo treizeci de minute am ajuns la stîna de pe Dîlbanu. Două băciţe tinere, păzite de un dulău fioros, trebăluiau prin stînă.

La noi e o zicală: «La tine în casă e ca la stîni». Acum îi înţeleg semnificaţia.

Stîna era formată din patru pereţi de lemn şi acoperită cu şindrilă. Interiorul fusese despărţit în două: o parte în care am văzut mai multe putini pline cu brînză, într-un colţ o cutie paralepipedică montată pe două picioare, înclinată faţă de orizontală şi terminată la capătul mai înclinat cu o parte ascuţită. Camera aceasta ni s-a spus că se numeşte «CELAR», iar cutia avea un nume ciudat: crîntă.

Mai erau aici nişte doniţe de brad în care se mulg oile şi care se numesc şiştare.

În «camera» cealaltă era un pat din patru pari înfipţi în pămînt şi cîteva scînduri pe el. Deasupra cojoace şi pături cărora băciţele le ziceau «ţoluri».

De o grindă era agăţat un lanţ, la capătul lanţului o căldare în care se frigeau cartofi în unt de oaie şi sub căldare un foc din crengi de brad care răspîndeau în jur miros de răşină şi fum cu duiumul. Tavan n-avea stîna. De ce nu i-or fi făcut oare şi tavan?că lemne erau destule. Masa pusă într-un colţ, era formată tot din pari înfipţi în pămînt şi ca faţă nişte butaci cioplíţi pe-o parte. Castroane de tablă agăţate în rafturi primitive, linguri de metal, furculiţe înşirate, de asemenea, pe nişte suporţi.

Castroanele, lingurile şi furculiţele sînt semne ale civilizaţiei pătrunsă în creier de munţi, dar de ce oare nu şi-au amenajat şi un aşezămînt mai acătării? Privind stîna, aveam senzaţia că ne aflăm cu două trei sute de ani în urmă, cînd oamenii n-aveau pretenţii de confort. Şi apoi în patul acela mic nu pot dormi de cît cel mult două persoane. Restul?...

— Restul, ne spun băciţele, dorm afară la oi, să nu le mănînce ursul.

Ne-au mai spus că ursul le făcea vizite destul de des şi în cîte o noapte era foarte încăpăţînat. Aveau de furcă cu el ore în şir, pentru că făcea el cum făcea şi fura cîte o oaie din cele mai frumoase. Însă eu n-am crezut spusele băciţelor. De pe cînd eram mică ştiam că ursul e bun, că pedepseşte pe vulpe şi pe lup care fură, că el se hrănea cu afine, miere, zmeură. Precis, băciţele au vrut doar să ne sperie. Ce n-aş fi dat să văd un urs, cu ochii lui mici şi negri, cu cele două urechiuşe mititele şi cu botişorul lui ascuţit, care, sigur, nu era capabil să mănînce oi. De ce-or fi aşa rele băciţele astea? Erau rele, cred că nu mă înşel cînd spun asta, pentru că nu ne-au servit nici cu jintiţă. Ne-au zis că n-au oprit, că n-au ştiut că le sosesc musafiri.

În jurul stînei păşteau în linişte porci, curci, raţe, gîşte...

Am urcat culmea Dîlbanului cale de 30 de minute, am coborît apoi pe o lăsătoare, spre stînga şi am ajuns pe Paltinu.

Paltinu e un munte foarte aspru. Păşunile sale sînt pe pante mult mai repezi de cum sînt cele de pe Plopu, de pe Rînca sau de pe Dîlbanu.

Se află şi el cam la sud de Păpuşa, cuprins între Dîlbanu la răsărit şi Coasta Cucii la apus. Tot la sud curge pîrîul Mohorului. Pădurile de molid ce se aştern pe văile acestor munţi par nişte şaluri unduioase.

Stîna de pe Paltinul e identică cu cea de pe Dîlbanu, numai că e construită într-o vale adîncă şi strîmtă, presărată din abundenţă cu grohotişuri, lăsate aici de veacuri de către zeul Vulcan. Pesemne că pe atunci era tînăr, jucăuş şi ştrengar. Sau cine ştie, poate că pe aici o fi trecut Sfarmă Piatră al nostru şi o fi fărîmiţat oasele uriaşului munte.

Pe versantul Paltinului ce urcă la Păpuşa, se văd în păşune sumedenie de pietricele albe presărate în pîlcuri, pîlcuri, dar cînd privim prin binoclu devin turme de mioare ce pasc liniştite iarba mătăsoasă. În preajmă dulăi lăţoşi stau de pază. Şi lîngă ei, ciobani rezemaţi în ciomege cu verigi metalice la capete. Am intrat în stînă, unde ne-a întîmpinat baciul Buzdugan din Novaci-Cernădie. Cred că numele de Buzdugan i se potriveşte de minune baciului pentru că era aşa de mare încît noi toţi la un loc nu l-am fi egalat.

Pumnii lui erau cît capetele noastre, faţa roşie, crăpînd de sănătate, părea împărţită în două de un nas respectabil şi de cele două mustăţi care plecau ca două fuioare de in spre urechi. Sub fruntea lată, deoparte şi de alta a culmii nasului, erau două lacuri simetric dispuse, egale ca mărime, ale căror ape albastre şi jucăuşe te cutremurau de frumuseţe. Pentru el, lacurile acestea de adîncime nemăsurată se numeau ochi, străjuiţi de păduri de gene şi sprîncene. Cred că era rupt şi el de undeva din munţii aceştia, sau poate că era frate bun cu ei, pentru că la început te speria, dar mai apoi ascultîndu-i cuvîntul te fermeca în aşa măsură încît aveai impresia că pădurea de molid a început o poveste de demult, poveste pe care se opreau s-o asculte izvoarele şi păsările şi toată suflarea din jur.

Ne-a vorbit şi el despre urşi, şi despre nişte lupi hrăpăreţi. Într-o noapte, pe cînd urcau turmele spre păşunile alpine, cam pe-aproape de plaiul Măgurii, au intrat lupii într-o turmă şi le-au omorît 63 de mînzări (oi cu lapte) dintre cele mai frumoase. Şi cînd ne povestea, în glasul baciului Buzdugan se simţea blîndeţe dar şi furie, iar pumnii lui prindeau parcă de gît fiarele hrăpăreţe şi le aruncau în cele prăpăstii.

Aici, la stîna de pe Paltinu, am fost serviţi cu jintiţă, un preparat din zăr rămas după ce s-a ales caşul, acrişor şi pe cît de gustos, pe atît de răcoritor.

L-am părăsit pe baciul Buzdugan cu strîngere de inimă şi i-am promis că de vom avea ocazia îi vom mai onora stîna cu prezenţa noastră. Cînd ne-a dat bineţe, în glasul lui se simţea părerea de rău a despărţirii. Pînă departe i-am şoptit în gînd la revedere, convinsă fiind că l-am văzut în carne şi oase pe baciul Moldovan din «Mioriţa».

Am trecut spre Coasta Cucii unde l-am găsit pe baciul Niculete. Acesta s-a oferit să ne vîndă un miel şi a rămas ca a doua zi pe la ora unsprezece să coboare şi să ni-l aducă în tabără la Rînca.

Se făcuse ora unu cînd ne-am îndreptat spre tabără cu inimile pline de ceva şi acest ceva ne-a menţinut o bună bucată de drum în tăcere. Ne-am trezit apoi vorbind despre toate cele ce văzusem. Vizitele la stîni ne-au făcut să uităm de «Atlasul de plante» de «Cartea despre plante de leacuri» pentru că ne-am întors în tabără doar cu un exemplar din «Potcapul călugărului», unul din «Unghia păsării» şi altul de «Măturică».

Colegii noştri Grămadă şi Mariana Popescu ne aşteptau cu o supă de ciuperci din pachete «Supco» şi o mîncare de orez cu carne. Nu mai spun cît erau de gustoase, ar fi de prisos, pentru că întîi ar trebui să vorbesc despre pofta de mîncare a tuturor în urma drumului de peste 15 km pe care l-am străbătut astăzi.

La desert ni s-a servit dulceaţă de cireşe, după care a urmat obişnuitul somn de o oră şi jumătate. După somn tovarăşul comandant ne-a condus într-o livadă unde am adunat afine şi plante pe care le vom sorta mîine dimineaţă, pînă o să vină baciul Niculete cu mielul. Cînd a început să se întunece ne-am înapoiat în tabără.

Luna răsărise mare, aurie, călcînd abia, abia printre turmele de stele ce păşteau peste bolta albastră şi adîncă.

(Va urma)

„studio 50”

(Urmare din pag. 3)

R E P O R T A J — un blitz «Ceaica» pentru grupajul fotografic **«Săptămîna primăverii»**, Cercul foto al Casei Pionierilor, Bicaz.

MENȚIUNI INDIVIDUALE — cîte un aparat fotografic «Certina»: RADU AVRAM, Brașov; TODOR MIHALINEȚ, comuna Gelu, județul Timiș; MIRCEA BÎDEA, Fetești; AUREL MĂRGĂRIT, Cîmpina; ȘTEFAN NEMECE, Vulcan, județul Hunedoara; PAUL BEJAN, Ploiești; FRANCISC ENDREFY. București; ATTILA JUHÁSZ, Vadu Crișului, județul Bihor; MIHAELA VASILESCU, Casa pionierilor, Focșani; EGYÉD GYÖZÖ, Ocland, județul Harghita.

DIPLOMA SPECIALĂ PENTRU REPORTAJ: «Pe Bricul Mircea» realizat de VASILE LETEA, ADRIAN ANTONESCU, ȘTEFAN BÎRCĂ, ION VRABIE, MARIAN BUZUBAC, MIHAIL GHEORGHE din Medgidia; **«Microșantier»** realizat de CERCUL FOTO AL ȘCOLII GENERALE DIN VLĂDENI VALE, comuna Frumușica, județul Botoșani.

S-au mai acordat 100 diplome de merit și 1 422 de diplome.

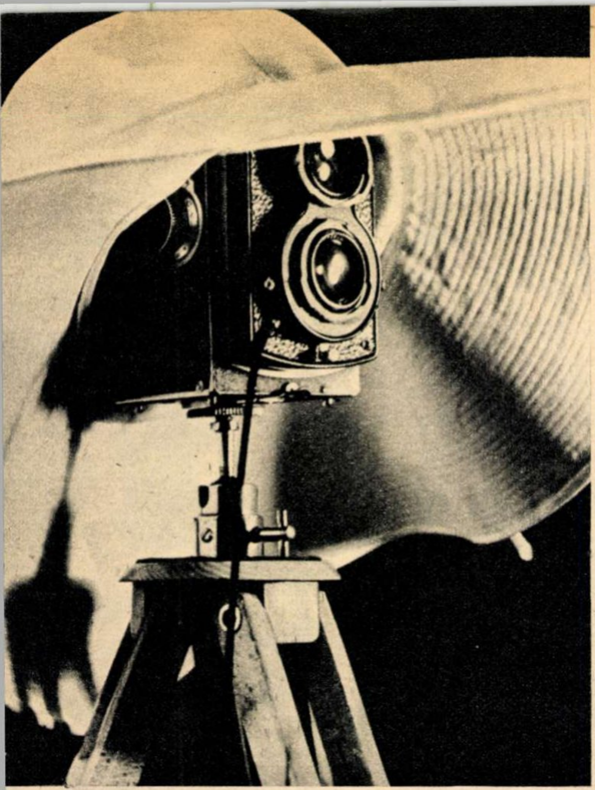

«PARASOLAR» — FOTO: CORNELIU DORIN GELEP, CRAIOVA
PREMIU PENTRU FANTEZIE

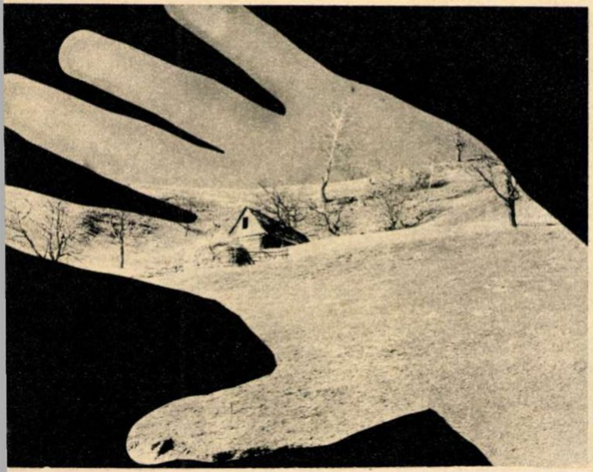

«PEISAJ» — FOTO: MARIAN FISCUTEANU, SIBIU
PREMIU PENTRU FANTEZIE

«SALT» — FOTO: ALEXANDRU MNOHOGHITNEI, BRAȘOV.
PREMIU PENTRU INSTANTANEU

«PRIVIND IN TRECUT, IUBIM PREZENTUL ȘI VIITORUL» — FOTO: DOINA VAS, FOCȘANI.
PREMIU PENTRU COMPOZIȚIE

«SUB POARTA MEDIEVALĂ» FOTO: DUMITRU TĂMAȘ, CASA PIONIERILOR, DEJ.
PREMIU PENTRU COMPOZIȚIE

«START» — FOTO: GAVRILĂ VĂLEAN, CEANU-MARE, CLUJ
PREMIU PENTRU INSTANTANEU

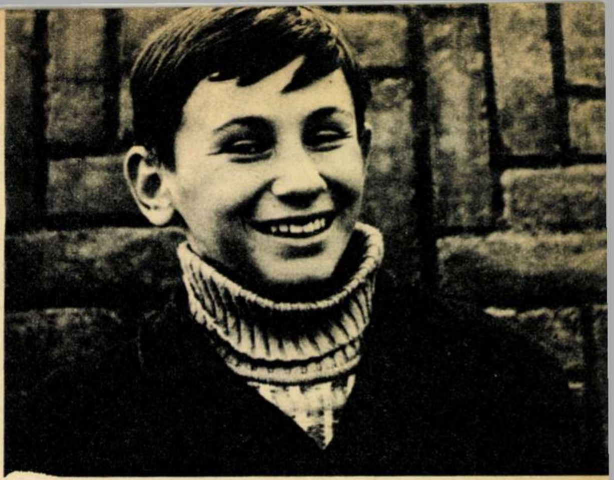

«LUȚU» — FOTO: ION VĂLEAN, CEANU-MARE, CLUJ
PREMIU SPECIAL AL JURIULUI

«INSPIRAȚIE» — FOTO: VASILE GORNEANU, PLOIEȘTI
PREMIU PENTRU PORTRET

«NOSTALGIE» — FOTO: ADRIANA FLORINA IACOVACHI, FOCȘANI
PREMIU PENTRU PORTRET

TABLETA OLGUȚEI

CUM PUTEM DEVENI ARTISTE (Mai ales de CINEMA)?

Este una dintre cele mai frecvente întrebări pe care mi le adresați în scrisorile voastre, cerîndu-mi totodată adresele unor școli cu acest profil. Vreau să vă liniștesc de la început, spunîndu-vă că nu-i nici o greutate să vă împliniți acest vis. La urma urmelor, ce-i așa o filozofie să-ți schimbi toalete după toalete, să te prefaci tristă sau veselă, spirituală, curajoasă și... frumoasă? Sau, ce-i așa o problemă să devii cîntăreață? Că doar tot omul se naște cu această însușire. Important este să te hotărăști.

Și, dacă toate cîte mi-ați scris v-ați hotărît, atunci îmi închipui cît de minunată și veselă va fi viața noastră cu o adevărată «galaxie» de artiste. Pretutindeni vom auzi arii din opere, monologuri din piese, cîntece de muzică ușoară, vom admira pași grațioși de balet...

Rămîne să ne mai gîndim la un lucru: o fi talentul acesta, despre care se tot vorbește, numai o vorbă goală? Concursurile pionierești relevă an de an atîtea făgăduințe artistice. Artiștii mari și chiar publicul spun că fără talent nu se poate, că în afară de acesta mai trebuie să și muncești mult, să perseverezi, să-ți cultivi anumite calități necesare în teatru, în arta cinematografică, în operă și operetă. Tot marii maeștri susțin că actoria este o profesie foarte grea.

O prietenă, Elisabeta Manea din Brăila, m-a rugat să-i spun cum «să capete talent» (deocamdată zice că nu-l are) pentru că ea, neapărat, vrea să se facă artistă de cinema. Oare o putem ajuta cu ceva? Aș vrea, dar după

VREAU SĂ MĂ FAC ARTISTĂ

cîte știu eu, încă nu s-a descoperit calea de a dobîndi talent, ci numai de a-l cultiva. Sînt însă atîtea alte profesiuni frumoase, pasionante, folositoare societății și dătătoare de mari satisfacții la care, dragă Elisabeta, ne putem gîndi!

MICII MAEȘTRI PĂPUȘARI
Foto: CĂLIN CREȚU

La MULȚI ANI!

Tututor fetelor și băieților, care implinesc luna aceasta... 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15... ani! Și pentru că mulți dintre voi mi-ați scris și chiar mi-ați telefonat (ca de exemplu ANCA RĂDULESCU din Pitești) rugîndu-mă să vă sfătuiesc cum să pregătiți ușor un tort, iată rețeta tortului «Olguța»!

MATERIALE NECESARE: un blat de tort, care se găsește în comerț (9,50 lei), 2 gălbenușuri de ou, 250 gr zahăr pudră, 150 gr zahăr tos, 200 gr. unt, o ceșcuță de lapte dulce, 4 linguri de cacao, esență de rom.

Iar acum, după ce aveți tot ce este necesar (inclusiv șorțul de bucătărie și părul strins la spate), incepeți:

Mai intîi, așezați blatul pe o suprafață netedă (masă, planșetă) și, cu un cuțit cu lama subțire, tăiați-l orizontal in două sau trei secțiuni. Umblați cu grijă, punîndu-le deoparte in așteptarea insiropării. Și acum, atenție: pregătim crema. Într-o crăticioară puneți gălbenușurile care trebuie bine frecate impreună cu zahărul pudră (cel tos necesită mai mult timp de incorporare) și ceșcuța cu lapte. Apoi, pe un foc moderat se așază cratița in care se amestecă mereu pînă cînd crema incepe să se ingroașe. Untul se taie in mici cubulețe care, treptat, treptat, se adaugă în cremă după ce a fost luată de pe foc, apoi puneți cîte puțină cacao amestecînd. Crema este gata. Dați-o la o parte. Într-un ibric puneți 300 gr apă pe care o fierbeți cu zahărul (150 gr). După ce se răcește puțin, puneți în siropul obținut o linguriță de esența de rom și incepeți insiroparea. Așezați pe o farfurie mare plată, prima secțiune din blat (ultima de jos). Cu o linguriță turnați din siropul pregătit pînă cînd se îmbibă bine. Apoi, cu grijă, întindeți un strat nu pre gros de cremă. Așezați deasupra cealaltă secțiune și procedați la fel. Peste ultima secțiune (de asemenea insiropată), întindeți crema, avînd grijă să «îmbrăcați» totul de jur-împrejur. Deasupra, ornați tortul cu bucățele de ciocolată, frișcă etc.

• • • • • • • • • • • • • •

STOP!

MAGAZINUL «CUTEZĂTORII», DE PE STRADA COSMONAUȚILOR NR. 9, S-A MUTAT ÎN COMPLEXUL «HANUL LUI MANUC», BUCUREȘTI, PIAȚA UNIRII.

PAGINA FETELOR

NTOMBI, PISICA SIAMEZĂ
Foto: LICĂ S. IOSIF

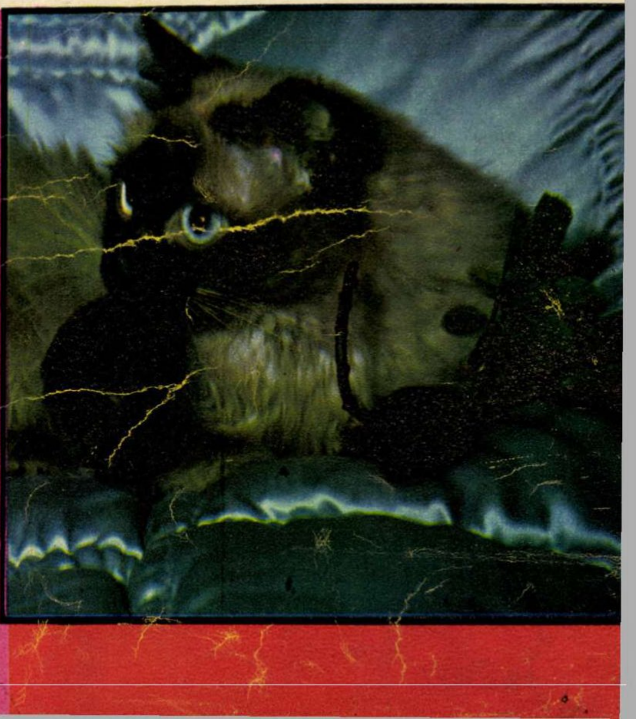

Iată cîteva reguli pe care trebuie să le cunoașteți, înainte de a acorda primul ajutor, în cazul unei răniri:

- *nu* se aplică pe rană hîrtie, frunze etc. (în felul acesta, se pot transmite microbi care pun, adeseori, viața în pericol prin provocarea tetanosului, septicemiei etc.)
- *este interzis* să se șteargă rana cu mîinile nespălate sau să se spele locul lovit cu apă
- dacă există corpi străini în rană, aceștia vor fi extrași *numai de medic*

Cum se procedează:

- se șterge pielea din jurul rănii cu un *tampon de tifon* imbibată cu *tinctură de iod sau alcool*.
- rana se poate spăla cu *apă oxigenată*, mai ales cînd este adîncă și conține secreții, deoarece acest dezinfectant curăță și prin spuma pe care o produce
- la rănile mai puțin adînci, putem folosi *pansamente* care să conțină substanțe *antimicrobiene* (pomezi, cum ar fi *unguentul sulfamidat* sau, și mai bine, *pulberea de sulfamidă).*

Un bun pansament trebuie:

- să fie *steril* (comprese sterile se găsesc la farmacie; în lipsa acestora, se poate întrebuința o bucată de pînză curată, călcată pe ambele fețe cu fierul încins)
- să absoarbă secrețiile
- să protejeze rana
- să nu fie dureros
- să asigure imobilizarea regiunii respective

Aplicarea pansamentului:

- se acoperă rana în întregime cu tifonul steril, iar deasupra se pune un strat de vată. În cazul rănilor ușoare, pansamentul poate fi fixat cu cîteva *benzi de leucoplast*.

*

Cu ajutorul unor bucăți de placaj, scîndură sau carton foarte gros vă puteți construi rafturi de dimensiuni și întrebuințări diferite. O sugestie v-o dă imaginea de față.

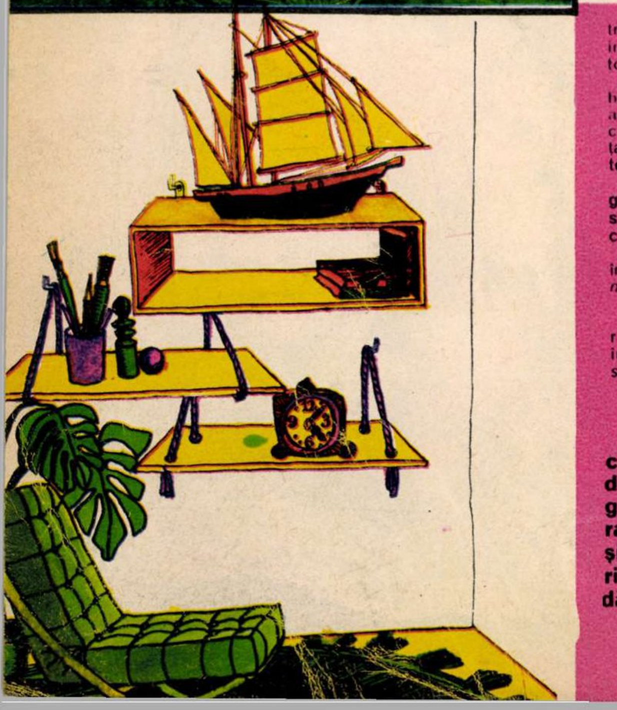

Poșta OLGUȚEI

Tatiana Urecheatu, Mehadica, județul Caraș Severin.

«**Dragă Olguța, iată ce mă face să-ți scriu. Mi-am făcut programul pe vacanță. Te rog foarte mult să vii la mine, să ne petrecem vacanța împreună. Știi, la noi e tare frumos, o să-ți fac cunoștință cu colegele și prietenele mele, o să facem excursii prin împrejurimi. Mi-ai împlini un vis. Uite cum mi-am propus o zi: dimineața, vizitarea comunei, masa, după masă somn, apoi mergem după flori, seara cina și vizionare la televizor, culcarea. La fel ca mine, te invită și părinții mei. Cu prietenie și dragoste te aștept și îți doresc multă sănătate, fericire**».

Îți mulțumesc pentru invitație, Tatiana. Te rog să nu te superi, și nici voi, celelalte prietene care mi-ați făcut aceeași invitație, pentru că în vacanță am să fac o excursie prin țară, iar apoi voi rămîne în redacție. M-am gîndit însă la un lucru: haideți să discutăm despre planurile de vacanță, să vedem cum ar fi mai plăcut și folositor să ne petrecem vara. Să ne gîndim ce ne-ar plăcea să organizăm, să le propunem aceste idei fetelor și băieților din preajma noastră, din detașament, de pe stradă sau din blocul în care locuim. Aștept să-mi scrieți. Voi face un mare, mare jurnal de vacanță, din care, cele mai frumoase pagini vor vedea și lumina tiparului.

Aurica Cucoș, Răucești de Jos, județul Neamț.

«Olguța, te rog să mă ajuți să-i fac o surpriză tatălui meu. Dînsul citește cu multă plăcere revista «Cutezătorii», de aceea aș vrea să găsească în una din paginile ei fotografia mea.»

De acord, Aurica!

Olguța

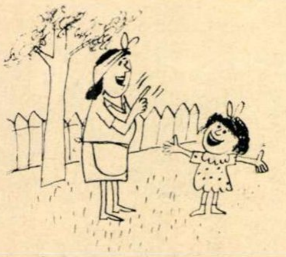

— *Liliana, nu se cuvine ca o fetiță mică și cuminte ca tine să facă tumbe pe iarbă...*

— *Bine, mămico, atunci am să aștept pînă devin mare!*

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

«FLORI»
Desen de MARIAN ROTARU,
cls. a VII-a, București

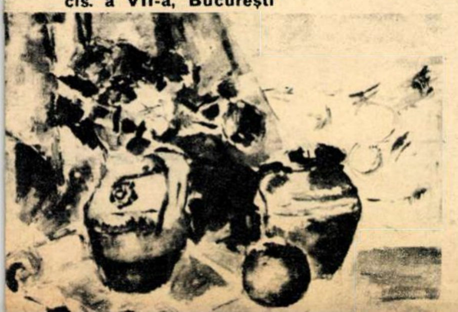

IMPORTANT PENTRU TOȚI CITITORII!

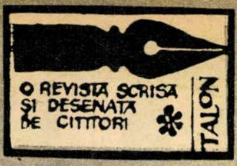
O REVISTĂ SCRISĂ ȘI DESENATĂ DE CITITORI
TALON

UN NOU MARE CONCURS!

- **Un nou număr realizat în colaborare cu cititorii sub motto-ul „Cutezătorii printre noi"!**
- **O nouă posibilitate, pentru fiecare dintre voi, de a deveni corespondent special!**

Dragi prieteni, vă sfătuiesc să vă ascuțiți cît mai degrabă creioanele și să vă pregătiți culorile, căci am să vă anunț un eveniment FOARTE IMPORTANT:

În curînd, vom realiza un nou număr special! El va fi dedicat Zilei pionierilor și va fi scris și ilustrat în colaborare cu voi toți, constituind un prilej de confruntare a reporterilor, fotoreporterilor, poeților, prozatorilor, desenatorilor și umoriștilor — pionieri și școlari din toate colțurile țării! Toate rubricile noastre așteaptă de la voi materiale interesante, originale. Cele mai reușite vor fi PREMIATE și, desigur, PUBLICATE în revistă.

Întrucît materialele publicate vor fi însoțite de portretele autorilor, îi rugăm pe toți participanții la concurs să ne trimită, o dată cu lucrările și fotografiile lor. Data încheierii concursului — 15 mai 1972.

Lucrările voastre — reportaje, interviuri, fotoreportaje, desene, povestiri etc. — trebuie să oglindească cele mai deosebite aspecte din activitatea grupei, detașamentului, a unității. Să ne relatați despre modul în care colectivul vostru pionieresc răspunde chemărilor exprimate în denumirea unor rubrici ca: «Acțiuni patriotice», «Pionier în fiecare clipă!», «Prezențe pionierești în viața social-culturală a județului», «Participarea la activități sportiv-aplicative în vederea pregătirii pentru apărarea patriei», «Cele mai frumoase și interesante inițiative care apar în cadrul grupei, detașamentului, unității», «Activitatea colectivelor sanitare».

Cei care mînuiesc cu dibăcie arta satirei să ne trimită foiletoane, anchete, interviuri care vizează aspectele critice ale comportării în școală, pe stradă, acasă etc.

«Pagina fetelor» și «Pagina băieților» așteaptă acele materiale pe care voi nu le-ați găsit pînă acum în revistă și care ați dori să apară.

Foarte important!

Pe baza corespondențelor privind fapte deosebite de eroism săvîrșite de colegii voștri pionieri, Consiliul Național al Organizației pionierilor le va acorda, la propunerea redacției, titlul și insigna «CUTEZĂTORUL» iar corespondenții respectivi vor fi distinși cu importante premii.

Nu uitați să menționați pe plic adresa exactă și vîrsta. De asemenea, pe fiecare plic trebuie lipit OBLIGATORIU talonul de sus.

Și acum, la lucru!

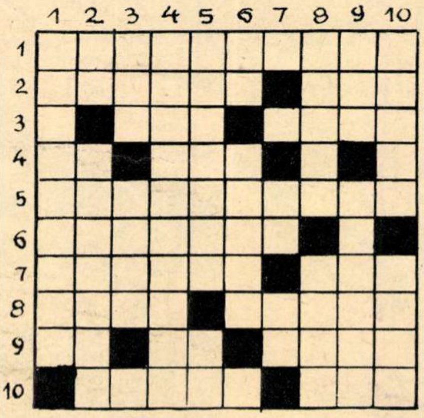

PRIMUL AJUTOR

ORIZONTAL

1. Posturi și grupe formate din pionieri și școlari pentru acordarea de urgență a ajutorului sanitar (2 cuv.); 2. Primul dezinfectant nelipsit din trusa grupei de prim ajutor — Nu-s buni deloc 3. Reacția cu tuberculină (abr.) — Se controlează în primul rînd, înainte de a acorda primul ajutor 4. Spatele din față — «Diagnostic» care confirmă că aparatul respirator este sănătos (abr.); 5. Două accesorii indispensabile în trusa de acordare a primului ajutor (2 cuv.); 6. Ajutorul acordat de copiii din grupele și posturile sanitare; 7. Ajută vasul să înainteze în amontă — Te salvezi de el dacă faci pe mortul; 8. De dimensiuni mari poate servi la construirea unei tărgi — Obligatorie în dotarea postului de prim ajutor; 9. În antren! — Roman Octav — Lucrează cu ace; 10. Se repune în funcție prin respirația artificială — În sfîrșit, instruire!

VERTICAL

1. Obligatoriu în trusa de prim ajutor, obligatoriu să știi să-l faci în caz de rănire; 2. Rele! — «Accesorii» la tărgile de prim ajutor 3. Aici — Nu strică să le ai, în loc să te pierzi cu firea în fața unui accidentat; 4. Trebuiesc sesizate dacă survin în puls sau respirația unui accidentat; 5. Cu referire la aortă — Pentru el toată grija; 6. Jurca Laurențiu — Nearticulat (abr.); 7. Pe margini de voal — Bia! 8. Bine utilată cu ustensile și medicamente, absolut necesară celor ce activează în posturile și grupele de prim ajutor. Mai ales atunci accidentatul trebuie purtat pe targă cu capul în față; 9. Boală neîncepută, nesfîrșită — Unul din cei ce se ocupă cu tărgile din dotarea posturilor; 10. A te avînta în locuri periculoase — Dezinfectantul cel mai la îndemînă.

I. ALEXANDRU

Am o mare dorință: să corespondez cu elevi din toată țara. Pentru a mă cunoaște mai bine viitorii mei prieteni, am trimis și o fotografie care mă înfățișează pe mine și pe Țuki, cîinele meu.

DASCĂLU VASILE LEONIDA,
comuna Umbrărești,
județul Galați

* * *

GEORGE OJOG — Galați.
AFLĂM
CĂ AI ÎMPLINIT
12 ANI.
ÎȚI URĂM LA MULȚI ANI,
ÎMPREUNĂ CU
PĂRINȚII TĂI
CARE NE-AU SCRIS.

* * *

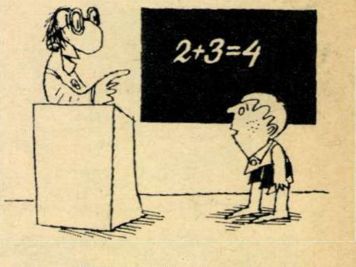

— *Și acum dă-mi carnetul de note să-ți trec rezultatul de pe tablă...*

Desen de IVAN KANEV

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Cutezătorii 16

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1
OFICIUL POȘTAL 33 — **BUCUREȘTI**
Căsuța poștală 4132
Telefon 176010 int. 1458

REDACTOR ȘEF
MIHAI NEGULESCU

REDACTOR ȘEF ADJUNCT
OVIDIU ZOTTA

SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE
IOAN DONCA

REDACTOR ARTISTIC
POMPILIU DUMITRESCU

SECRETARIAT TEHNIC
LUCIA SICOMAȘ

ADMINISTRAȚIA: **EDITURA SCÎNTEIA**; TIPARUL: **C.P.C.S.**

ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ

4

MISTERUL roboţilor

AJUNŞI PE PLANETA HERRA — CEI TREI PRIETENI-LITA, TIRISTOR ŞI ZLOP TREC PRIN ÎNTÎMPLĂRI DE-A DREPTUL EXTRAORDINARE...

SCENARIU ŞI DESENE:
Radu Marian

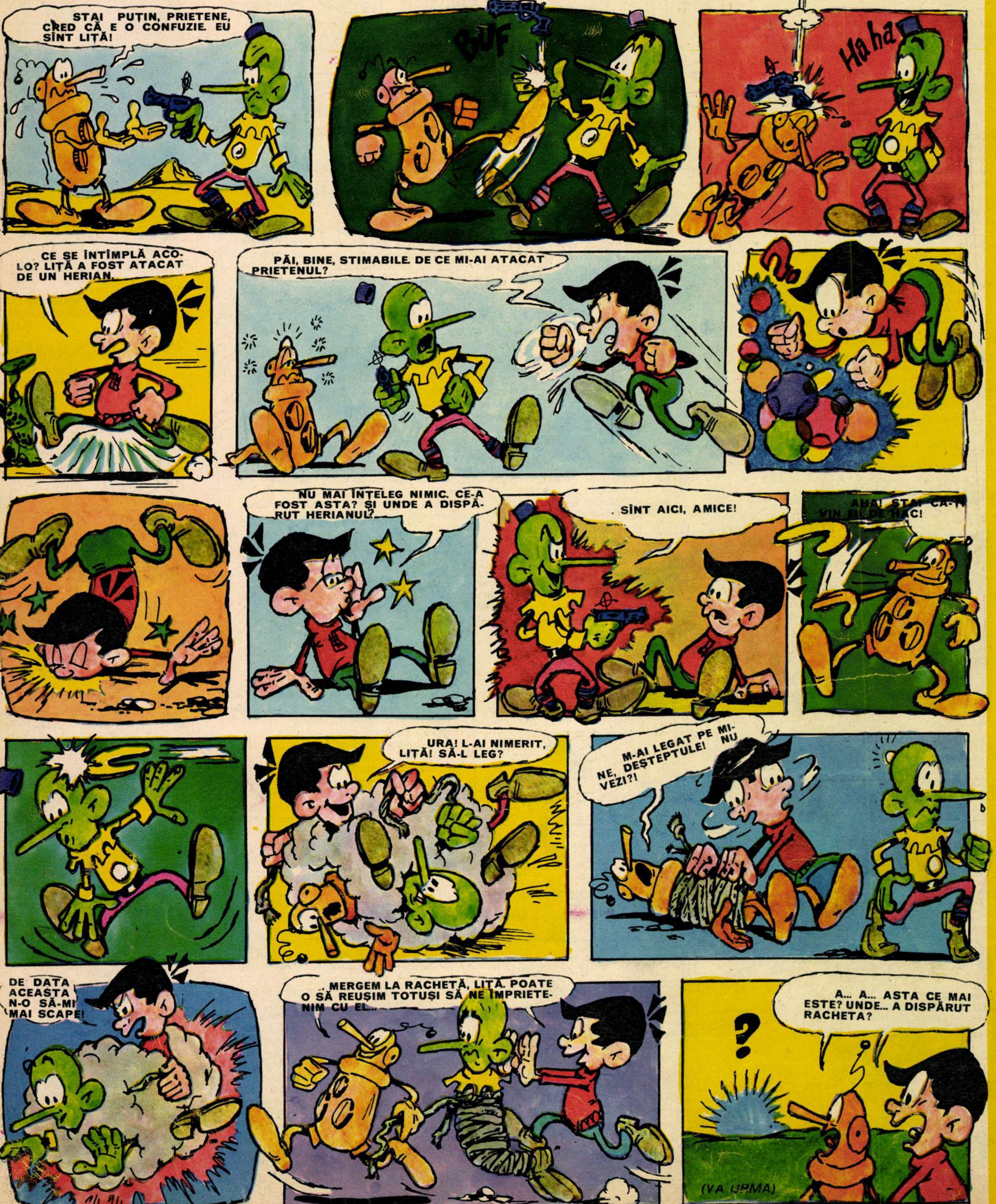
STAI PUŢIN, PRIETENE, CRED CĂ E O CONFUZIE. EU SÎNT LIŢĂ!
BUF
Ha ha
CE SE ÎNTÎMPLĂ ACOLO? LIŢĂ A FOST ATACAT DE UN HERIAN.
PĂI, BINE, STIMABILE. DE CE MI-AI ATACAT PRIETENUL?
?
NU MAI ÎNŢELEG NIMIC. CE-A FOST ASTA? ŞI UNDE A DISPĂRUT HERIANUL?
. SÎNT AICI, AMICE!
AHA! STAI CA-ŢI VIN EU DE HAC!
URA! L-AI NIMERIT, LIŢĂ! SĂ-L LEG?
M-AI LEGAT PE MINE, DEŞTEPTULE! NU VEZI?!
DE DATA ACEASTA N-O SĂ-MI MAI SCAPE!
... MERGEM LA RACHETĂ, LIŢĂ. POATE O SĂ REUŞIM TOTUŞI SĂ NE ÎMPRIETENIM CU EL...
?
A... A... ASTA CE MAI ESTE? UNDE... A DISPĂRUT RACHETA?
(VA URMA)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

17

JOI, 27 APRILIE 1972,
ANUL VI (240),
16 pagini, 1 leu

Trăiască 1 MAI!

DIN CUPRINS:

Operațiunea „CURCUBEUL 13 '72" / PAG. 3-4-5

Selecții din lucrările sosite la concursul „Bucuriile PRIMĂVERII" / PAG. 6

REPORTAJ: „OAMENII DE PE LOTRU" / PAG. 8-9